

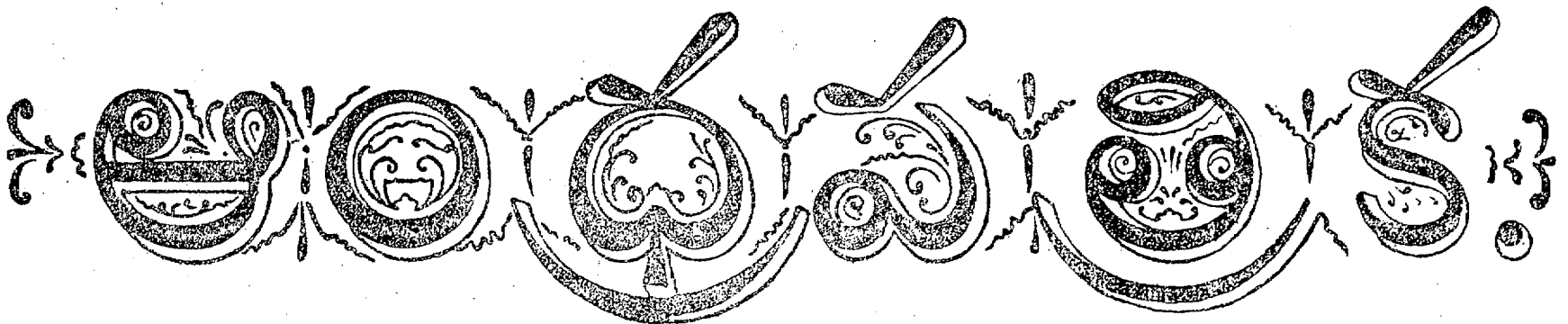
ఆంధ్ర సభల వృత్తాంతము

విడివత్తక 1-కి 0-1-6

Register No. M. III8

Post Box No. 212.

Telephone No. 544.

3/1248

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

Vol. 12
సంపుటము ౧౨

చెన్న పట్టణము 1925 వ సం॥ అక్టోబరు నెల 28-వ తేది బుధవారము
శ్రీ క్రోధనామ సంవత్సరము, కార్తీకమాస శుద్ధ ద్వాదశి ౧౨.

No. 164

సంచిక ౧౬౪

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్ప గొప్పవారిచే జేలకుజేలు యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది. పంచభాష పీఠి చూచి కొనిన మోసముగలుగదు

అమృతాంజనము సకలవిధ నొప్పులకు సంజీవివంటిది

తలనొప్పుల మాన్పును, వాయువుపోట్ల బాపును,
పార్శ్వపునొప్పులు బారదోలును, పొట్లబోగొట్టును.
బెణుకుల భేదించును వాపుల రూపుమాపును.
దగ్గును తగ్గించును దురదను తొలగించును.

ఈమందును రుద్దగానే చెమట పట్టుటవలన శరీర
మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి దేహమున
కారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తగ్గించును
విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు

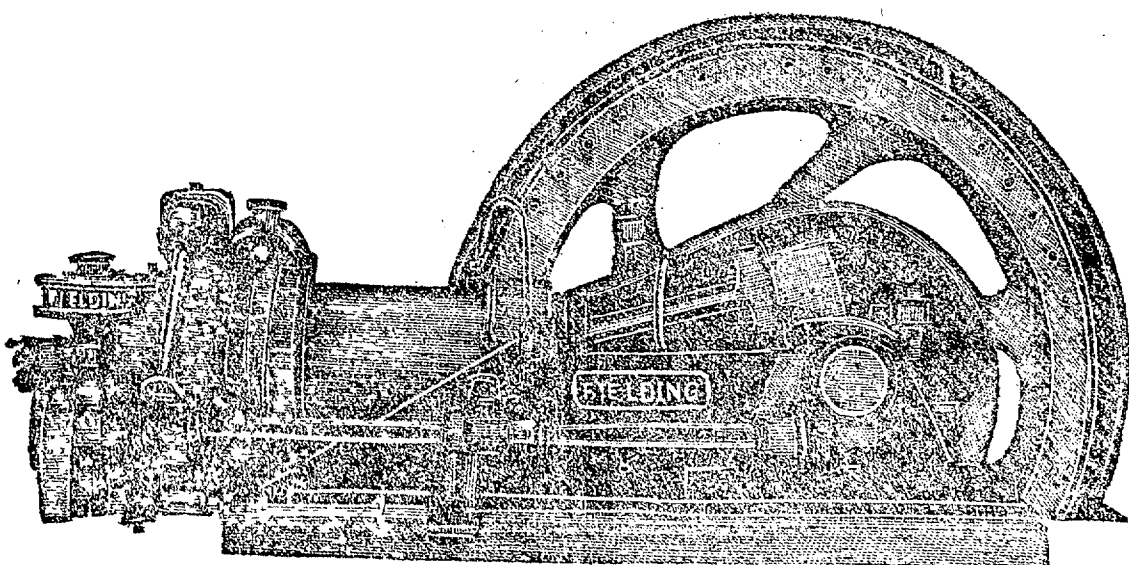

చక్కనిడబ్బితో సహా సీసా 1-కి ర్పు 0-10-0; డజన్ 1-కి ర్పు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.

The safest, simplest, strongest and the most
advantageous Oil Engine with many improvements.

“ఫిల్లింగు”

వేటెంటు సేప్టిక్స్ స్టార్లింగు శమిడిశల్ క్రూడు ఆయిలు యింజను
వేపరైజరు స్వప్తో కల్పవలసిన అవసరములేకుండగనే
రెండే నిమిషములలో స్టార్టుకాగలదు.

వీటిసామానులు చాలా బలముకలవిగాను మంచి టెంపరు కలవిగాను వుండుటవల్ల చాలాకాలము
అరిగిపోకుండా పనిచేయుటలోను లోడ్లు లాగుటలోను యీ యింజనులు చాలా ప్రసిద్ధిచెందివున్నవి.

క్రూడ్లు ఆయిలు ఖర్చు బహు తక్కువ. ఎటువంటిమిడ్డి క్రూడ్లు ఆయిలుతో నయినను బహు
చక్కగా పనిచేయును. 52 బి. హెచ్. పి. వరకు అన్ని సైజులు యెప్పుడున్న స్టోకులోవుంచ
బడును. ధరలు బహుసరసముగావుండును.

పోల్ ఏజెంట్లు:—డి.ఎల్. శాస్త్రి అండుకో, 12, తంబుచెట్టి వీధి, మెద్రాసు.

బ్రాంచి ఆఫీసు, కొత్త అగ్రహారం, విజయనగరం.

కావలెను

ఆయుర్వేద వైద్యము చదివి పరీక్షలయందు ను తీగుతె
లింతిఆంగ్ల భాషయందు జ్ఞానము గలిగిన వారు ఒకరు కావలెను.
వారి వారి యోగ్యతలను ఈకింది చిరునామమునకు తెలుప
గోరవము.

మేనేజరు, ఆయుర్వేదాశ్రమం,
పోస్టువాక్కు నెంబరు 287.
మదరాసు.

వెల్లింగ్టన్ సినిమా 953

27-10-25 మంగళవారము నుండి 30-10-25 శుక్రవారమువరకు
పతే డిటెక్టివ్ పోలీసు ఆట

ఇన్ టూది నెట్ 4 వ వారము
4 భాగములు

న్యూయార్కు కమిషనరు పోలీసుగారైన రిచర్డు ఇ.
ఎక్. రైట్ గారిచే వ్రాయబడినది.
యూనివర్సల్ స్పెషల్ డ్రామా 5 భాగములది

అంతయు కాత్రియము.

రహస్యములేదు

ఆంధ్ర ఆయుర్వేదిక్

ఫార్మసీ లిమిటెడ్ 2227

19, హారిన్ రోడ్డు, హాంటురోడ్డు, మద్రాసు.

భిషగ్గత్తు ఆచంట లక్ష్మీనతి, బి.ఎ. ఎం.బి.సి.ఎ.,
గారిచే స్థాపింపబడి కొలంబో మొదలు హరి
ద్వారమువరకు ఎల్ల ప్రదేశములందును పెక్కు
మొదటితరగతి బంగారు పతకములు బడసినది.

అమూల్యము లగు

ఆయుర్వేద ఔషధములకు పుట్టినిల్లు.

క్యాటలాగు ఉచితముగా యివ్వబడును.

ఏజెంట్లు కావలెను.

వలయునామ మేనేజరుకు వ్రాయవలెను.

ఉపాధ్యాయుడు లేక నే సులభముగ ఆంగ్లభాషను 60 దినములలో నేర్చుకొనవచ్చును.

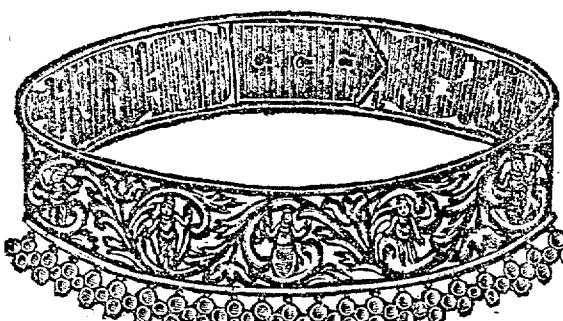
తెలుగు ఆక్షరములను చదివి తే ఇంగ్లీషు పదములను తెలుగుకొనవచ్చును. ఇదివరకు ఇటు వంటి పుస్తకము బయలుపడలేదు. ఇది క్రొత్తమాదిరిగా ఇంగ్లీషు మాట్లాడుటకును, వ్యుత్పాదకును, వ్రాయుటకును నేర్చుకొనుటకు సులభ తెలుగులో ప్రచురింపబడినది.

ఆంగ్ల ఆకాస్ లేక ఆంగ్ల బోధిని.

ఆంగ్ల రాజ్యాధి పత్యమునకు లోబడిన మనదేశములో ఇంగ్లీషు భాషనే ముందుకు వచ్చి ఒక్కొక్కరి మేలుకును, జీవనోపాయమునకును, వాగవికాసమునకును కారణముగా ప్రకాశించునది అందరికినీ తెలిసిన విషయముగా యుండియు కొన్ని సంవత్సరముల నల్లను, పాకర్లము లేనందునను కొందరు ఈ భాషను నేర్చుకొనమండ విడిచి వెనుక న్యసవడు టను మనము కండ్లార చూచుచున్నాము. ఇందులో ఒకపదమును శబ్దించు విధమును వాటియొక్క ఇంగ్లీషు అర్థమును, వ్యుత్పాదములు, పక్షులు, దినములు, నెలలు, సంవత్సరములు, పుష్పములు, ఆయుధములు, పెండ్లి, నీవంతకొట్టెలు మొదలైనవి ఇంగ్లీషులోను, తెలుగులోను వ్రాయువిధమును, చిన్నకథలును, పాఠములను వాటియొక్క ఇంగ్లీషు అర్థమును నిండా సులభమైన తెలిలో చూపించబడియున్నది. సుమారు 600 పేజీలుగల పెద్దపుస్తకము. అందమైన పైయిందు చేయబడియున్నది. స్త్రీలును, బాలురును, వ్యాపారులును, పనిచేయువారును, ఉపాధ్యాయులను మిగిల ముఖ్యమైనది. ఆంగ్లము తెలియని చదువరుల కష్టమును తీర్చుటకుగాను కొన్ని మంచి తంత్ర సమాచార మాదురులును, ఒకరు ప్రాణము విడుచుకాలములో వ్రాయవలసిన ఉయిలు కాశములును నెలకొని లేకలు తెలుపజే వ్రా రాలుచేర్చబడినది. ఈపుస్తకము 1-కి నెల రూ. 2. తపాలాచార్జి అనాలు 8.

ముఖ్య గమనింపు:— మోసపోకుండుటకై మా రిజిస్టర్డ్ పర్సన్ గురుత్తు గల పుస్తకమును గమనించి తీయుడు.

టి. రాజగోపాలు మొదలియారు, 302, టంకశాలపీఠి, మింటు పోస్టు, మదరాసు.

చిత్రపువను పగిలీలు, పూజలు, మొదలగు నవిగల నాగవల్లులు, పట్టెడలు, నాగరములు, జడ బిళ్ళలు, మల్లెమొగ్గలు, రోజాపువ్వులు, కెంపులు, పచ్చలు, పువ్వరాగములుచేర్చి కట్టబడిన మోపులు, హంబిళ్ళలు మొదలగునవి, వెండి సామానులను మావద్ద స్థిరముగా నున్నవి. అక్కరలేనివో పుచ్చుకొని వెక్కుము వాపనిచ్చెదము. సవరము బంగారుకు, సీమచెండికి, మేలైన పువ్వరాగములకు కెంపులకు పూచీ నిచ్చెదము.

ఉమ్మడి రామయ్యశెట్టి, గురుస్వామిశెట్టి కంపెనీ

నగలవ ర్తకులు, 25 చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

మీరు మగమునుండియే సరాసరి తెప్పించుకొనుడు

కరాచిమోస్తరు చీరలు మేలైనవట్టు, అద్భుతమైనసరిగ అంచుగలది పలురంగులలో గలవు. 9 గజములు 44 అంగుళములు నిడివిగలదు చీర 1 కి ధర రూ 30-0-0.

Annappurna Silk Stores, Benares City.

గుణములలో శ్రేష్ఠము! బజారునందలి రకములన్నిటికంటె మేలైనది!! వెలలొనరనము !!

రాజే శ్వరీ

బోర క్కునబుచ్చ

చర్మవ్యాధులకు

వజ్రాయుధము

మైనపువ్వులు, అన్నిరకముల సబ్బులు కూడ దొరుకును. అన్ని స్థలములలో ఏజంట్లు కావాలను.

ఆర్. ఆర్. సోపు అండ్ క్యాండిల్ వర్క్సు, బెజవాడ.

వైరెక్కు

మలేరియా, ఇతర జ్వరము

ఒక్కటియే తక్షణమే కుదుర్చును. దీనిని ఉపయోగించిన రోగులు ఆ గ్వమును పుష్టిని గెయిండుటయే ఒక గొప్ప యోగ్యతాపత్రిక. ఇందుచేతనే వైరెక్కుకి లెక్కపెట్టు

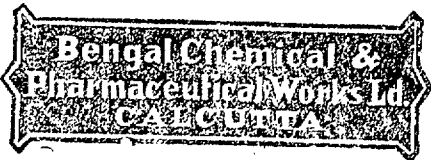
టంకెలుకానంత మిక్కిలి అమితముగా విక్రయించబడుచున్నది.

ఇండెమియు రహస్యములేదు

దయచేసి వ్రాసిన యోగముకూడ తెలుపబడును

బుడి 1 కి రూ 0-13-0 మాత్రమే

వి. పి. ఖర్చులతో సహా రూ 1-4-0.

1591

లోకసంచారము

బందరు సభలు

పోవాలనుకోలేదు కాని పోక తప్పినదికాదు. నీ బుర్రాం నిద్దురబుర్రాం ఎవరికి తెలుసు? 22 తేది తెల్లవారేసరికి బెజవాడ స్టేషను ప్లాటుఫారంమీద బందరు పోయే రైలుకు నలుముఖములనుండి ఖద్దరుధారులు డవాల్లీలవారు స్వరాజ్యవాదులు నోచేంజర్లు తమతమ సామానులను జేరవేయుచుండిరి. సభలు జరిగి సంవత్సరమయినది గనుకను పునస్సమావేశము గనుకను స్నేహితులను జూచి ఒండొరులు కాగలిగియున్ననుండిరి. కాఫీ, ఉప్పుల ఆగింపులు సాగుచున్నవి. ఇంతలో బందరు రైలు కదిలేను. బందరు చేరేవరకు చర్చలతో రైలుడబ్బాలు బోరు మ్రోగుచుండెను. బందరు స్టేషన్ వద్ద వాలంటీర్ల పాదాహుడి కన్వించలేదుగాని ఎవరితోననువారు తమతమ విడుదులకు చేరుకొనిరి. నూరికాశ్రిత్రాగి విద్యాలయముమాత్రము ఈనాలుగు రోజులు పెండ్లిగృహముకన్న మిన్నగనున్నది. తాడేపల్లివారి సత్రము అన్న సత్రముగా నేయున్నది. పాకము కాకినాడ రుచిని బడలేదు. ప్రతిసాళునా ఆంధ్రసభలను వచ్చి ఆనందించే వర్షము మాత్రము ఈ నాలుగురోజులలోను కన్వించలేదు.

పూర్వము ఉత్తర సర్కారులలో ఆంధ్రసభలు జరిగినపుడు వచ్చిన జనమునకును ఇప్పటిజనమునకు పోలికయేలేదు. కాలముమారినది. పరిస్థితులుమారినవి. అభిప్రాయములుమారినవి. పార్టీ లెచ్చినవి. ఉత్సాహము చచ్చినది. వీటి నన్నింటినీ బట్టి చూచినచో సభకు జనము భాగుగావచ్చినారన్నమాటే. ప్రేక్షకులకు టిక్కెట్లు లేకుండా జేసినచో సభలు నిండుగాయిండేవే. అన్ని లోపములు కమ్ముకొనిపోయేవే. టిక్కెట్టులేని సభలు గనుక విచిత్రాంశములు ఐతరీతంశములు చర్చింపబడును గనుక అస్పృశ్యతాసభకు జనం భాగుగా మారిరి. సభ కోలాహలంగా జరిగింది. ఆహ్వానసంఘమువారు కాఫీలు ఉప్పులు లేకుండా కాలహరణములేకుండా చేస్తే నే సభలు ప్రాద్దుపోయేవరకు జరిగినవి. ఇవికూడా ఘంటే యింకా కొన్నాళ్లు సభలు జరుపవలసి వచ్చునేమో? కాఫీహోటల్స్ వారికి లాభం యుండవచ్చును గాని పత్రికలో ప్రచురించిన బెజవాడ బందరు మోటారు సర్వీసువారికి నాటకంపెనీలవారికి మాత్రం ఎక్కువ గిట్టుబాటున్నట్లు తోచదు.

బందరుదిగి నలుదిక్కుల చూడగ నే నిరుత్సాహము తేజరిల్లెను. భిన్నాభిప్రాయములు సానుభూతిలేమి పొడగట్టెను. ఎన్నడును సంభవించని దురవస్థ బందరుకు తలసించెగా యని లోలోన జింతించితిని. వట్టి కార్యముల యెడ మామూలుగా జూపు బందరు ప్రముఖుల కార్యోత్సాహ మిత్తరి గానబడమి చాల చింతలీయ మనిపించినది. ఓడలు బండ్లు బండ్లోడలైనప్పు డిట్లుండుగాబోలునని గ్రహించితిని. ఇక సభలకుబోయి చూచితిని. నేర్చుకున్న విశేషము లేమియని ప్రశ్నింతురేమో? ఒక రోకసభ నిర్వహించుట మరొకరికి గిట్టుకుండుట ప్రత్యర్థిసభల నేర్పరదుట పరస్పర ఈర్ష్యలు, అనవసర కాలహరణము అనవసర వాగ్వాదము, హద్దుపద్దు లేక మాట్లాడుట మున్నగునవి గ్రహింప గలిగితిని. కొన్ని సభలలో చేతులు చేతులు కలుస్త వేమాయని భయముకలిగినది గాని ఉరుములు మెరుములువచ్చి వానగురిచి చల్లారిపట్టు సభలలో వాదములు తీవ్రముగ గన్పించినను తుదకు జయప్రదముగ నే ముగియుచు వచ్చినవి. వక్రలలో ఉపన్యాసకులలో సామ్యము, హాస్య రసపోషకులు, నచ్చజెప్పువారు, రచ్చపెట్టువారు, కొట్టవచ్చువారు అందరు అన్నిరకములవారు గానవచ్చిరి. వీరినందరిని జూడ నా సభలలో నడచుకొనువిధము సభల నడుపువిధము మనకు పూర్ణముగా పట్టుపడలేదనిపించింది. అంతటలేచి ఇంటికి పోతూవుండగా 80 ఏండ్ల ముసలివాడు ఒకసంధునబోతూ నా కడ్డుపడెను. అతను "ఒకరి మాట ఒకరికి పడవాయెను. స్వరాజ్యము వస్తుందట" అంటూ పోతూయిండెను. ఒక్కముక్కలో ఈ ముసలివాడు తత్వమంత గ్రహించెడ్డా యని యనుకొంటూ నేను యింటికిబోతిని. బ్రతికి బాగుంటే మౌళికసాలునాటికి ఏ లూరు లో కలిసి గ్రామోహాను వాద్యములను వివవచ్చును. అంతవరకు నిద్రపోవచ్చును గదా!

(లోకసంచారి.)

చేతిమగ్గుము వర్తకులకు మాత్రమే

చేతిమగ్గుమునకు కావలసిన పరికరములన్నియు న్యాయమైనధరల చొప్పున మేము సరఫరా చేయుచుము. తక్షణమే ఒకదాని ఆర్డరును ఈదిగువ విలాసమునకు పంప కోరెదము.

Messrs. Industries Stores Supply Co., (2396) 434, Thakurdwar, Bombay No. 2.

IN THE COURT OF THE
SUBORDINATE JUDGE, BAPATLA.

I. A. No. 56 of 1925 in I. P. No. 3 of 21.
Turlapati Kotayya son of Lakshmayya, Brahmin, residing at Turlapadu, Bapatla Taluq *Petitioner*
(Insolvent).

Notice is hereby given that the petitioner has applied to this Court of an absolute order of discharge under Section 41 of Act V of 1920 and that the petition is posted to 18-11-1925 for hearing. Any creditor wishing to oppose the same may either in person or by a pleader, appear before this Court and file his objections, if any, on that date.

S. NILAKANTAM PANTULU,
Prl. Subordinate Judge

Subordinate Judge's Court,
Bapatla, dated 24-10-1925.

చెన్నపురి కార్పొరేషను నోటీసు

తాయపురమునందున్న రాజా సర్ రామ స్వామి మొదలియార్ లైయింగు-ఇన్-ఆస్పత్రిని పొడిగించుట.

ప్రైవియమునకు సంబంధించిన టెండరులు 9-11-1925 తేది సోమవారమునాడు మధ్యాహ్నము ఒక గంటవరకు చెన్నపురి కార్పొరేషను కమిషనరుగారిచే అంగీకరించబడును.

ప్రతి టెండరుతోను రూ 1000 లు మునిసి పల్ ఖజానాలో చెల్లించి రశీదునుగాని లేక నడరు మొత్తమునకు కఠెన్సి నోట్లును చేర్చి పంపుకొనవలెను.

టెండరుకు, కంట్రాక్టుకు, సంబంధించిన అచ్చు ఫారములు సెట్టు 1 కి రూ 5 లు చొప్పున చెల్లించి రెవిన్యూ ఆఫీసరుగారి వద్దనుండి పుచ్చుకొనవచ్చును.

కార్యాలయము గల దినములందు యేరోజు నందైనను మధ్యాహ్నము ఒక గంటనుండి సాయంత్రము 5 గంటలలోగా ఎంజీనీరు కార్యాలయము లందు స్టానులను, డ్రాయింగులను పరిశీలించవచ్చును.

చెన్నపురి కార్పొరేషను } జె. వెంకటనారాయణ,
జనరల్ డిపార్టుమెంటు } కమిషనరు.
నవంబరు, 24-10-25.

ఏలూరు మునిసిపాలిటీకి కావలెను

(1) ఐదేండ్లకొకసారి వృత్తిపన్ను పునర్విమర్శించుటకై
For the quinquennial Revision of Property
tax 6 మాసములవరకు ఒక ప్రత్యేక ఆఫీసరు కావలెను.

(2) ఆయుర్వేదవైద్యకళలకు ఒక ప్రైవ్యుడు కావలెను.

(3) కానుపుచేయుటకు, డైల్ల వెల్ ఫేర్ నెంటరుకు ఒకచాది (Nurse) కావలెను.

(4) పబ్లిక్ వర్కునుకు, ఒక ఓవర్సీరు కావలెను.

(5) బౌను స్టానింగుకు, సివిల్ సర్వేకు ఒక డ్రాఫ్టును మాన్ కావలెను.

తమకుగల యోగ్యతను, కావలసిన జీతమును తెలుపుతూ డరఖాస్తులను ఈడిను విల్యాసమునకు పంపుకొనవలెను. నెం రు ఉద్యోగమునకు రెవిన్యూ అనుభవముగలవారికి అధికృత యయ్యబడును.

మునిసిపల్ ఆఫీసు, } డి. డెంకటరామయ్య,
ఏలూరు, 28-10-1925 } డి. కె. శా.

జరుగబోవు విషయములు

వళవనూరు హనుమాను జ్యోతిషశాలాధి కారి శ్రీమాన్ టి. ఎస్. వేంకటేశ్వరయ్యగారు యీనెల 20 వ తేదీని వ్రాసిన లేఖ.

“అక్టోబరు నెల 9 వ తేదీ మొదలు డిశంబరు నెల 10 వ తేదీ వరకును గొప్పవర్షములు కురియును. వీనివలన ప్రజలకును పంటలకును లాభమేమియును కలుగదు. దక్షిణదేశమునను ఉత్తర హిందూస్థానమునను గూడ వరదలవలన చాలనష్టము కలుగును. మరికొన్ని చోట్ల అవాస్తవికములు కాటకమును కలుగును.

డిశంబరు 15 వ తేదీని గురుడు మకరరాశిలో ప్రవేశించును. మకరము గురునకు వీచగృహమే యెను 1925 జనవరి మొదలు అక్టోబరు 20 వరకు కాలమాన మెటులనుండెనో 1926 జనవరి 15 వరకును గూడ నటులే యుండును.

1926 జనవరి 15 మొదలు డిశంబరు 15 వరకును కాటకము చాల ప్రబలముగా నుండును. ఆహారపదార్థములు దొరకుట చాల కష్టమగును. దోపిడీలు గలభాలు హెచ్చును. కొన్ని చోట్ల మితిమీరినవానలు కురియును. 1926 మే నెల 2 వ తేదీ మొదలు అక్టోబరు నెల 1 వ తేదీ వరకును కొంత అనుహలము గూడ కలుగవచ్చును.

1926 ఏప్రిలు 12 వ తేదీ వరకును చాలచోట్ల అవాస్తవికములు కొన్నిచోట్ల అతివృష్టియునుకూడ కలుగును. అతివృష్టి వలన అధికముగ నష్టముగూడ కలుగును. అంటువ్యాధులవలన జననష్టముకూడ అధికముగా కలుగును. గౌరవోద్యోగులకు అపకీర్తిగూడ కలుగునటులు లున్నది.

1926 ఏప్రిలు 18 వ తేదీకిని 1929 ఫిబ్రవరి 18 వ తేదీకిని మధ్య జగత్ప్రసిద్ధులవారు ముగ్గురు పరలోకగతులగుదురు. ప్రపంచమునం దంటలను కాటకము అంటువ్యాధులవలన జననష్టమును కలుగును.

1929 ఫిబ్రవరి 14 వ తేదీకిని 1930 మార్చి 14 వ తేదీకిని మధ్య ఆత్మగౌరవము కొరకు ప్రజలు పోరాడెదరు. స్థిరమగు పరిష్కారమును కోరెదరు. అందువలన అపహేలును నష్టమును కలుగును.

1930 మార్చి 15 వ తేదీ మొదలు ప్రపంచమున కొంత యాను ప్రజలకు సౌఖ్యమును ఏర్పడును” అని అయ్యగుగారు వ్రాసిన రసి హిందూపత్రిక నెన్చు 26 వ తేదీని ప్రకటించెను.

ఫైబరు రైల్వే ప్రారంభోత్సవము

అధికారుల అట్టహాసము

సిద్ధా, అక్టోబరు 26:—ఫైబరురైల్వే ప్రారంభోత్సవము నవంబరు 2-వ తేదీయందు మహా అట్టహాసముగ జగపబడును. కార్యక్రమము ప్రకటించబడెను. రైలుమీదగాని మూటారకారు మీదగాని జామరుడు వచ్చు అతిథులు ఉదయం 9-30 గంటలకు వారి వారి స్థలములందు గూర్చుండ ప్రార్థితులు. ప్రధాన సేనాధిపతి పిషావరు గవర్నరు మెంటు భవనమునుండి వచ్చు అతిథులు ఉదయం 9-30 గంటలకు వచ్చెదరు. ప్రధాన కమిషనరుతో గలసి రైల్వేశాఖ సభ్యుడగు సర్ యిన్నీసుగారు పదిగంటలకు వచ్చెదరు. వారలను రైల్వే కమిషనరు సర్ క్లి మెంటు హిందేగారు సన్మానించెదరు. పశ్చిమోత్తర రైల్వే ఏజెంటు కల్ వాల్టసుగారు, ఫైబరు రైల్వేయొక్క యిటీవలి యింజనీరు కల్ హేరు, రైల్వేకమిషనరు సర్ క్లి మెంటు హిందేగారు ముఖ్య రైల్వేఉద్యోగులను సర్ యిన్నీసు, ప్రధాన కమిషనరుగార్లకు పరిచయముగాఁగొనుదురు. సర్ చార్లెసు యిన్నీసుగారు అగ్రాసనాధిపతి పీఠము నలంకరించిన పిదప రైల్వేకమిషనరు సర్ హిందేగారు వన్య సింఁచెదరు. ఉపన్యాసమునకు సర్ చార్లెసు యిన్నీసుగారు సమాధాన మిచ్చినపిదప రాజప్రతినిధి పంపిన సందేశమును రైల్వే తలుపులు తెరువబడును. పశ్చిమోత్తర రైల్వే శాఖ సభ్యుడు వినుపించును. రాజప్రతినిధి సందేశమును సభ్యులెల్ల నిలవబడివి నెదరు. తదనంతరము సర్ చార్లెసు యిన్నీసు గారు ఒక చిన్న యంత్రమును మీటెదరు. వెంటనే రైల్వే బ్యాంకుమేజీను చేయును. గుమ్మములు దెరవగనే ఫైబరు రైలు ముందునకు వచ్చును. ఫైబరు పొలిటికలుయేజెంటు కొరం నుండి అగ్నిదేహులిక్కులను ప్రదర్శించును. తదనంతరము రైలు బండి లాండికోట్కు బోవును. మొదటిబండి తరువాత ఆర గంట సేపునకు 11-25 గంటలకు రెండవబండి బెడలును. లాండి కోట్లో విజ్ఞునున్న రైన్వాధికారి సర్ చార్లెసు యిన్నీసుగారికిని సన్మానించును. రైడ్కోడ్యోగులవారు సర్ చార్లెసు యిన్నీసుగారికి పరిచయము చేసెదరు. ఫలహారాంతరము లాండికోట్ నుండి రెండు రైలుబండ్లును పిషావరు తిరిగి వచ్చును. తిరిగి వచ్చుటకు మూడుగంటలు వచ్చును. (ఆ. ప్రె.)

భాయివెరూ హత్య

సిక్కుల విచారణ

భాయివెరూ, అక్టోబరు 26:—గురుద్వారా భాయి వెరూలో పెప్టెంబరు 27-వ తేదీని జండాసింగ్ గనుచానిని ఘోరముగ హత్య జేసినను నేరముమీద ముగ్గురు సిక్కుల విచారణ ఇం. పి. కో. 802 సెక్షను క్రింద ప్రారంభ మయ్యెను. ఈ హత్యవలన గ్రామములలో అకాలీలమీద చాల కోపము బయల్పడెను! ఇంకను రి మండి మద్దాయాలు పరాగిగనే యున్నారు. ఇంతవరకును పోలీసువారు వారి ఆచూకీ కియలేదు.

ఇబ్బలుసింగ్ గనువాడు అత్రువరై సాక్ష్య మిచ్చుచు గురు ద్వారపు మ్యుసేజరు ఉత్తరువులప్రకారము ఏడుగురు అకాలీలు తానుగూడ జండాసాహెబును లాగి ఒకచీకటిమూల కీడ్చి నేల మీద పడజేసి తిన్ని కొట్టి అకాలీ పిల్లవానిని ఛెరచలేదా యని యొప్పించవలెనని ప్రయత్నము జేసినటుల జెప్పెను. అంతట అత్రువరు, చచ్చిపోయిన వానిని పెట్టినబాధ లన్నిటిని వివరించి దాష్టరుకోసము కలుగు జేయుసరికి జండాసింగ్ చనిపోయెనని జెప్పెను. ఈ నేరమును జేసిన పిదప గురుద్వారపు పాలకులు ఆ చంపినవారికి గౌరవము లొసంగి బంగారుపూతబూసిన అంబులు గల యోగ్యతాపత్రముల నొసంగిరి. అంతట నీకేవలము నెవరైన కనుగొందు రని అడవిలో బారజేసిరి.

మరియొక ముద్దు కృతసింగ్ యీవ్యవహారము నంతట ఒప్పుకొని తాను హంతకుని ఇతరులు కొట్టుచుండగా పట్టుకొంటి నని చెప్పెను. తేను మరు విచారణ రేపు కనుమరులో జరుగును. (ఆ. ప్రె.)

బియ్యము పంచిపెట్టబడుట

బొంబాయి, అక్టోబరు 26:—కడుదీనావస్థయందున్న కార్మికులలో సుమారు నూరుమందికి ఉచితముగ బియ్యము సమృద్ధిగా సహాయసంఘముచే నీయబడెను. (ఆ. ప్రె.)

సి. వి. కృష్ణస్వామి అయ్యంగారు

చట్ట నిర్మాణశాఖ ఆదనపు డిప్యూటీ కార్యదర్శిగ
నియమింపబడెను

సిద్ధా, అక్టోబరు 26:—చట్టనిర్మాణ శాఖయందు బనిచేయుచున్నట్టియు సివిలు జస్టిసు కమిటీ కార్యదర్శియు నగు సి. వి. కృష్ణస్వామి అయ్యంగారు చట్టనిర్మాణశాఖ ఆదనపు డిప్యూటీ కార్యదర్శిగ నియమింపబడిరిని తెలియుచున్నది (ఆ. ప్రె.)

వర్షపాతము

సిద్ధా, అక్టోబరు 27:—పశ్చిమోత్తర రాష్ట్రముందు మధ్యపంజాబునందు వాతావరణ మందలి కల్లోలముచే సర, సామాన్యముగ వర్షము గురి నెను. కాశ్మీరముందు అచ్చటచ్చట వానగురి నెను. తూర్పు రాజపుత్రస్థానముందు, పశ్చిమసంయుక్త రాష్ట్రముందు స్వల్పముగ వర్షించెను. మదరాసున కాశ్మీయ ముందు సర్వసాధారణముగ వానగురి నెను.

డెహ్రాడూను, మర్రి 1, రావల్ పిండి, సిద్ధా, సోనా రుగంజి 1, పిషావరు, పరచినారు 1, డేరాయిన్మ్యూఖాను, త్రోచి 1, ఛీరాట్ 1, నాగపట్టణం, కోయంబత్తూరు 2, తి. రునల్వేలీ, కోడెకనాలలందు 1 అంగళము వర్షము గురినెను. పశ్చిమ పెరిషియాయందు వాతావరణమునందు అస్థిరముగ స్థితి గతులింకను గలవు.

నూచన:—పశ్చిమపంజాబు, సరిహద్దు రాష్ట్రములందు మిలేముగను, సంయుక్త రాష్ట్రములందు కోరమాండలు తీరమందు అధికముగను వాన గురియవచ్చును. (ఆ. ప్రె.)

నీసా 1-3
ర్య 2-0-0

వి. పి. చార్జి
తరు.

ఈమందు గనేరియా అను సెగరోగమును 24 గంటలలో నివారింపి మూత్రద్వారమునుండి వెలువడు ప్రావమును మూత్రము విడుదలపప్పుడు గలుగు చురుకుపోటు, మొదలగు బాధలను వెంటనే నివీరిజేయును. స్త్రీలకు గలుగు యేబిభవయిన కుసుమన్యాదులయినను ఆశ్చర్యముగా మరుద్దును. 1766

ఆనందకుటీరము, పోస్టుబాక్సు 246
18, రై రాగిమరణిది, మదరాసు.

మదరాసు మార్కెట్ రిపోర్టు

జనవరి 28-10-25

ఇరువదిగజముల "ఫీస్" ధరలు

కాకికమ్ములు—22 X 22 ముంగిసూర్యు (ఎ)

రు 10-6 (బి) రు 11-12-0 సరాసరికము రు 10-6.

కాకికమ్ములు—22 X 22 వేరు రకములు (బి)

రు 10-12, సరాసరికము రు 9-8.

తెలుపుము—1708 రు 15-6; గ్లాస్ 9000

రు 15-8; ఎల్. ఎల్. 73 రు 10-14; ఇ. సి. 73 రు 11-8;

88-888 రు 15-14; బి. సి. 73 రు 11-0; 7973 రు 11-0.

2903 రు 9-12; 8373 రు 11-0.

నూలు

40 నెంబరు, సీను (5 పాకట్టుకు)—ట్రాక్ రు 7-8-0,

చలువ రు 8-2; పచ్చరంగు రు 10-4; పడవ రు 9-5-6; కాకి

రు 9-8; సవరకు రు 9-3.

40 నెంబరు జపాను (పదిపాసుల కట్టు)—నక్షత్రము

రు 13-0.

60 నెంబరు సీను (5 పాకట్టుకు)—అడకతెర రు 19-2-0;

నెమలి రు 18-14; "నెట్" రు 18-12; గొడ్డలి రు 11-8-6.

గడ్డిబండి రు 11-2-6; ఎద్దు గడియారము రు 11-2; సింహము

కటకాసు రు 11-1-0; పిండులు రు 11-0-0.

60 నెంబరు జపాను (పదిపాసులకట్టుకు) — భూగోళము

రు 17-14; నీలంచేప రు 20-9-0.

లోహములు

ఇనుము:—తెల్లెయను చట్టకమ్ములు ఒక బారునకు ధర

రు 28; రు 29.

ఇత్తడికేకు:—ఇంగ్లీషు రు 255; జర్మను (డిట్ మార్క్)

రు 258; రాగిరేకు:—రు 280;

టిన్ రేకు:—(90 మొదలు 95 వరకు ఉన్న కేన్ ఒకటికి)

రు 18-12-0.

కలాయిపెంకురేకు:—24" కేజీ 6" 7" 8" రు 15-0;

9" రు 15-6; 10" రు 15-10.

సిమెంట్ పిపాకు వెల:—

నాక్యే ఆవుమార్కు రు 10-8; "ఎస్-బే" రు 10-12-0.

రంగులు హౌండ్రెడ్ పైట్ పిపాధర

అలిజైన్:—20% ఆవుమార్కు రు 72; 20% నాల్గు

గుట్టుములు రు 60;

"టైక్రామెట్ పాటాష్" హౌండ్రెడ్ పైట్ ధర 88-0

చక్కెర

జావా సిద్ధము సరకుముట్టులు 1-కి 27-4-0

వాయిదాధరలు:—నవంబరు రు 26-4; డిసెంబరు

రు 26-4;

పేరు పెనగనూనె

"గానుగ" రు 120; "పెన్" రు 112; 115;

ఆముదము

రు 105 (గ్రామధర)

పదును చేసిన తోలు రతి 1 టికి

	మొదలు	వరకు
బిడ్డతోలు (8 మొదలు 8½ రతులు) రు 0 15 4	రు 0 15 4	రు 0 15 9
" (తేక) రు 1 2 0	రు 1 2 0	రు 1 2 6
" బెంగళూరు (8 మొదలు 8½) రు 0 15 6	రు 0 15 6	రు 1 0 0
" " (తేక నరకము) రు 1 2 6	రు 1 2 6	రు 1 2 9
" (మట్టుడ) రు 0 15 8	రు 0 15 8	రు 0 15 6
" (విజయనగరం 7½ 7¾) రు 1 0 0	రు 1 0 0	రు 1 0 6
" (ఏలూరు 7 7½) రు 1 0 6	రు 1 0 6	రు 1 0 9
గోడతోలు రు 0 9 9	రు 0 9 9	రు 0 10 0
గోడమాడతోలు రు 1 0 0	రు 1 0 0	రు 1 1 0
ఆవుమాడతోలు రు 1 11 0	రు 1 11 0	రు 1 12 0

నోటీసు

1925-26 సం॥ రం నుండి 1926-27 సం॥ రం వరకు అచ్చుపనులకై సీలువేసి పంపబడిన తెండరులు రు 100 లు ధరావత్తుతో సహా 30-10-25 నాడు సాయంత్రము 4 గంటలవరకు అంగీకరించబడును. యితర వివరములుకు; తెండరు ఫారములకు ఈదిగువ విలీనమునకు పంపుడు.

బి. వెంకట్రామయ్య చేర్మన్, సునిసిపల్ జఫీసు ఏలూరు, 22-10-1925

ఆంధ్ర దేశము

నిర్మాణవిధానము- బహిష్కరణము

గంజాంమండలసభకు సేను ముఖ్యముగా రావలెనని కోరుచు ఒక ఆంధ్రమిత్రుడు వ్రాసిన లేఖలో నిట్లున్నది:—

"కాంగ్రెసు నిర్మాణవిధానమును గూర్చిన పని పీఠముం దల ప్రాంతమున జరిగినది. అచటి ప్రజలలో హెచ్చుమంది ఖద్దరుకట్టెదరు. ఆంధ్రదేశమున హెచ్చుమంది కాసనభాషవే తమున కంగీకరింపరను సంగతి మీకు తెలిసియుండును. ఆంధ్రులలో హెచ్చుమంది బహిష్కరణపక్షమువారే. బహిష్కరణములను రద్దుపరచుట గొప్ప పౌరబాటను నభిప్రాయము ఆంధ్రులకు దృఢముగా నున్నది. కావున మాకు నిర్మాణవిధాన మే ఆధారమైయున్నది. ప్రజలు నిరుత్సాహు లగుచున్నారు. పీఠముండలమున ఖద్దరు హెచ్చుగా తయారగుచున్నది. ఫిర్యా కాంగ్రెసు సంఘమువారు పెక్కురకముల ఖద్దరుబట్టలను తయారుచేయుచుచున్నారు. ఈమండలమున వారిదుకాణము మిక్కిలిగొప్పది. వా రొకజాతీయపాతకాలనుగూడ జరుపుచు న్నారు. అచట వైశ్యులసంఖ్య మెండు. వారందరూ ఖద్దరునే కట్టెదరు. ఏమిటాభిమతి! స్వరాజ్యముపట్ల వారియుత్సాహము తయారు అంతరించిపోవుచున్నది. బహిష్కరణములు లేనినో నిర్మాణవిధానము నిష్ఫలమని ప్రజలు తలచుచున్నారు. మా ప్రయత్నము లేమయును సాగుటలేదు. సేను నామైహికపం పదనకను పరిత్యజించి నిర్భయమునై యిటుమల బడుచున్నను యింకను సేనచేయుచునే యున్నాను" అని ఆమిత్రుడు వ్రాసెను.

సేనిపును ఎంతప్రయత్నించినను గంజాంమండలసభకు రాజాలను. కొరవడిన ప్రదేశమున నెట్లుల నో నెమ్మదిగ సంవారమునుమగించుటకే సేను ప్రయత్నించుచున్నాను. పిమ్మట విక్రాంతినింపగోరెదను. కాన నిపుడు ఆంధ్రుల కాభాగమును కలిగించుచున్నందులకు వారు నన్ను మన్నింపగోరెదను. నాకు విక్రాంతి ఆపదరమని తెలుపుటకు ఆలేఖలోనివాక్యము నిచట ను చిహరింపలేదు. బహిష్కరణములను రద్దుపరచుటవలన నిర్మాణవిధానమునం దుత్సాహము తగ్గిపోవుచున్నదను దురభిప్రాయమును తొలగించుటకే దాని నిచట పెట్టెంటిని. ఆంధ్రులకు కాసనభలపై మోజులేనినో ఆసభల నాదరించితివలెనని కాంగ్రెసుమహాసభ వారి నెన్నడును నిర్బంధింపదు. కాసనభలయందు నమృతముగలవారు కాంగ్రెసుపేరుతో అచటి కేగి పనిచేయవచ్చుననిమాత్రమే కాంగ్రెసువారు అనుమతించిరి. కాసనభల వలన ప్రయోజనము లేదనునమృతము లేకపోయినను కాంగ్రెసు వారు వానిని బహిష్కరించిరిని కారణమున కాసనభలకు వెళ్ళకుండను వారందరూ ఇప్పుడు వెళ్ళగోరిననో వెళ్ళవచ్చునని మాత్రమే కాంగ్రెసువారు అనుమతించిరి. కాసనభలను నిరసింపగోరినవారు కాంగ్రెస్ పేరుతో వానిని నిరసింపగూడదు. కాసనభలయందు నమృతము కలవారు ఆపనిని దీక్షగా సాగింపవలెను. అనిమాడ కాంగ్రెసువారు తీర్మానించిరి. ఇట్లులేని వారికి ఎట్టి నిర్బంధమును లేదు. బహిష్కరణములు లేనందున ఉత్సాహమును గోల్పోయినవారి యుత్సాహము మిక్కిలిబలహీనమై నదే. విదేశీవస్తుబహిష్కరణమును రద్దుచేయ లేదుసరిగా దాని కిపుడు ప్రాముఖ్యముగూడ నీయబడెను. దానివిషయమే సేను శ్రద్ధగా పనిచేయవలెనని. ఇట్లున్న వారందరూ నాకతోడ్పడవలెననిమాడగోరుచున్నాను. ఖద్దరు బాగుగావ్యాపించినగాని విదేశీవస్తుబహిష్కరణము సభలను కాదు, అందులకే భారతంతకు కారకసంఘ మేర్పరుపబడెను. ప్రతిబహిష్కరణమునకును నొక నిర్మాణపథ్యగూడ విధిగానుండును. ఇపు దానిని నిర్మాణపథ్యములను నెరవేర్చుటయే ముఖ్యవిధిగా నున్నది. ఖద్దరు నిర్మాణము నకును నితర బహిష్కరణములకును సంబంధమేమియునులేదు. పాతకాలలను న్యాయస్థానములను దిరుదలను ప్రభుత్వోద్యోగములను పరిత్యజించుటకును, ఖద్దరుకును ఏమిసంబంధము న్నది? అవి యన్నియును భిన్నవిషయములు. ప్రజల ఆత్మ విశ్వాసమును ప్రకటించుట కవి అవసరము. వ్యక్తులు వాని నవలంబించుటవలన కూడ కొంత మేలు కలుగును గాని హెచ్చుమంది వాని నవలంబించుటవలన భారతజాతి స్వరాజ్యమును బడయుట కర్హమును. మార్గ తలన కలిగిన ఉత్సాహమును నమృతముగూడ నివ్వలయులే. కావున నిర్మాణవిధానము స్వరాజ్యార్హతను కలిగించుటకు మాత్రమే గాక మరి పెక్కు విధముల గూడ లాభకరమై యున్నది.

ఈమిత్రుడు సర్వస్వమును పరిత్యజించి శరీరమాత్రవిభ వుడై దేశమాతను సేవింపచుండుట చాల ప్రశంసనీయును. అట్టి త్యాగశక్తి భగవంతుడు తన కిచ్చిన గొప్పవర మని అతడు గ్రహించి సంగ్రహించుచుండునలెను. ఇట్లుల లక్షలకొలదిగ దేశయా

లు సర్వస్వమును త్యజించిన సేని స్వరాజ్యము లభించును. స్వరాజ్యముకొరకు సర్వస్వమును పరిత్యజింపగలవానికి వ్యక్తి పరముగ స్వరాజ్య సిద్ధియైనట్లులే. ఇక నతనికి నిరుత్సాహకారణమేలేదు. మనకు గాఢవిశ్వాస ముండిన సేని మన మితరులకు విశ్వాసమును కలిగింపజాలము. కావున 1921 వ వత్సరపు విధానమునందు గట్టినమృతము గలవారు పరిస్థితులకు చలించుకొనడ నుండవలెను. (మా. క. గాంధీ. ఎంసయిండియా-22-10-25)

చెన్నపురి స్వరాజ్యవాదులు

కార్యోద్యమము ఎన్నికలలో అకృత్యములు చేసినందున అసత్యము ఇటీవల చెన్నపురిలో జరిగిన కార్యోద్యమము ఎన్నికల సంవత్సరమున స్వరాజ్యవాదులు చాల అకృత్యములను చేసినందున నింద కట్టి ఆధారమును లేదని శ్రీయుత పి. ఎస్. దొరసామి మొదలగువారు నాకొక పెద్ద ఉత్తరమును వ్రాసిరి. ఓడిపోయిన జస్తి సుపక్షమువారే యీ దుష్కృత్యముల నన్నిటిని చేసి పైగా స్వరాజ్యపక్షము వారిపై లేనిపోని నిందలను మోపిరిని గూడ మొదలగువారు వ్రాసిరి. జనసామాన్యమేగాక విద్యాధికులలో హెచ్చుమంది గూడ స్వరాజ్యపక్షమువారికే ఓట్లుయిచ్చిరి. జస్తి సుపక్షమువారి చర్యలయందు ప్రజలలో హెచ్చుమందికి చాల రోతపుట్టుటయే యందులకు కారణము అని గూడ మొదలగువారు వ్రాసిరి. ఇది కేవల మొక ప్రత్యేక ప్రదేశమునకు మాత్రమే సంబంధించిన విషయము గాన ఆ లేఖను సమగ్రముగా నేనీ పత్రికలో ప్రకటింపలేదు. (మా. క. గాంధీ ఎంసయిండియా 22-10-25.)

స్వీన్నరులకు

భారతతంత్రకారసంఘ కార్యదర్శి ప్రకటన
ఏ. బి. సి. డి. అనునాలుగు తెరగతులవారు పంపునాలుగు సహాయులపంపు ధనమునుగూడ కాంగ్రెసుక్రిందకు విరాళముల క్రిందకును మాత్రమేవచ్చును. సరిగా వడుకబడని నాలుగు వివరములు (క్లాసు ఏది?) లేనినాలుగు విరాళములక్రింద జనుకట్టబడును.
ఏ. బి. క్లాసులవారు కాంగ్రెసుమొదలుగా చేరగోరుదు అసంగతి స్పష్టముగా వ్రాయవలెను.
చేరిన నాలుగు ధనము వివరములు యీపత్రికలో ప్రకటింపబడును.
ధనమును పంపగోరువారు "టెక్నికలు డిపార్టుమెంటు, ఏ. బి. ఎస్. ఏ. సబర్బర్బి" అని వ్రాయవలెను.
దరఖాస్తు ఫారములను, నిబంధనలను బడయగోరువారు శ్రీయుత పండిత జనపరాలలు నైపురంగారు, శక్రటరీ, ఏ. బి. ఎస్. ఏ. 107 హ్యూయెట్టురోడు అలహాబాదు, అని వ్రాయవలెను. (ఎంసయిండియా 22-10-25)

పోస్టాఫీసునుండి యింకొక్కూరు ఉత్తరములు

మాయమగుట
ఇద్దరు గుమస్తాలు అరెస్టు చేయబడిరి.
కలకత్తా, అక్టోబరు 22:—ఇంకొక్కూరు ఉత్తరములు, రిజిస్టరు. చేయబడిన ఉత్తరములు, పేకట్టులు పోస్టాఫీసునుండి మటుమాయమయ్యెను. పోయిన ఉత్తరముల విలువ రూ.25,000 లుండును. పోలీసు యిద్దరు గుమస్తాల నరెస్టుచేసెను. (ఆ. ప్రె.)

భారతీక రెస్సి నోటుకేసు

బెంగళూరు, అక్టో 26:—భారతీక రెస్సి నోటు కేసు లో సేడు బెంగళూరు సెషన్సుజడ్జి మొదటి ముద్రాయొక రిసంవత్సరములు కఠినశిక్ష విధించి రెండవముద్రాయొని విడుదల చేయించెను. (ఆ. ప్రె.)

మాండలే పోస్టాఫీసు ధనాపహరణ కేసు.

రంగూను, అక్టో 26:—మాండలే పోస్టాఫీసు ధనాపహరణపు కేసును విచారించుటకై ప్రత్యేకముగా నియమింపబడిన డబ్బ్యు. యఫ్. గ్రహంగారు (వి.సి యస్) పోస్టుమార్షల్ యస్. యం. ఇస్మాయీల్, సీటి ఇన్ స్పెక్టరు మాంగ్ యోక్ గా నిమిషము, పోస్టుమాను మాంగ్ ఇటీమిల్ పైనను 1924-1925 సంవత్సరములలో కొన్ని మనియార్డరుల బాపతు సామ్యును అపహరించినందుకై ఇండియన్ పీసలకోడ్డు 409, 120 సెక్షనులక్రింద నేరములను మోపెను. ముద్రాయిలందరును తాము నిర్దోషులమని చెప్పగోనిరి. (ఆ. ప్రె.)

బొంబాయి శాసనసభ

పట్టణాభివృద్ధికరణాధికారము

సవరణలపై చర్చ

ఫ్రాన్సెస్ 27:— బొంబాయి శాసనసభ నేడు మా...

యస్. కే. బోల్ గారు దాదాపు ఇదేయంత్యముతో...

యస్. కే. బోల్ గారు సవరణ సుపాదించినవారు చ...

మంత్రి గులాం హుసేను హిదాయతుల్లాగారు మాట్లాడు...

తో సెప్టెబ్రాస్టి స్టాగారికింది సవరణ సుపాదించిరి...

ఈసమయమున అధ్యక్షుడు సభ్యులను హెచ్చరించుచు...

ఫలహారములైనపిదప మరల సభవారు సమావేశమై...

హెచ్. యం. రహింతుల్లాగారి కిందిక్లాజును జేర్చవ...

ఈవిల్లుచెచ్చిన మంత్రియగు గొల్ గులాంహుసేను హిద...

కాని అధ్యక్షుడు యీసవరణ బిల్లుయొక్క కారణోద్దేశ్య...

గొల్ సర్ కోవాస్టి శెహంగీరుగారు, జెనరలు మెంబరు...

జో సెప్టెబ్రాస్టిగారు సవరణను బలపరచుచు తెనరలు...

బిల్లుపై చర్చ యింకను జరుగుచున్నది. (ఆ. ప్రె.)

స్వరాజ్యము-వికమత్యము

సరోజినాయుడుగారి ఉద్బోధనము

[గూర్జనవాలాయందు జరిగిన పంజాబు రాష్ట్రీయ మ...

ఇట్టి సమయములందు విదేశభాషయందు మాట్లాడుట...

మూడు సంవత్సరముల పూర్వము

జాతీయ తీవ్రతమునకు వేరు పురుగుగ పిరికితనము, సోమ...

భారత దేశము-ఆసియా

భారతదేశపు స్వాతంత్ర్యమే ఇస్లాం స్వాతంత్ర్యముని...

ఇప్పు డీదేశమున లెక్కలేనంతమతములు, ఉన్నవి. కుక్క...

హిందువులు-మహమ్మదీయులు

మోక్షమునగా స్వాతంత్ర్యము. ఆత్మయొక్క పరమావస్థ...

ఇతరుల స్వాతంత్ర్యమునకు భంగకరముగ విధమున ప్రవర్తింతుట...

స్వరాజ్యము

ప్రత్యేక సాంఘిక ప్రాతినిధ్యము దుష్టముగ సిద్ధాంతము...

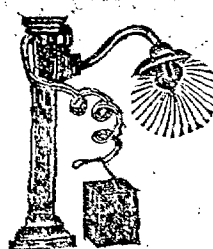
నేను స్త్రీని. ఆహారము వండుట బిడ్డలను పెంచుట...

త్వరపడుడు! ఏజంట్లు కావలయును!! త్వరపడుడు!!!

జర్నలు నూతన ఎలక్ట్రిక్ దీపము

ఈ దీపము క్రొత్తగా జర్నలు దేశమున కనిపెట్ట బడి

నది. జర్నలు నగరవాసులు స్వగృహములో ప్రతివారము...

మద్రాసు శాసనసభ

నూతన సభాధ్యక్షులు

యమ్. రత్న సామిగార్యధ్యక్షత వహించుట

గౌ. సభ్యుల ప్రశంసా వాక్యములు

నూతన సభ్యులు

చెన్నపురి శాసనసభ నేటి ఉదయము 11 గంటలకు ఛోంట్టు వార్డి కందు ప్రథమమున డి॥ బి॥ కేశవపిళ్లగారి యక్రీంద సమావేశమై, నూతనముగ ఎన్నుకొనబడిన ప్రాథమిక యమ్. రత్న సామిగారిని సభాధ్యక్షత వహింపమనందు నిశ్చయించిరి. రత్న సామిగారిని సభాధ్యక్షత వహింపమనందు నిశ్చయించిరి. రత్న సామిగారిని సభాధ్యక్షత వహింపమనందు నిశ్చయించిరి.

అంద్ర విశ్వవిద్యాలయ చట్ట మిడినమున చర్చింపబడ నుండుటచే ప్రేక్షకుల గ్యాలరీలన్నియు విద్యార్థులతోను ప్రముఖులతోను క్రిక్కిరిసిపోయెను. బెజవాడనుండియు, రాజమహేంద్రవరమునుండియు, చాలమంది ప్రముఖులు, తమ తమ పట్టణముల హక్కులగురించి సభ్యుల కెగిరించి ఆచట విశ్వవిద్యాలయ కేంద్రస్థానముల సేర్పరుప జేయుటకుగాను చురుకుగా పనిజేయుచుండిరి.

రాజమండ్రియును కేంద్రస్థానముగ సేర్పరుపటకు కాన్వాసుచేయుటకు వచ్చిన వెన్నెటి సత్యనారాయణ, కె. రామచంద్రరావు, జయంతి రామయ్యపంతులు గార్లును, బెజవాడను కేంద్రస్థానముగ సేర్పరుపటకు కాన్వాసుజేయుటకు వచ్చిన రా॥ బి॥ కె. గోపాలకృష్ణయ్య, దాసు త్రివిక్రమరావు, జి. లక్ష్మణరావు, జి. అప్పలస్వామిపంతులు గార్లును ప్రెసిడెంటు గ్యాలరీయందు కూర్చొని చర్చను గమనించుచుండిరి. రాజమహేంద్రవరమువారి రాయబారముతో న్యాయపరిశుద్ధుల రావు పంతులుగారుగూడ వచ్చిరి. అయ్యదేవర కాశ్యపరావుపంతులుగారు గూడ ప్రెసిడెంటుగ్యాలరీయందు కూర్చుండి మామచుండిరి.

సభకు విచ్చేసిన గౌ. సభ్యులసంఖ్య తృప్తికరముగ నుండెను. ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయపు బిల్లుపై మొత్తము 92 సవరణలకు కోటిను ఇవ్వబడెను. వీనిని చర్చించుటకు పూర్వము సి.వి. వెంకటరమణయ్యంగారు "కోయంబత్తూరు ట్రామనివారణపరిస్థితుల విచారించుటకు సభాకార్యక్రమమును నిలుపవలసినదిగ ఉపపాదన గావించిరి. చర్చ మధ్యాహ్నము 2-30 లకు నిర్ణయించబడెను.

చెన్నపురి శాసనసభ ఈయదయము 11 గంటలకు డి. బి. కేశవపిళ్లగారి అధ్యక్షతక్రీంద సమావేశమయ్యెను. సి. యి. వుడ్డు కాప్తను, యి. జి. విండెల్, వి. పాండురంగారావు, యి. యథ్. పాడిసన్ గార్లు రాజభక్తిప్రమాణముల గావించి సభ్యుల్యమును జూచి తమస్థానములను స్వీకరించిరి. పిదప డిప్యూటీ ప్రెసిడెంటుగారు శాసనసభాధ్యక్షులై కీర్తికేళులయిన డి॥ బి॥ యథ్. డి. స్వామికణ్ణు పిళ్లగారి మరణమునకై సంతాప సానుభూతులను తెల్పుచు కామన్సుభాధ్యక్షులు జె. హెచ్. కైట్టిగారు, ఇండియా ఆఫీసునుంచి, సర్ పి. రాజగోపాలాచార్యును అంపిన సందేశములను జదివిరి.

కామన్సుభాధ్యక్షులు పంపిన సందేశమును డి॥ కే॥ స్వామికణ్ణు పిళ్లగారి మరణమునకై తాము మిగుల వగమచున్నామనిరి. "కామన్సుభాధ్యక్షునిగ నుండి కీర్తికేళులను దెలిసికొని, మిత్రునిగ పరిగణించుట నాయుచున్న మని తలంచెదను. వారి సత్వభానును, అద్భుతమున మనస్సును వారిని గరియుభాగ్యముగలవారై లెల్లరకు నిష్కళంకములని స్వప్రపదగలవు రకును, చిరయు భర్తృ విహీనయ కీర్తికేళుల పత్నికిని నాయుక్తుయు, నాభార్యయొక్కయు సంతాపమును తెలుపుచున్నాము"

సర్ పి. రాజగోపాలాచారిగారు స్వామికణ్ణు పిళ్లగారి మరణమునకై నే బడుసంతాపము చూడూహ్యము. అన్నివిధముల వారు ప్రేమాస్పరులై యుండిరి. మీరు వారు నేను ముగ్ధమునుగలసి శాసనసభను నడుపుచుంటి ణ్ణి. వారు వనలను బీడెను. మన యిద్దరురవులగుడ దురభ్యులు గాజులవు" అని డి॥ బి॥ కేశవపిళ్లగారికి ప్రాసించిరి.

నూతన అధ్యక్షులు-గవర్నరుగారి యామోదము మదరాసు శాసనసభకు నూతనముగ ఎన్నుకొనబడిన అధ్యక్షులగు ప్రాథమిక యమ్. రత్న సామిగారి ఎన్నికను ఆమోదించినటుల ప్రకటించిన గవర్నరుగారి సందేశము సభయందు సభ్యులకు జరుపబడెను.

నూతన సభాధ్యక్షుని రాక

గౌ. సభ్యుల ప్రశంసా వాక్యములు

పిదప నూతనముగ ఎన్నుకొనబడిన అధ్యక్షులగు ప్రాథమిక యమ్. రత్న సామిగారిని శాసనసభానాయకుడగు సి. పి. రామస్వామియ్యంగారును, ప్రధానమంత్రి పానుగల్లు రాజాగారును, ప్రతిపక్ష నాయకులు రా॥ బి॥ సి. వి. యన్. నరసింహారాజుగారు మువ్వురును వెంటనంటి అధ్యక్షకమిత్రులొక్కఁడగు గొవిందచి్రి. పిమ్మట అధ్యక్షక మిత్రులందఱును ఉపాధ్యక్షులగు డి॥బి॥ కేశవపిళ్లగారును రత్న సామిగారును పరస్పరము కరస్పర్శము గావించుకొనినపిదప రత్న సామిగారు అగ్రాసనాధిపత్యము వహించి ఇల్లు నుడిచిరి.

అధ్యక్షుడు

సింహాసనము వధిష్ఠించుచు ప్రాథమిక రత్న సామిగారు, తన నీకేగారవమునోసంగిండుటకు సభవారీయెడల కృతజ్ఞతను గమవరచిరి. సాధారణ పరిస్థితులందే అధ్యక్షధర్మమును ప్రశంసాపాత్రముగ నిర్వహించుట కష్టసాధ్యము. ప్రస్తుతనందర్భమున, నాకుపూర్వ మాస్థానము నభివహించినవార ప్రతిమాన సామర్థ్యముతో తమవిధుల నిర్వహించి చాల ఉత్తమప్రమాణము సేర్పరచిరి. ఈ కార్యభారము అంత ఉత్తమపద్ధతిని నిర్వహింపవలసియుండుటచే నావని మరింత కష్టసాధ్యమగును. ప్రజాప్రతినిధుల యభిమానముచే నీగారవపదవి వధిష్ఠింపగలుగుట నాభాగ్యము. ప్రజాప్రతినిధు లొసంగి గౌరవింపగల పదవులలో నిదియే యుత్కృష్టమైనది. నేనింకను యువకుడుగనుండుటచే యవ్వనోత్సాహము నాధర్మనిర్వాహణమునందడ్డుతగులునని కొందరు కేంకింపుచున్నారు. నాయవ్వనమునకును అధ్యక్షధర్మమునకును నెట్టి పరస్పర ప్రాతికూల్యము నుండజాలదు. అధ్యక్షుడు, మిచేతనర్పణచేసిన స్థాండింగ్ ఆర్డరుల ప్రకారమును, స్థాండింగ్ ఆర్డరులలో వ్యక్తికరింపబడిన ప్రతినిధుల యభిప్రాయ ప్రకారము మాత్రమే వర్తించి, ధర్మనిర్వహణ మొనర్చగలడుగాని తన ఇష్టమువచ్చినటుల నొనర్పజాలడు. సభయందు, కొనసాగింపవలసిన క్రమశిక్షణయందుగూడ నా వ్యక్త స్థితిప్రాయ ప్రవేశమునకు వీలులేదు. ఇదివరకు పనిచేసిన అధ్యక్షులే చాలవరకా పద్ధతుల స్థాపించిరి. అయినను నాకొక్క ప్రతికూల సందర్భము మాత్రము గలదు. నేను అధ్యక్షకపదమందు గత నాల్గ వత్సకములనుండియు నియమింపబడినను, అధ్యక్షుడును, ఉపాధ్యక్షుడును అపరిమిత క్రధాభక్తులతో నెల్లప్పుడు సభయందేయుండుచుండుటచే; నితరు లేవ్వరిని, అధ్యక్ష ధర్మ నిర్వహణానుభవమును సంపాదించుటకు చాల స్వల్పవన కాళములు మాత్రమే యొసగబడెను. ఈ విషయముల నట్లుంచి, ఈ విషయమునందలి గుణముల గురించి కొంచెము వివరించెదను. ఈ సభాసభ్యులు మొదటినుండియు, అధ్యక్షునియెడల చాలమర్యాదగను, బౌద్ధార్యముతోను ప్రసరించుచుండిరి. ఈ సాంప్రదాయము చాల బాగుగ స్థాపించబడెను. అట్టి బౌద్ధార్యమునేగౌరవనీయసభ్యులు నా సందర్భమునగూడ వర్తింపజేయ గోరెదను. అసహాయముతో నావిధులగు జయప్రదముగ నిర్వహింపగలుగుదు నను దృఢవిశ్వాసము నాకు గలదు. రెండవవిషయ మేమనగా, నాకు మొదటినుండియు ఈ సభయిన చాల అభిమానము. నీ సేవభారో ప్రవేశించినప్పటినుండియు, ఈ సభవారీ పద్ధతులను, స్వభావములను ప్రేమించుచుంటిని.

మదరాసు ప్రభుత్వ నిర్వాహమునందీసభవారు గొప్ప భావము నాక్రమింపవలసియున్నది. పార్లమెంటరీ ప్రభుత్వ సాంప్రదాయ ప్రభుత్వస్థాపన కీ సభ సాధనధూతుమగునని నా విశ్వాసము. మదరాసు రాష్ట్రముయొక్క బౌద్ధార్యమును సంపదయు, ప్రజల సౌఖ్యమును ఈసభవారీపై నిలచియున్నవి.

సర్ సి. పి. రామస్వామి అయ్యరు

లామెంబరుగారు:— రత్న సామిగారి నభినందించుచు ఇంతవరకు అధ్యక్షులుగ నున్న రాజగోపాలాచారి స్వామికణ్ణు పిళ్లగారు మంచి సాంప్రదాయముల సేర్పరచిరియు వాని బలముతో క్రొత్త అధ్యక్షుడు తన ధర్మమును నిర్వహించునని నుంపూర్వవిశ్వాసముగలదని దెలిపిరి. అధ్యక్ష ధర్మముల నిర్వహించుట సాధారణవిషయము గాను, ఎట్టి చిక్కుననుయములు

సంభవించినను ఏమాత్రమును తొట్రువడక, ధైర్యముతోను వారతముతోను, కృతనిశ్చయముతో ప్రవర్తించుట సరము. ఈ గుణములు రత్న సామిగారి యందు గలవను విషయము అందరకును దెలియును. పానుగల్లు రాజా, సి. పి. ఎన్. నరసింహారాజు, శ్రీనివాస అయ్యంగారు, ఎం. సి. రాజా గారుగూడ లామెంబరు నుడివిన వాక్యములతో నేకీభవించిరి.

2. తణికాచలం కెట్టిగారు గూడ రత్న సామిగారి నభినందించుచు తనవయస్సు కళాకాల ధర్మకర్తలలో నొకవగు తాను గూడ సేవభయందు సభ్యుడుగనుండుట అశుభమున నుడిపిరి. (మనుమనిను డిను కేశం) అధ్యక్షకర్తలు ఈదినమున మీకు గలిగిన గౌరవము తమకు గలిగినట్లు తలంచి గర్వించుచు ముమ్మడినందించుచున్నాడు.

గౌ. పానుగల్లు రాజాగారు

గౌ. ప్రధానమంత్రిగారు అధ్యక్షుల నభినందించుచు ఈ సభయందలి సభ్యులకు అధ్యక్షపదవి అత్యున్నతమును, గౌరవనీయమును స్థానమునియు, అందులకు గౌ. రత్న సామిగారి రెంతయు అర్హులయు, వారికి క్రీతము అధ్యక్షక స్థానము నలంకరించిన వారు అతినిపుత్రులతో తమ విధిని నిర్వహించియుండిరియు, రత్న సామిగారును అవిధి నే సాంప్రదాయములను నిలుపజెట్టుగలరనియు బల్కిరి.

రా॥ బి॥ సి. వి. యన్. నరసింహారాజు

ప్రతికూలపక్ష నాయకులగు రా॥ బి॥ సి. వి. యన్. నరసింహారాజుగారు అధ్యక్షుని ప్రశంసించుచు, సభయొక్క గౌరవమును, సాంప్రదాయములను, నిలుపజెట్టవరనియు, గౌ. సభ్యులు అధ్యక్షులకు సర్వసహాయ మొసంగగలరనియు తాము విశ్వసించుచున్నామని పల్కిరి.

ఆర్. శ్రీనివాసయ్యంగారు:— అధ్యక్షుని కార్యనిరతి, మేధాశక్తి, సహన స్వభావాదులను బేర్కొని పాక్షికోద్దేశములను వీడి అధ్యక్షులు సభాగౌరవమును పోషింపగలరని పల్కిరి. "పచ్చయప్ప కళాకాల ధర్మకర్తలలో నొకరు శాసనసభాధ్యక్షపదవిని స్వీకరించుట అశుభముని రా॥బి॥ ఓ. తణికాచలం కెట్టిగారు బల్కిరి.

"అధ్యక్ష స్థానము నాక్రమించిన పిదప ప్రత్యేక పాక్షికోద్దేశములు మాని పూర్వసాంప్రదాయమును నిలుపగలరని నమ్ముచున్నాను"ని పల్కుచు గౌ.మియానసాహేబుగారు మహమ్మదీయ సభ్యుల పక్షమున అధ్యక్షుని ప్రశంసించిరి. యమ్. సి. రాజాగారును, యూ.కో.పియస్ సభ్యులపక్షమున దాసుగారును అధ్యక్షుని అభినందించిరి. అధ్యక్షులు సమాధాన మొసంగుచు అన్ని పక్షముల సభ్యులను తమమగూర్చి నుడివిన ప్రశంసా వాక్యములకు కృతజ్ఞతను తెల్పుచు వారు ప్రకటించిన యాశయములను తాము సంపూర్ణ జేయుటకు యధాశక్తి ప్రయత్నింతురని బల్కిరి.

కోయంబత్తూరునందు ట్రామము

సభాకార్యక్రమమును నిలుపుట కుపపాదన కోయంబత్తూరుజిల్లాయందు ప్రజల ట్రామ బౌధలను విచారించి ప్రభుత్వమువారు వానిని నివారించుటకు తగిన చర్యను వెంటనే దీసికొనుటను ఆలోచించుటకు సభాకార్యక్రమమును నిలుపుదల జేయవలసినదిగ సి. వి. వెంకటరమణయ్యంగారు ఉపపాదించిరి.

అధ్యక్షులు 20 వ స్థాండింగ్ ఆర్డరు ననుసరించి ఎట్టి ఆక్షేపణయు లేదని ప్రకటించిరి. గౌ. సభ్యులేవ్వరును ఆక్షేపించనందున ఉపపాదనపై 2-30 గంటలకు చర్చగాని జరుగుటకు కాలగర్హము గావించబడెను.

ప్రశ్నోత్తరముల నిర్వహణము

ప్రశ్నోత్తరము లన్నిటిపై నేను పూర్తిగ ఉపప్రశ్నలు వేయుటకు కాలము చాలనందున దినమునకు నియమితసంఖ్యగల కొన్ని ప్రశ్నలను మాత్రమే ఎర్పరపవలయునని గౌ. సభ్యయోర్దిగారు సూచించిరి. అధ్యక్షులు సత్కమూర్తిగారి సూచన విచారింపబడునని తెల్పుచు ఈవిషయము గౌ. సభ్యులపైనే అధికముగ నాధారపడియున్నదనియు గురుతు వేయబడిన ప్రశ్నలుకీలగు నంతవరకు సంగ్రహముగ నుండులాగున సభ్యులు ప్రయత్నింపవలెననియు ఈవిషయమందు సభ్యుల సహకారము నాశించుచున్నారని పల్కిరి.

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయపు బిల్లు

కొన్ని ఆక్షేపణలు

కన్నడ భాష ప్రాధాన్యమును బట్టి మండలమును ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ బిల్లునందు నుంచి విడదీయునదిగ గోరుచు కర్నాటక రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘము చారిత్రక సంఘము ఆదిగాగల సంఘమును పెక్కుండ్రు ప్రముఖులు నంపిన విజ్ఞప్తిని చాలి యు. రామారావుగారు అధ్యక్షుని బిల్లుపై నుంచిరి.

గౌ. సర్ పరశురామ పాత్రోగారు

ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ బిల్లుపై ఉపసంఘమువారు గావించిన నివేదికను సమర్పించి ఉపసంఘమువారు నివేదించిన రీతిని బిల్లు విచారణకు పెట్టబడుటకు పాపాదన గావించుచు ఉపసంఘమువారు బిల్లును పరిశీలనక జాగ్రత్తక చర్చించి విచారించిరిని యు వివిధ ప్రాంతములకును ఉద్దేశములకును జేసిన సభ్యులు నిష్పాక్షికముగ బిల్లును చర్చించిరినియు పల్కిరి.

గౌ. పానుగల్లు రాజాగారు పాపాదనను బలపరచిరి.

వి. విశ్వనాథ దాసుగారు:—“రాజాగారి యింతటి వివిధప్రాంతములవారి వేర్వేరు సౌకర్యములు హక్కులు బిల్లు నందు గమనింపబడుటకుగాను ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయపు బిల్లును తిరిగి ఉపసంఘముయొక్క విచారణ కంపలననదిగ” విశ్వనాథదాసుగారు రుపపాదించుచు కొన్ని యాక్షేపణలు చెల్లుచిచ్చిరి. “నేనెలలపనున్న యాక్షేపణలు బిల్లుయొక్క ప్రస్తుత స్థితిలో సరికేయబడు వీలులేదు. అందు ముఖ్యముగ విశ్వవిద్యాలయము యొక్క ప్రదేశము సరిహద్దులను నిర్ణయించుటను గూర్చి గొప్ప ఆక్షేపణగలదు.

ప్రప్రథమమున విశ్వవిద్యాలయమునకు కొన్ని నియమితసరిహద్దులుండుట వాంఛనీయముగాదు. 12 మండలము లీ బిల్లునందు జేర్చబడినవి. గంజాము మండలము, విశాఖపట్టణమునందలి కొంతభాగము విషయమై ఆరెండు ప్రదేశములందును ఉత్పాదక భావ ప్రాధాన్యముగ నున్నది. ఉత్పాదకభావము శ్రీశైలమును పరివేరింపబడలేదు. అటులనే బళ్లారిమండల మందలి కర్ణాటకుల విషయములో గూడ జరిగినవి. కడ కీవిషయమునందైనను భాషా ప్రయుక్త నియమితమాత్రము అనుసరింపబడరాదు. దేశభావలయందు విద్యగలపుట్ట సర్వోత్తమునియే నేతలంచెదను. అందులకు గౌ. విద్యామంత్రిగారి యెంతయు వంద్యులు. కాని విశ్వవిద్యాలయమునందలి విద్యాభ్యసనమున నుపయోగించుభాష తెలుగు భాష. ఉత్పాదక, కన్నడభాషల యభివృద్ధి కనకాశములేదు. మహమ్మదీయులు తమ ఉరుదుభాషాభివృద్ధికిని వీలువేసిన తలంచుచున్నారు. కావున ఈభాషల కన్నిటికిని అభివృద్ధిరమును ఏర్పాటులు గావించబడలేదు. ప్రస్తుతస్థితిలో బిల్లునందెట్లున్న సభరించుటకు వీలులేదు. ఈభాషల సభివృద్ధిపరచుటకై ప్రత్యేకము కొంతదనము వేరుజేయబడి యుండలేదు. మరియొక ఆక్షేపణ ధర్మగ్రంథ కళాశాలలు యాభివృద్ధి కళాశాలలుగ పరిగణింపబడలేదు. అందులకు విజయనగర కళాశాలనిదర్శనము ఈజిల్లవలన ఉత్పాదక, కన్నడభాషలందు ఉన్నతవిద్యాభ్యాసమునకు తావులేకుండ జేయుచున్నాడు. ఉత్పాదకల యాశయములను ప్రకటించుటకు తగిన ప్రాతినిధ్యము ఉపసంఘమునందు లేకపోయినది. కావున బిల్లును తిరిగి ఉపసంఘములకు పునర్విచారణ కంపలనమునని కోరుచున్నానని” బల్కిరి.

జి. ఎ. పాల్లానాగారు:— ప్రతిపాదనను బలపరచుచు, తనకు ఉరియాభాష తెలియనప్పటికిని, కన్నడము మాత్రము బాగుగా తెలియునని నుడిచిరి. తెలుగుభాషకెట్టి ప్రాచీనాన్నత్యము, వైకాల్యముగలదో కన్నడమునకును అట్టి ప్రాచీనాన్నత్యమును, వైకాల్యమును గలదని నుడిచిరి. ఆంధ్రరాజులు ఎంతటి వికాలముగ ప్రదేశముల పరిపాలించిరో కన్నడ రాజులు గూడ సంతరింపె అధిక ప్రదేశముల గావహించినను, అంతటి వైకాల్యమునైనను పరిపాలించిరి. అట్టి సందర్భమున కన్నడ భాషనుపయోగించు ప్రదేశముగూడ సాంధ్ర విశ్వవిద్యాలయను జేర్చుట అన్యాయము; కన్నడభాష సాంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ మేధవుగ పెంపొందింపగలదో అశ్చర్యకరముగనున్నది. అంతయు గాక, ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ నిర్మాణమునకు తగినంత విరాళముల నింకను వాగ్దానమొనర్చలేదు. ఆంధ్రులు ప్రత్యేక విశ్వవిద్యాలయమునగోరుటకు పూర్వమునా రండుల కర్ణులుగా వలెను. అట్టి అర్హతగలదని యెందుటకు తగినంత త్యాగము గనుపించుటలేదు. ఇంతవరకు ఒక లక్ష దూప్యములు మాత్రమే విరాళములు వాగ్దానమొనర్చబడెను. ఈ విశ్వవిద్యాలయముల కగువ్యయమును, ప్రభుత్వసమిష్టి ఆదాయమునుండి నెచ్చించుట,

ప్రజల కన్యాయమునర్చుట తప్ప వేరుగాదు. అందుచే నీ బిల్లును తిరిగి నెత్తుకంటి కంపు టవలెను.

గౌ. సర్ పరశురామ పాత్రో (విద్యామంత్రి)గారు ఉపపాదన నాక్షేపించుచు ఉపపాదనల వాదనలు నిరాధారములని బల్కిరి. బిల్లునం దే ప్రాంతమువారి యొక్క యాశయములు గాని తృటిటరింప బడలేదు. ఉపసంఘమువారిక విషయముపై నొక నొక యభిప్రాయము నొసంగినను ఈసభవారు భిన్నాభిప్రాయాలై దానిని సభరించుటకు సర్వావకాశముకలదు. ఉపసంఘ మొకరి కోర్కెలను గమనింప నిరాకరించెనని తెప్పవలనుపడదు. ఈసభవారి ఎదుట ప్రవేశపెట్టబడిన బిల్లునందలి విశ్వవిద్యాలయ సరిహద్దులను ఉపసంఘమువారు మార్చజేయలేదు. ఏప్రాంతము నందలి సభ్యులైనను తమ కోర్కెలను ఇచ్చుండుల సభవారికి నివేదించుకొనవచ్చును. సభరణు గావించవచ్చును. ఉపసంఘముయొక్క నిర్ణయమే నుస్థిరముగాదు. ఈ బిల్లుపై చాల సభరణలకు నోటిను ఒసంగబడి యున్నది. గౌ. సభ్యుల ఇష్టప్రకారము తీర్మానింపవలెను. అంతయే గాని తెలుగు కావట్టి భాషల యభివృద్ధికి యాటంకమును గలగజేయు నుద్దేశమేదియు బిల్లునందు లేదు. ఏప్రదేశమునం దైనను కేవలము ఉత్పాదకముగాని, కన్నడముగాని ఉన్న స్థలములం దాకరా కాలలలో ఆయా దేశభాషలలోనే విద్యగలపుట్ట కేర్పాటులు గావించుటకు వీలుగలదు.

శశిభూషణ రథోగారు:—అట్టి ఏర్పాటు గావించుటకు ఏదైన కన్న నగలదేమా తెలుపగోరెదను.

గౌ. విద్యామంత్రిగారు:—అందులకుగాను సభరణలను పాపాదించిన ఆసభరణలు సభనా రంగీకరించినవో అట్టి ఏర్పాటులు గావించబడుట కెట్టియాటంకము లుండజాలవు. ఉపసంఘము అన్ని తరకరులవారిలో గలవి యున్నది. ఉత్పాదకమునకు ఒకరును, ఉరుదుభాషకు మువ్వరును, దత్తమండలములకు రీ మంచి సభ్యులు ప్రానిధ్యమువహించిరి. కావున బిల్లును తిరిగి పునర్విచారణ కంపన ఉపసంఘమువారు తమవిధిని సక్రమముగ నిర్వహించలేదని తలంపబడును. కావున ఈయూపపాదన నాక్షేపించుచున్న మని పల్కిరి.

ఉపపాదన వోటుకు బెట్టబడి వీరిపోయెను.
అంతటితో గం. 1-20 లకు సభాకార్యక్రమమును నిలిపి సభ్యులు ఉపహరములకై లేచిరి.

శాసనసభ ప్రశ్నోత్తరములు

నెల్లూరుజిల్లాలో ఇరిగేషనుపనులు
నెల్లూరు జిల్లాలో ఇరిగేషను పనుల అభివృద్ధిగూర్చి శాసనసభవారు 1928 డిసెంబరులో గావించిన తీర్మానాంతరము యెట్టిచర్య గావించిరి. అని ఎన్. క్రీష్ణరావుగారు ప్రశ్నించిరి.

ఉ:—అల్లూరు, పులికొండ, రాళ్లపాడులందు రిజర్వాయరులు నిర్మింప స్కీములు తయారగుచున్నవి. 16,500 ఎకరముల ఇరిగేషను నిమిత్తము వెంగళాపురం ప్రాజెక్టు పూర్తిగా విచారింపబడుచున్నది. కాని లాభకరముగనుండునట్లు గానించదు. త్వరలో ప్రభుత్వమువారు ఆర్డరులు జేయుదురు. గండిపాలెం ప్రాజెక్టుగూడ విచారింపబడుచున్నది. నూతులుగట్టించి అందుండి ఎంట్రిగు పంపులు ద్వారా నీరు తెందుటకు యేర్పాటుజేయ నాలోచించుచున్నారు.

ప్రభుత్వమువారు ఆర్డరులు జేయులోపున యీసభవారు అభిప్రాయము చెల్పుటకావకపోయినవలెనని క్రిమరావుగారు కోరగా లామెంబరుగారు రనువతించిరి.

ఏజెన్సీలో పక్షిల్లు
సి. వి. ఎన్. నరసింహారాజుగారు:—
ప్ర:—ఏజెన్సీకోర్టులలో నకిలు సనదులు గల అర్హులెంతమంది ఉ:—177
ప్ర:—అనర్హులగువా రెంతమంది సనదులు గలవారైనారు. ఉ:—45.
ప్ర:—23-7-24 లేదీ ప్రకటనాసంకలము నకిలుకానినండి తొలగింపబడినవా రెంతమంది. ఉ:—11.
ప్ర:—ఏజెన్సీలో నున్న వివిధ సివిలు, క్రిమినలు, రిజిస్ట్రార్ కోర్టులు న్న ముఖ్యస్థానములందు అరులను వారు గాని అనర్హులను నారు గాని, పక్షిల్లు సనదులు గలిగియున్నారా. ఉ:—ఉన్నారు. గంజాము జిల్లాలో మాడు ఏజెన్సీ జిల్లా ముసభియు కోర్టులందుమాత్రము లేరు.

తంజావూరులోని హిగ్గిను బాధం స్థాలు గుమస్తా కేసు

రా. పా. యు. రామారావుగారు
ప్ర:—తంజావూరులో హిగ్గినుబాధం స్థాలు గుమస్తా స్వామినాథయ్యరు డా॥ మాన్యుపై తెచ్చినకేసు అపీలులో న్యాయాధిపతి జెప్పిన తీర్పును; దానిపై ప్రత్యేక విమర్శను ప్రభుత్వమువారు గమనించిరా?
ఉ:—గమనించిరి.
ప్ర:—దిగువ కోర్టులో జరిగిన అక్రమ చర్యలను జడ్జి నూచించియుండిరి. అది గమనించిరా?
ఉ:—రీతిగారు వాటిని గొప్ప తప్పిదములుగ గమనించి యుండలేదు.
ప్ర:—ఇకముందు ప్రభుత్వము వారి విషయము నయేమి చర్యదీసికొనెదరు.
ఉ:—హెకోర్టు తీర్పును గమనించి ప్రభుత్వమువారి క్ముందేమియు చర్యదీసికొనరు.
సత్యమాత్రీగారు:—న్యాయమూర్తిరీతిగారుగూడ ఆక్రమములు నూచించియుండిరికదా, ఆ విషయమును గమనించిరా?
లామెంబరుగారు:—ఆ విషయమునుగూడ ప్రభుత్వమువారు గమనించియుండిరి.

గుడివాడ (ఒకవిలేఖ)

మా గ్రామములో నాట్యకళయం దుత్సాహము గల కొందఱు యువకులు ‘మిత్రబృందము’ను వేర నొకసంఘముగ నేర్పడి నున్నారు మాకు నెలలక్రితము ఒక గొప్ప నాట్యకాలను నిర్వించి, మాయూర యట్టి భవనములేని కొంత దీర్చిరి. నాట్యుండి, తలుచుగా నాంధ్రదేశమున ప్రఖ్యాతి పడెనన, నటకులు ఏలెంచి తమతమ అభినయ కాళమును జూపుచున్నారు. ఈనెల 22 న లేదిన మాయూరగల శ్రీ “మారుతీలీలాసభ” వారు ‘రామదాసు’ నాటకమును ప్రదర్శించిరి. ప్రదర్శన విడిచి ప్రభుత్వముయొక్క, నటకు లెల్లరు తమ సహజ ప్రతిభచే, చక్కగ పనిజేసిరి. కబీరుపాత్ర సభినయించిన శ్రీ దాసరి రామానుజం చాదరిగారు, హిందూస్థానీ తత్వములను మధుర కంఠముతో బాదునపుడు ప్రేక్షకులు మెమరచిరి. వారి కారీరమునకు తోడుగ- వారికంత ముఖపర్చుకొని ఆపాత్రమునకు నన్నెచ్చెను. రామదాసుపాత్ర సభినయించిన శ్రీ డి. వి. యల్. నరసింహారావుగారు మాపిన భక్తి, సభ్యుల నెల్లరను కొంతవడి రామభక్తిపరతంత్రులుగ జేసెను. కబీరుయొడ వారు జాపిన విషయమును, తానీషా సముఖమున జాపించిన అశ్వినిశ్వాసమును, ముఖ్యముగ చెరసాలంగమున జాపించిన భావభంగియందు మిగుల ప్రశంసనీయములు. కమలాంబపాత్ర సభినయించిన పి. చంద్రశేఖరరావు గారును, తానీషాపాత్ర సభినయించిన ఆర్. కుటుంబరావుగారును, తమ కర్తవ్యములను ఉచితముగను, స్వనీయముగను నెరవేర్చిరి.
ఈసమాజమువారే కొలదిదినములలో శ్రీ జంధ్యాల శివన్నకాశ్రమిగారు బంగారీనుండి అనువదించిన భిక్షునాటకమును ప్రదర్శింపవచ్చునని వినుట కెంతయు సంతోషముగ నున్నది.

కమలాక్షి (విచిత్రకథ)

గ్రంథకర్త:—నెల్లూరు వెంకటగిరి మహారాజాకాలేజీ ప్రధానాచార్యులు ము-రా-శ్రీ, రాయలసెం వెంకటశివుడుగారు ఎం. ఏ., ఎల్. డి. సాంఘికసనలు—ముప్పదేళ్లకు పూర్వపు కల్పద్రవశాస్త్ర, ఆకాలపు చదువుసంస్థలు, పిల్లల నూటపాటలు, ప్రతాపారవ్యవహారములు, గుణానియులు సంగళాన్నసారముగ వ్రాసినందు ప్రత్యక్ష మగుచున్నాము.
120 పేజీలు. థైరైక్వెటుకాగితము. వంచి ఆచ్చు. 0-8-0.
తపాల భర్తు ప్రత్యేకము.
విజ్ఞాపనము:—
నెం. 7, తంబు శెట్టిపేటి, మద్రాసు.

భారతదేశము స్వరాజ్యము పొందుటకు పంజాబు అడ్డుగ నున్నది

శ్రీమతి సరోజినీనాయుడుగారి ఉపన్యాసము

గూర్ఖనువాలాలో జరిగిన పంజాబు రాష్ట్రీయ మహా సభయందు కడచిన ఆదివారం మధ్యాహ్నము శ్రీమతి సరోజినీ నాయుడుగారు ఉరుమునం దొసగిన ఉపన్యాసమును ఈ దినపత్రకంబందుచున్నాము.

ఇతరుల మామూలుమాటలను తిరస్కరించి నాబుద్ధికి సరియైన తోచుచున్నవనీ ప్రవర్తించుట నాపద్ధతి కావున నేటిదినమునూడ మీకు కష్టముగ తోచినను నామనస్సునం గున్న ఆభిప్రాయములను ప్రకటించెదను. నేటిదినము భారత దేశమున రాజకీయశీతలము స్థాపించియుండిన, పంజాబునందలి సాంఘికవిభేదములు వివాదములే చాలవరకు కారణము లని చెప్పవలెను. 1919 సంవత్సరమున పంజాబుపట్ల ప్రభుత్వము వారు గావించిన అన్యాయములను, అన్యతనమున పంజా బీలు తమ పాట్లతో ప్రాకులాడునట్లు ప్రభుత్వమువారు చేసి నందులను, పంజాబీలు పరిభవంపబడుటచేతను మహాత్ముడు అసహాయోన్మమును ప్రారంభించెను. నేటిదినము స్వరాజ్య పు కలల్లె వెతలైన వనిన అందులకు పంజాబునందలి సాంఘిక చైవమ్యమే కారణమని చెప్పవలసియున్నది. కత్తులతోను కఠా రులతోను భారతదేశమును పరిపాలించెద మని బల్లెనుపొడే ప్రభువుగారు చెప్ప సాహించుటకు మాడ పంజాబు నైఖిరేయే కారణము. పంజాబునందే చైర్యము ఉత్సాహము సాహసము, దేశభక్తి గలిగి మహావీరు లవనరు నాయకులున్నారు. వీరి జేరసేవారతి భారతీయుల కచ్చెరువు కలుగజేసినది కాని వీరే స్వరాజ్య మని పేరు చెప్పుచు సాంఘికవిభేదములను పెంపొందించేయుచు భారతదేశమునకు తల వంపులు కలుగజేయుచున్నారు. పంజాబు నాయకులు కాంగ్రెసు ఉద్యమమును విడనాడి ఒక సంఘమువారికిని మరియొక సంఘమువారికిని తగవులను నృద్ధిచేయుటకు పాల్పడుట మిగుల విషాదకరమగు విషయము.

పంజాబు గౌరవమునుకాపాడుదు

పాంచాలపరాభవమును సహింపజాలక భారతదేశ మంతయు ఐకమత్యముతో ప్రభుత్వమువారిని ఎదుర్కొనెను. నేటి దినము పంజాబుగౌరవమును సంరక్షించుటవారిధర్మమైయున్నది. హిందూధర్మమునకు అపాయము కలుగుచున్నదను వార్త నచ్చు పుట్టింపకమావదు. ప్రపంచమునందున్న అన్నిమతములలో హిందూమతము మిగుల ప్రాచీనమైనది. హిందూమత మునకు అపాయము కలిగిన అది మహమ్మదీయులవల్లను క్రైస్తవులవల్లను కలగదు. హిందూధర్మమునకు అపాయము హిందువులవల్లనే కలుగును. ఇతరమతధర్మములను, మతస్థాపకులను, ప్రసక్తులను దూషించుట హిందూధర్మ మెన్నటికి కాదు. దేశదీనము విడనాడి పరమతదూషణమునకు గడంగువారు హిం దూమతమునకు పరమశత్రువులు.

మహమ్మదీయుల కొకమాట

న్యాయభీతిలేక స్వభావముకొరకు కుట్రచేయు మహా మృదీయులే మహమ్మదీయులమనకు విరోధులు. చౌర్యము నల్లురు, బలవంతులగునను, మోసమువల్లను, దొంగతనముగను మతప్రచారము సలుపుట ఇస్లాముమతధర్మము కాదు. క్రమ మగు వాదము బోధ ఆచర్యములపై మతప్రచారము జరుగవలెను. మతములందలి ఉన్నతాదర్శములను పాటించక, ఐకమత్యముతో దేశవిముక్తికి పాటుపడని హిందువులు నిజమగు హిందువులుకారు, మహమ్మదీయులు నిజమగు మహమ్మదీయులుకారు. వారు దేశద్రోహులు. తమ మతమునకు సంఘమునకు పరమశత్రువులు.

ఎముకలకు తగవు లాడుచున్నారని మీ అధ్యక్షు డగు సర్దారు సద్గులుసింగుగారు చెప్పియున్నారు. మీరు ఎముకలకు మాడ తగవులాడుకొనుటలేదు. ఇవికూడ మరియొకరి చేతి యందున్నవి. పిచ్చిభ్రమలతో ఒకరి గొంతు నొకరు కొప్పికొన పూనుకొనియున్నారు. ప్రభుత్వోద్ద్యోగము లన్నియును, శాసన సభయందలి స్థానములన్నియును మహమ్మదీయుల కియ్యబడి నను, రాష్ట్రమునందలి 7 కోట్ల మహమ్మదీయుల స్థితి కొంచె మైనను చక్కబడదు. సాంఘికప్రాతినిధ్యపు సమస్య పరిష్కారమైన రాష్ట్రమునందు కాంతి ఏర్పడవని తలచుట పిచ్చి భ్రమ. వివక్షతలు ఆసులను కొమ్మలను కొట్టివేయుటతో

లాభము కలుగదు. సంపూర్ణముగ నిర్మూలించవలయును. పరస్పర అనూయ, అసహనము, సంఘాటము, ఈర్ష్య సంపూర్ణముగ అంతమొందినగాని లాభము లేదు.

అస్పృశ్యులు

భారతదేశమున లక్షలకొలది ప్రజలు అస్పృశ్యులుగ పరిగణింపబడుచున్నంతకాలము దక్షిణాఫ్రికాయందు పౌరసత్వపుహక్కులను కోరుటకు మీ కెట్టిన్యాయము లేదని జెనరలు స్పెట్టుగారు దక్షిణాఫ్రికా ప్రధానమంత్రి నాకు చెప్పిరి. నే నేమి ప్రత్యుత్తర మివ్వగలను? ఈమాటలకు పంజాబే తగు ప్రత్యుత్తర మివ్వవలయును. పంజాబునందలి హిందువులు మహమ్మదీయులు తగవులాడుకొనుట మానిన లేవడిదినమే భారత దేశము స్వాతంత్ర్య మనుభవించగలదు. అట్లుకాక పంజాబు నందలి హిందువులు మహమ్మదీయులు తమసాంఘికవిభేదములను గోరంతలను కొండంతలుగ జేసికొని పోట్లాడుకొనుచున్న భారత దేశము స్వాతంత్ర్యమును పొందుటకు పంజాబు అడ్డు తగులుచుండును.

నాయకులు

కాంగ్రెసుమహాసభ ప్రతినిధిమహాసభ యని ఇంతకు పూర్వము సగౌరవముగ చెప్పకొనుచుంటిమి. పంజాబు ద్రోహము చేయుటవల్ల నేటిదినము కాంగ్రెసుప్రతిష్ఠ ఖీణించినది. ఏనాయకుడైనను సరే కడకు మహమ్మదాలి, లజపతిరాయి, డాక్టరు కిల్ల, పండిత నెహ్రూ లేక మహాత్ముడైనను సరే ఎవరైనను దేశక్షేమముకన్న సంఘపు లాభమునే అధికముగ పరిగణించిన అట్టివారిని నాయకులుగ గౌరవించకమాడదు. లాలా లజపతిరాయిగారికి మూడుఖండములందు అనుభవముగలదు. దేశ మంతయు వారిని గౌరవించుచున్నది. “మీరు సాంఘికసమస్యలయందు బోక్సము పుచ్చుకొనక దేశవిముక్తి కైతెత్తడీక్షతో పాటుపడవలయు” నని లజపతిరాయిగారిని మీరు కోరవలెను స్వాతంత్ర్యసంపాదనమే మతధర్మముగ ఇంతవరకు పరిగణించుచుండిన డాక్టరు కిల్లిగారు నేటిదినము సాంఘిక పునరుద్ధరణమే ప్రధాన మని తలచుచున్నాడు. ఇది తప్ప ఆచర్య మని నారి! మీరు చెప్పవలెను. సిక్కుల నాయకులకు మాడ మీ రిమాటలే చెప్పవలెను. హిందువులు మహమ్మదీయులు సిక్కులు స్వసంఘాభివృద్ధికి మాత్రమే పాటుపడుచున్నంత కాలము మనము స్వాతంత్ర్యము పొందజాలము. మహమ్మదీయ మతము సంపూర్ణసమత్వమును బోధించుచున్నది. వారి దేవుడు ప్రపంచమునకంతయు దేవుడను పరిభాషయున్నది. కావున హిందువులు కఫీరులని మహమ్మదీయులు చెప్పట తమ మతధర్మమునకే విరుద్ధము.

భారతదేశమునకును స్వరాజ్యమునకును అడ్డుముగ పంజాబు నిలిచియున్నది. భారతీయుల అభిప్రాయ మిది. ఇది పంజాబు నకు అవమానకరమగు విషయము. దేశీయ మహాసభకు అధ్యక్షురాలుగ నేను ఎన్నుకొంటానని ఒకవారాప్రతికావ్రతివిధి నన్ను సందర్శించి దేశమున కేకార్యక్రమమును మీరు నూచించెదరని అడిగెను. నేను స్త్రీని. తన ఇంటిని చక్కబెట్టుకొనుట స్త్రీయొక్క ప్రథమధర్మము. మనలో మనకున్న భేదములను చక్కబెట్టుకొనంతకాలము మనము పరాధినులమైయుండెదము. అన్నిటికిని మితమున్నది. పాపమునకుమాడమితమున్నది. పశ్చాత్తాపమొందినను లాభము లేనిదేశ మహాపాపము లానర్చిన దేశములను ఒకనాటికికాకున్న మరియొకనాటికైనను కలుగును. అట్టి దుర్దినము మన దేశమునకు అసన్నమగుచున్నది. భాత్య పాత్యపాపభూయిష్టులగు మనము భగవంతుని ఆగ్రహాపై గురియయ్యెదము.

మనము ఒకటి చేపలను పూజంపవలయును. అది యే స్వాతంత్ర్యదేవత. స్వరాజ్యమే వాంఛనీయమగు ఉత్తమమ్య స్థానము. స్వాతంత్ర్యసాధమునే దృష్టియందుంచుకొనెదము. భేదములను మరచి, సోమరి తనమును పిరికితనమును విడనాడి పౌరుషముతో స్వాతంత్ర్యసాధమును జేర ముందు నడచెదము. సాంఘిక విభేదములను ఈర్ష్యను పాలిపెట్టి స్వరాజ్యపతాకము నునెలకొల్పెదము అప్పటికి స్వాతంత్ర్యదేవత దృష్టికిగోచర ముకాలదు. అట్లు చేయకున్న భారతమాత గౌరవమునకు భంగము కలుగజేసినవార మయ్యెదము. సాంఘిక భేదములకు ప్రాముఖ్యతవెక్కువగిన మాతృహత్య గావించినవారమయ్యెదము. మాతృహత్యపాతకమునుండి విముక్తి గాంచుట దుర్లభముగదా! (అ.ప్రె.)

గౌ॥ యస్. ఆర్. దాస్గారు

కలకత్తా, అక్టోబరు 27:-గౌరవనీయులగు యస్. ఆర్. దాస్గారు వచ్చేక్రవారమునాడు ఢిల్లీకివచ్చుదురు. (అ.ప్రె.)

అఖిలభారత స్వరాజ్యపార్టీ నాయకుని ప్రచారము

పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారి సంచారము

(శ్రీప్రెస్సు తంతివార్త)

బొంబాయి, అక్టోబరు 28:-నాగపురమునుండితిన్న గా బొంబాయికి పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూగారు వచ్చెదరని తెలియుచున్నది. ఆయన స్వరాజ్యపార్టీప్రచారమును సల్పెదరు. పండిత నెహ్రూగారు నవంబరు 3-వ తేది కిచ్చటకు వచ్చి మూడు దినము లాగెదరు.

వీరారు స్వరాజ్య వాదుల భేదాభిప్రాయములు

గౌ॥ తాంబీగారి ఉద్యోగ స్వీకరణ ఫలితము

(శ్రీప్రెస్సు తంతివార్త)

అమరావతి, అక్టోబరు 28:-వీరారుస్వరాజ్యవాదు లిటీ వల భారత శాసనసభా సభ్యులగు ఎమ్. ఎస్. అన్నీగారి అస్య త్తతక్రింద జరిగిన సమావేశమందు తాంబీగారు మధ్యరాష్ట్ర దొరతన కార్యనిర్వాహక వర్గమందు సభ్యత్వము నంగీకరించుటకు అన్నీగారు ఆమోదింప నభిప్రాయముగ నుండిరియ్యు కెల్కూరుగారు తాంబీగారి నభినందించిన రీతిని తీర్మానము గావింప అన్నీగారి కిష్టముగ నుండెననియు, కాని స్వరాజ, పార్టీలోని అధికసంఖ్యాకు లిది అంగీకరించలేదనియు చెలియుచున్నది. పదివల్లరు వీరారు స్వరాజ్యవాదులలో నల్లరుమాత్రమే తాంబీగారి వర్తనమును ఖండించి, మిగతవారు టెక్నికలు కారణములచే తాంబీగారి వర్తనమును నిరసించి మంత్రివర్గమును నిర్మించుట కంగీకరించినప్పుడును, స్వరాజ్యపార్టీ కార్యనిర్వాహకవర్గమును మధ్యరాష్ట్ర శాసనసభ స్వరాజ్యవాదులును మంత్రివర్గపుల నంగీకరింప యిష్టము జూపినప్పుడును అయిదుగురు సభ్యులు స్వల్పసంఖ్యాకులుగ నుండెదరు. అట్టిస్థితియందు కెల్కూరుగారిని శిక్షణముక్రింద మందలించినచో మహారాష్ట్రులు స్వరాజ్యపార్టీనుండి వెడలిపోయి తిలకు మహాశయుడు చెనుక ప్రకటించినరీతిని కాంగ్రెసు డిమాండ్కిటిక్కి పార్టీని స్థాపించి రెస్పాన్సివు సమాకారము నవలంబించెదరు.

కొచ్చిన రాకుమార్తె పరీక్షయందు విజయమొందెను

మహారాజుగారు గురువుల సత్కరించి గౌరవించుట

కొచ్చి, అక్టోబరు 27:-ప్రయివేటుగ విద్యాభ్యాస మొంది బి. ఎ. హానర్సు డిగ్రీ పరీక్షయందు కొచ్చి రాకుమార్తె యగు యికాపు అమృతాపురానుగారు విజయమొందెను. గురువగు శంకరమీననుగారికి బంగారు మురుగులును, వారి భార్యకు బంగారు కంఠాభరణమును మహారాజుగారు బహుమతి జేసి ఉభయులను సత్కరించిరి. ఇదివరకిట్టి గౌరవమును కొచ్చి రాకుమార్తె లేవ్వరును బొందలేదు. (అ.ప్రె.)

బొంబాయి మంత్రివర్గ నిస్సహాయత

బి. జి. పహలాడినిగారి నేటుమెంటు

(శ్రీప్రెస్సు తంతివార్త)

పునహా, అక్టోబరు 28. బొంబాయి శాసన సభయొక్క డిప్యూటీ అధ్యక్షుడు, స్వతంత్ర పార్టీ సభ్యుడు నగు బి. జి. పహలాడినిగారు యిట్లు పత్రికలకు స్టేటు మెంటు నందిరి:- శాసనసభా కార్యక్రమమునందు స్వరాజ్యవాదులు సాల్గా నమిచే వారిబలమును ప్రదర్శించి, మంత్రిులు, మంత్రిుల అనుచరులయ నిస్సహాయతను స్పష్టము జేసిరి. అధికారవర్గమును బ్రతిఘటించుటకు మంత్రివర్గమునకు బలములేదని మంత్రిులకు స్వరాజ్యవాదులు రుజువు చేసిరి.

కరంసీ కమీషను

బహిష్కారనిరసనము బలమగుచున్నది

బంగారుమొహరి దేశమందు స్థాండర్డునాణెముగ జేయవలయును బొంబాయి, అక్టోబరు 27:—కరంసీ కమీషను బహిష్కారము చేయవలయునను ప్రచారమును నిరసించుట బొంబాయియందు వ్యాపించు చున్నది. ఆర్థికవిషయ విజ్ఞానులు, కళాకారులు, విశ్వవిద్యాలయ పండితులు, భారతవర్తకసంఘసభ్యులు గొందరు, ప్రాధెనరు వాడియాగారి అధ్యక్షతక్రింద సమావేశమై దీర్ఘముగ చింతించి, పరీ పురుషోత్తమదాసు తామూరు దాసుగారికి తోడ్పడి, కరంసీ కమీషను ఎదుట సరియగు సాక్ష్యమును బెట్టుటకు నిశ్చయించిరి. భారతదేశమునకు బంగారు నాణెము ప్రమాణముగనుండి చలమణితో బెట్టువలయునని వీరు కరంసీ కమీషనునకు సిఫారసుచేసెదరు. భారతదేశమునకు బంగారు ప్రమాణమే సరియైనదని వీరి నిశ్చయాభిప్రాయము. అది సరియైన విధానమునూత్రమే గాక, భారతదేశ పరిస్థితులకు బంగారు ప్రమాణము మిక్కిలి అనుసరణీయమైనది. ఏలన, భారతదేశమునకు బంగారుపాళము, పత్రముల ఆదాయములగులపు అంతియకాక విదేశవ్యాపారముచే భారతదేశమున కిరతదేశములు సొమ్మునీయవలసి వచ్చుచున్నది. అయినప్పటికిని చెంటనే చిల్లరనాణెములను బంగారు నాణెముక్రిందకు మార్చవలయునని గోరుటలేదు.

సూచనలు

కాని ప్రారంభమందు గొన్ని యేర్పాటులు గావించవలయును. (1) ప్రస్తుతమందున్న కరంసీ మొత్తమున కదనముగ మిక్కిలికొంత కరంసీ చేర్చవలయును. కాని రూపాయలుగాని, రూపాయనోట్లుగాని చేర్చజనదు. బంగారుమునకు చలమణియగు నోట్లుగాని స్వస్థిశేటులుగాని అదనముగ కరంసీకి చేర్చవలయును. దేశమందలి చెలామణికొరకమునందున్నట్టి చిల్లరినాణెములను బంగారుపరిమాణములో మార్చుకొనుటకు అవకాశమును గలుగజేయుట ఆవశ్యకము లేదు. (2) సవరతోను తూనికయందును, నాణ్యమందును సమానముగ నాణెమును మొహరి అను పేరదేశమందు బంగారు ప్రమాణనాణ్యముగ జేయవలయును. (3) చట్టము ప్రకారముగ రూపాయకును ప్రమాణ నాణ్యమునకును సంబంధము నిర్ణయింపబడవలయును. రూ 15 లు ఒక బంగారు మొహరికి సమానమని నిర్ణయించిన బాగుగనుండును. (4) బాంకినోట్లువేయుటయు, ఆ వ్యాపారమును నిర్వర్తించుటయు యింపీరియలు బ్యాంకునకు ఒప్పగించుట మంచిది.

బహిష్కారవాదుల ప్రయత్నములు

కరంసీకమీషనును బహిష్కరించవలయు నని గోరువారు చురుకుగ బనిచేయుచున్నారు. కరంసీకమీషనును బహిష్కరణమును గురించి వర్తకసంఘసభ్యులు గొందరు మరియొకరికివిజమనును బంపిరని జెలియచున్నది. నవంబరు 5 వ తేదిన భారతవర్తకసంఘము సమావేశమగుటకు వీరు రిక్విజిషను బంపిరి. భారత కాననసభయొక్క అభిప్రాయము ప్రకారముగ కరంసీ కమీషనును బహిష్కారముగావించుటకు పౌరుల బురికొల్పుటకు జిస్తాగారి అధ్యక్షత క్రింద నొక బహిరంగసభ యీనెల 30-వ తేదిన జరుపుటకు నివ్వయింపబడెను. (ఆ. ప్రె)

జామ్నూ దాసు మెహతాగారి

స్తేటుమెంటు

దొరతనమును మెహతాగారు హెచ్చరించుట

(క్రీ.పెను తంతవార్త)

బొంబాయి, అక్టోబరు 28:—కరంసీ కమీషను బహిష్కారవిషయమై జామ్నూ దాసు మెహతాగారు పత్రికలకొక స్తేటుమెంటునిచ్చిరి. సభ్యులగు పద్ధతి నవలించి కమీషను బహిష్కరించుట వారికి యిష్టమేయని మెహతాగారునుడివిరి. రాబోవు సమావేశమందు యీవిషయమై స్వరాజ్యపార్టీ కార్యనిర్వాహకసంఘము యోచించునని వారువిశ్వసించుచున్నారు. కరంసీ కమీషను భారతప్రజల ప్రాతినిధ్యమును నొందనందున కమీషను గావించు సిఫారసులు ప్రజలపై బాధ్యతలను మోపజాలవని జమ్నూ దాసుగారు దొరతనమును హెచ్చరించిరి. భారతదేశమునకు కావలసినది బంగారుపరిమాణము. (గోట్టస్టాండ్) పరిస్థితుల కనుకూలముగ రీతిని బరిష్కరింప సాధ్యముగ కరంసీ విధానము గావలయునని భారతీయులు గోరుచున్నారు.

ఆంధ్రపత్రికా సంవత్సరాది సంచిక

తీవ్రవృత్తి రున రాబోవు 'అక్షయ' సంవత్సరాది సంచికను ప్రకటింపబోవు చున్నాము. అందు సారస్వత, సాంఘిక, రాజకీయారికాది విషయములకు సంబంధించిన వ్యాసములు ప్రకటింపబడును. తాము పూర్వమువలెనే దయతో నమూనాములగు తమ వ్యాసములతో సంచిక నలంకరించి మాయుద్యమమునకు దోడ్పడఁ బ్రార్థితులు.

ఈ సంచికయందు విషయవిభాగమును గావించి యేవిభాగమునకు సంబంధించిన వ్యాసముల నావిభాగమునందే ముద్రించి ఉగాదినాటి కాంధ్రుల కర్పింపఁ దలచినాము. నియమితకాలమునకుఁ బూర్వమే వ్యాసము లన్నియు మాకుఁ జేరినఁగాని విషయవిభాగమును గావించ ననుకూలముగానేరదు. సంచికాముద్రణ మారంభించినపిదపఁ బంపు వ్యాసములను సంచికయందుఁ జేర్చుటకు వీలుండదు. కావున వ్యాసములు 1925 నవంబరునెల 15-వ తేది లోపల మా కందవలెను. ప్రతి వ్యాసమునను 'సంవత్సరాది సంచికకు' అని వ్రాసియుండవలెను. వ్యాసములును, వానికి సంబంధించిన చిత్రములును, ఇతర చిత్రములును సంపూర్ణ వివరణములతో నియమితకాలమునకుఁ బూర్వమే మాకుఁ బంపుదురుగాక యని ప్రార్థించుచున్నాము.

కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు,

ఆంధ్రపత్రికాధిపతి.

స్తేటుకొన్నిలు ఎన్ని కలు

అభ్యర్థి డాక్టరు యు. రామారావు విజ్ఞప్తి

స్తేటుకొన్నిలు ఎన్ని కలకు అభ్యర్థుల నియామకము జరిగిపోయినది. ఓటు నిచ్చు కాగితములు త్వరలో మీకు చేరగలవు. 1925 నవంబరు 20 వ తేదీని ఓటింగుజరుగును. ఈలోగా ఓటింగు పేషరు లన్నియును పోలింగు ఆఫీసరుకు చేరవలెను. ఓటరులు అభ్యర్థి పేరును వ్రాసి ఆ కాగితములను రిటర్నింగు ఆఫీసరుకు పంపవలెను. తాము మొదటి ఓటును నాకిచ్చి కాగితములను సకాలమున పోలింగు ఆఫీసరుకు పంపగోరెదను. నా అర్హతనుగూర్చి నేను మరల నిచట వివరించుట అనవసరము. నేనిదివరకు ప్రకటనపత్రములను, కరపత్రములను పంపియుంటిని. చాలమందిని స్వయముగా గూడ దర్శించియున్నాను. నేను చేసిన పనులను బట్టి నా అర్హత తమకందరికిని తెలిసియేయున్నది. నేను పరోపకారబుద్ధితో నిష్కలపటముగను, నిరాడంబరముగను విషయపూర్వకముగను, నిరంతరమును దేశసేవచేయుచుంటిని. ఇటుపైని గూడ మీరు నన్నెన్నుకొనినచో యీ స్తేటుకొన్నిలులో గూడ శక్తి వంచనలేకుండ పనిచేయుటకు సిద్ధముగానున్నాను. శాసనసభలలో వైద్యులప్రతినిధుల సంఖ్య అత్యల్పము. నేను వైద్యుడ నగుటచే శరీరవ్యాధులవలన బాధపడువారిపై జాలియుండుట సహజము. ఆర్థిక రాజకీయ వ్యాధులవలన బాధపడువారికిని, శరీరవ్యాధులవలన బాధపడువారికిని, అవినాభావసంబంధ ముండుటచే వారిపట్ల గూడ నా కభిమానముండక తప్పదు.

ఈరీతిగా ప్రజల శరీర, రాజకీయ, ఆర్థికాది కష్టములను తొలగించువిషయమున నేను మీకు బాసటయై 25 ఏండ్లనుండి సేవచేయుచుంటిని గానను, వైద్యుడను గావునను మీకుగూడ నాపై నట్టి అభిమాన ముండుట సహజముగాన మిక్కిలి హెచ్చుమంది నాకు మొదటివోటును ఇయ్యవలెనని కోరుచున్నాను.

ఇందులకు మీకు కృతజ్ఞతను తెలుపుచున్నాను.

మదరాసు

చి త్ర గిం చ వ లె ను.

27-10-25

(దిన-ప్రకటన నెం 2407) యు. రామారావు, ఎం. ఎల్. సి.

వైచిత్ర్యపు రాజీనామా

వైచిత్ర్యపు రాజీనామా నిచ్చెను. ప్రాన్సు స్థితి ఏమాత్రము ప్రోత్సాహకరముగ గనుపించదు. ఋణబాధ యధికమయినది. ఋణముల విషయమున అమెరికా తగిన సదుపాయము చేయు నేమో నని యూహించిరి గాని, లాభము లేక పోయెను. ఆర్థికమంత్రి లగు కెయిలోగారు ప్రత్యేకముగ అమెరికాకు రాయబారము బోయిరి గాని, చాల సంవత్సరములవరకు గడు విచ్చుటకు అమెరికా ప్రభుత్వ మంగీకరింపలేదు. ఇట్టి స్థితిలో ప్రాన్సు నందు అసంతృప్తి హెచ్చుట వింతగాదు. కెయిలోగారు ఆర్థిక పరిజ్ఞానము గలవారని పేరొందిరి. కాని వారయినను నేమి చేయగలరు? ఏరు పాలనాధికారము వహించకముందు, హరియట్టు ప్రభుత్వ మేమి, పాంక్షే ప్రభుత్వ మేమి డబ్బులో చెల్లాటలాడెను. జర్మనీని సాధించుట కేమి, ఇతరవిధముల నేమి డబ్బును వృధజేసెను. ఇప్పటి ప్రభుత్వమయినను గారడీజేసి డబ్బు తెప్పింపలేదు. దీనికి తోడుగ, సిరియాలో డ్రాసులతో పోరాటము జరుగుచున్నది. ఈ పోరాటమునందు ఫ్రెంచివారి కింతవరకు విజయము గలుగుటలేదు. మొరాకా యుద్ధములో ఫ్రెంచివారు అనవసరముగ జోక్యము కలుగజేసికొనిరి. స్పెయిన్ పైనిక నిరంకుశత్వమునకు వీరు చేయూత నొసగిరి.

ప్రాన్సు స్పెయిన్ లు చేతులగలిపినను, రిఫల నింతవరకు జయింపజాలకపోయిరి. యుద్ధము త్వరలో ముగియునూచనలు గనుపించుటలేదు. తనకు చేతిలో డబ్బుకేక యవసరపడుచు, ప్రాన్సు క్రొత్త పోరాటములలోగూడ ప్రవేశించుచో, పరిస్థితి లే తీరుననుండునో యూహించుట సులభ సాధ్యము. మొరాకో యుద్ధమును కొనసాగించుట ఫ్రెంచి ప్రజల కిష్టముగ లేదని తెలియుచున్నది. ప్రాన్సు శాంతపద్ధతుల నవలంబింపక, పరులపై విజృంభించు చుండునంతవరకు, ఋణప్రదాతలగు అమెరికనుల దయను సంపాదించుట దుర్లభము. ప్రభుత్వమువారి అవివేక చర్యలవలన, ప్రాంకు నాణెము కడు హింసితకి వచ్చినది. దానివిలువ చాలవరకు పడిపోయినది. ఫ్రెంచి ప్రభుత్వము నందు విశ్వాస మెంతవరకు దొలగెనో యిందును బట్టి గ్రహింపవచ్చును. ప్రస్తుతదుస్థితి కంతకును కెయిలోగారు కారకులను భావము మంత్రులలో ప్రబలివది. బ్రయండుగారు కెయిలోగారిని సమర్థించిరి. అందుచే మంత్రులందరును రాజీనామా నిచ్చినగాని, కెయిలోగారిని వదిలించుకొన వీలు లేదని యూహించిరి. నూతన ప్రభుత్వమునం దెవరు మంత్రులగుదురో తెలియదు.

ప్రభుత్వసభ్యు లెవరయినను, ఆర్థికస్థితిని చక్కబరచుటకు రెండేమార్గములు గలవు. ప్రాన్సు

యుద్ధ జ్వరమునుండి బయల్పడవలెను. సౌమ్య పథము నవలంబింపవలయును. లేనియెడల, ఎట్టి నిపుణు లయినను ప్రాన్సు నుద్ధరింపజాలరు. ఆపిన్నుట పన్నుల నధికముగ విధించువిషయము నాలోచింపవలయును. కెయిలోగారు రట్టి మార్గమును సూచించిరి. ఇట్టి ఏర్పాటు పలువురకు అనవ్యతముగ నుండుట సహజము. ఆకారణముచేతనే, కెయిలోగారు ప్రజల కయిష్టులయిరి. పన్నులను హెచ్చు చేయని యెడల, డబ్బును బట్టి పన్నులను విధింపవలసివచ్చును. ఇందువలన బీదలకు కష్టము దప్పదు. ధనికుల మూలమున కోశము నిండును. హరియట్టుగారు సోషలిస్టు లయినను డబ్బు బట్టి పన్ను విధించుటకు వెఱచిరి. ఇప్పుడు సోషలిస్టు లందుకు సంసిద్ధు లయినటుల తెలియుచున్నది. సోషలిస్టుల సిద్ధాంతమును పూర్తిగ నవలంబించుచో, ప్రాన్సు సయితము బాల్మివిక్కు మయము గావచ్చును. భావిపరిణామ మెటులుండునో యూహించకకష్టము గాకున్నది. మిలిటరీ పద్ధతుల నవలంబించుచున్న ప్రాన్సు నం దెంతత్వరలో వ్యతిరేకఫలము గలిగెనో కనుగొనవచ్చును. ప్రాన్సుపరిణామము ఇతరజాతులకు గుణపాఠము నేర్పనని నమ్మెదము.

పాంచాళము

పాంచాళమునకు గలిగిన పరిభవము, అసహా యోధ్యమును జనించుటకు ప్రధాన కారణమయ్యెను. అసహాయోధ్య మారంభమునందు, హిందువులును మహమ్మదీయులును పాంచాళము నందేకమాతృగర్భజనితులవలె మెలంగిరి. జలియన్ వాలాబాగులో గుదిరిన ఐకమత్యము రాను రాను ప్రబలమయ్యెను. కాని, ఏకారణముచే నయిననేమి, ప్రతిపక్షు లీ సంయోగమును భేదింపగలిగిరి. సాంఘిక ప్రాతినిధ్యము తగువులకు కారణమయ్యెను. మహమ్మదీయోధ్యము మొకవంకను, హిందూయోధ్యము మింకొకవంకను ప్రబలి సంతత కలహములకు కారణమయ్యెను. కాంగ్రెసు పలుకుబడి యంతరించెను. స్వరాజ్యబహిష్కారపక్ష భేదములు బైకిరాక, హిందూమహమ్మదీయ విభేదములు బైకివచ్చెను. స్వరాజ్యదృష్టి సన్నగిల్లెను. స్వరాజ్యము హిందూరాజ్యముగాని, మహమ్మదీయరాజ్యముగాని గానేరదను తలంపు వ్యాపింపదయ్యెను. ఉభయల సంయోగమువలననే స్వరాజ్యము లభించునను సత్యము మరుగుపడెను. అసహాయోధ్యము సమయమునందు విశేషత్యాగ మొనర్చిన నాయకులు అధికారవర్గము నెదుర్చుటకు మారుగ, హిందూమహమ్మదీయ శిబిరములక్రింద నేర్పడిరి. డాక్టరు కిచ్చూ, లజపతిరాయి, శ్రద్ధానందులు మున్నగు నాయకులు పక్ష భేదములలో జక్కుకొనిరి. పంజాబు పరిస్థితులు ఉత్తర హిందూ స్థానమునందంతటను దాదాపుగ వ్యాపించెను. గాంధీమహాత్మునకు హిందూమహమ్మదీయ సమన్వయరూపముగ గనుపించెను. మహాత్ముడు జెప్పిన చొప్పున నడుచుటకు నాయకులు సమ్మతించుచున్నను, వారి సలహాలను గోరుచుండురు. కాని మాటలతో పనులు నెఱవేరునా? గాంధీ మహాత్ముడందుచే, యాపోరాటములలో జోక్యము కలుగజేసికొనక ఖద్దరు నిర్మాణముపై తన దృష్టిని నిలిపి యున్నాడు. నాయకులకు కోపము వచ్చినను, నిజ

స్థితి దెలిపి మందలించవలసిన యవసరము గలిగినది. లేనియెడల, పరిస్థితులు మరింత అధ్వాన్నమై స్వరాజ్యసిద్ధి కాశయే యుండును. ఈసంగతిని మనస్సునం దుంచుకొనియే, జాతీయసంయోగమునకై పరితపించుచుండెడి శ్రీమతి సరోజినీదేవి పంజాబు రాష్ట్రీయసభలో కొంత కఠినముగ ప్రసంగించుట తటస్థించెను. మహమ్మదీయులను హిందువులను గూడ ఆమె చీవాట్లుపెట్టెను. ప్రత్యేక సాంఘిక ప్రాతినిధ్యపు ఏర్పాటు హానికరమని అమె చాటెను. కాంగ్రెసు సభాధ్యక్షురాలు, ఐకమత్య సందేశమును వ్యాపింప జేయుట మిక్కిలి సమంజసముగ నున్నది. ప్రతిపక్షులు పరిహసించుచుండ భారతీయులు తమలో తామెంతకాల మిటుల పోరాడుచుండవలయును? ఇట్టి స్థితి, నిజ స్వరాజ్యభిలాషకు నిదర్శనమగునా? సాంఘిక షేమమును జాతీయ షేమమునకు లోబడ జేయగలిగినపుడే, స్వరాజ్యార్హత పరిస్ఫుటమగును. హిందూదేశమునకును స్వరాజ్యమునకును పాంచాళదేశము అడ్డమురాకూడదని, సరోజినీదేవి మందలించెను. లేనియెడల భారతీయు లెంతకాలమున కయినను పరాధీనత ననుభవింపకతప్పదని, యామె యుద్దేశ్యము. పంజాబు రాష్ట్రీయసభ కధ్యక్షతవహించిన, సర్దారు సర్దులు సింగుగారు గూడ భావగర్భితముగ ప్రసంగము గావించి, అంతఃకలహములను పూర్తిగ నిరసించిరి. స్వరాజ్యసంపాదనము నిమిత్తము, వీరు ఫలప్రదమగు మార్గములను సూచించిరి. గ్రామోద్ధరణముగూర్చి వీరు ముఖ్యముగ ప్రబోధించిరి. వ్యక్తిశాసనోల్లంఘనమును వీరామోదించిరి. అకాలీలను మార్గదర్శకులుగ గైకొనుడని బోధించిరి. కాని, ఎట్టి పద్ధతుల నవలంబించుట కయినను, ప్రజలలో నైకమత్యము చెడకుండ నాయకులు కాపాడుట ముఖ్యము. ఈ సంగతిని డాక్టరు సత్యపాలు, లాలా గోవర్ధనదాసు ప్రభృతులు రాష్ట్రీయసభలో కడు గంభీరముగ బలపరచిరి. పాంచాళనాయకులలో సయితము, సాంఘిక వివాదములవల్ల వెగటు జనించుచున్నదని గమనింపవచ్చును. త్వరలో ననుకూల పరిణామ మేర్పడుగాకయని కోరెనము.

స్టేటుకొన్నిలు : స్వరాజ్యపక్షము

స్టేటుకొన్నిలుసభకు స్వరాజ్యపక్షపు అభ్యర్థుల నెన్నికొనవలయునని, ఆంధ్రరాష్ట్రీయసభ వారు హెచ్చరించిరి. అభ్యర్థుల నామి నేపనులు జరిగినవి. నిన్నటి దినము నామినేపనులు పరిశీలించబడి, అభ్యర్థుల నామములు ప్రకటింపబడినవి. ఏడుగురు అభ్యర్థులలో, నల్లరు స్వరాజ్యపక్షమునకు జెందినవారు గలరు. శ్రీయుత వేమవరపు రామదాసుపంతులుగారు, డాక్టరు ధన్వాడ రామచంద్రరావుగారు, డాక్టరు యు. రామారావుగారు, కే. వి. రంగస్వామి అయ్యంగారు స్వరాజ్యపక్షమున నిలువబడిరి. సర్ శంకరకానాయకు, ది. బి. అణ్ణామలచెట్టిగార్లు స్వతంత్రులుగను, యం. కే. రెడ్డిగారు జస్టిసుపక్షమునను అభ్యర్థులుగ నిలిచిరి. ఓటరులు స్వరాజ్యపక్షమువారి నెన్నికొని, చరితార్థులగుట ముఖ్యము. స్వరాజ్యపక్షము తరపున పంపబడిన రామదాసుపంతులుగారు, స్టేటుకొన్నిలుసభలో నూతన వాతావరణమును వ్యాపింపజేసిరి. ప్రజాభి

ప్రాయమును ధైర్యముతో దెలిపి అధికారుల హృదయములలో కలవరము బుట్టించిరి. తగినంత మంది స్వరాజ్యపక్ష ప్రతినిధులను స్టేటు కాన్సిలు సభకు పంపుచో, అధికారు లెటుల గోరిన నటుల నిర్ణయించుట కవకాశము దప్పిపోవును. ఇతర రాష్ట్రములలో స్వరాజ్యపక్ష సభ్యులను ప్రతినిధులుగ బంపుటకు విశేష ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి. చెన్నరాజధాని గూడ ముం దడుగు వైచునటుల జూడవలయును. రామదాసు పంతులు గారి సామర్థ్య మిదివరకే వెల్లడి యగుటచే, అందునుగూర్చి ప్రత్యేకముగ ప్రశంసించ నవసరము లేదు. వీరు స్వరాజ్యపక్ష కార్యక్రమమును స్టేటు కాన్సిలు సభలో నిర్వహించెదరనుట కెట్టి సందియముండదు. డాక్టరు రామచంద్రరావుగారు, స్వరాజ్యపక్ష కార్యదర్శిగ పట్టుదలతో బనిజేయుటయ గాక, అసహాయోద్య మారంభము నుండియు జోక్యముదీసికొని కృషి నలుపుచున్నారు. వీరి నెన్నికొనుటచే, స్వరాజ్యపక్షపు బలము స్టేటు కాన్సిలుసభలో విస్తరించుట సహజము. కె. వి. రంగస్వామి అయ్యంగారు, స్టేటుకాన్సిలుసభలో ప్రజాపక్షము నిదివరకే బలపరచుచున్నారు. డాక్టరు రామారావుగారు స్థానికశాసనసభలో స్వరాజ్య పక్షసభ్యులుగ ధైర్యముతో కృషి నలుపుచున్నారు. ఆళ్లదులలో ఇరువురు ఆంధ్రులు, యిరువురు ఆంధ్రేతరులు గలరు. వీరి నలుగురిని ఎన్నుకొని, ఓటరులు కాంగ్రెసుపట్ల భక్తినిజూపి, కాంగ్రెసు పలుకుబడిని బలపరచగోరెదము. ఆంధ్రాభ్యర్థులకు తప్పక జయముగలుగునటుల వోట్లను తమ వోట్లను వినియోగించుట యవసరము. ఈ యెన్ని కలఫలిత మనుకూలముగ నుండుచో, రాబోవు ఎన్ని కల కెక్కుడు ప్రోత్సాహము గలుగునని నమ్మ వచ్చును.

గ్రామోద్యోగుల పునరుద్ధరణ చట్టము

ఈ చట్టముగూర్చి విచారించుట కేర్పడిన సెలెక్టుకమిటీవారు నిన్నటిదినము సమావేశ మయిరి. ఇంతకుమున్ను వెనుకటియోద్యోగులలో కొందరినే మరల నియమించుటకు తలపెట్టిరి. ఇప్పు డటులగాక, వెనుకటి గ్రామోద్యోగుల నందరిని మరల నియమించుట కంగీకరించిరిని వినుట కెంతయు సంతసించెదము. ఇట్టి ఏర్పాటు జరుగనియెడల పలు పుర కన్యాయము సంభవించును. రిగ్రూపింగువలని లాభ మందరకు లభింపకపోవును. వైఎర్పాటు అనుకూలమయినను, గ్రామోద్యోగుల జీతములో నొక రూపాయిని, గ్రామనేవకుల జీతములో నొక యర్థరూపాయిని తగ్గించుట ఏమాత్రము భావ్యము గ నుండదు. గ్రామోద్యోగుల జీతములనలే స్వల్పము. వానినిగూడ తగ్గించుచో, మిగుల మనస్తాపము ప్రబలును. సెలెక్టు కమిటీ వారు దూరమాలోచించి జీతములను తగ్గించు ప్రయత్నమును విరమింపగోరెదము. ఏలనన, ప్రభుత్వమువారు చేసిన ఏర్పాటుకు, గ్రామోద్యోగుల బాధ్యతలేదు. వారు తొందరపడి గ్రూపింగు పద్ధతి నేర్పరచిరి. దాని యిబ్బందిని గ్రహించి, వారు మరల వెనుకటి ఏర్పాటును పునరుద్ధరించు చున్నారు. అట్టి సిద్ధిలో గ్రామోద్యోగుల తల నష్ట పడవలయును? ఇంతియ గాక, పరిపాలనమున కంత కును బునాది యనదగు గ్రామపరిపాలనము నిమి

త్తము ఖర్చుపెట్టెడి ద్రవ్యము వృధగానేరదు. గ్రామోద్యోగులు తమ కార్యములపట్ల ఉపేక్ష వహించుచో, పరిపాలనమున కెట్టి నష్టము వాటిల్లునో దెలుప నక్కరలేదు. వారి జీతములలో స్వల్ప భాగమును తగ్గించుచో, ప్రభుత్వకోశమున కెక్కుడు లాభము గాని, లేనిచో ఎక్కుడునష్టము గాని గలుగనేరదు. లీకమీషను నూచనల ప్రకారము, అధిక వేతనముల గ్రహించెడి సర్విసుసభ్యులకు వేతనాదులను హెచ్చుజేయుటకు డబ్బు లభించి నపుడు, గ్రామోద్యోగుల స్వల్ప వేతనములకు ప్రభుత్వమునకు డబ్బు దొరకదని నమ్మజాలము. స్వల్పపు జీతగాండ్రకు న్యాయమొసగి, మార్పు బొంక్కు కమిటీవారు, గ్రామోద్యోగుల కృతజ్ఞతకు పాత్యులగుట శ్రేయస్కరము.

సినేటుసభ

ఈమారు జరిగిన మద్రాసు సినేటుసభలో కార్యక్రమమునందు చాలభాగము నిలచిపోయెను. ఇంతకన్నను చురుకుగ బనిజరుగుటమేలు. తమిళ విశ్వవిద్యాలయ తీర్మానము నెక్కట సమంజసము. భాషల ననుసరించి విశ్వవిద్యాలయముల నేర్పఱుప వలయునను యభిలాష, తమిళ దేశమునందుగూడ వ్యాపించుచున్నందు కెంతయు సంతసించవచ్చును. కాని సినేటుసభయందుగూడ కొందరు బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతర విభేదములను పురికొల్పుచున్నందుల కెంతయు చింతించెదము. విజయరాఘవను గారి ప్రతిభను కేంద్రబిడ్డి ప్రాధానరు హాగీ గారునయి తము మెచ్చియుండగ, వీరు ఆనర్హుపరితను ప్యాసు కాలేదను కారణమున విద్యార్థి వేతనమున కర్హులు గారని రామస్వామిమొదలియారుగారు వాదించుట, మిగుల యసభ్యము. కీర్తిశేషులయిన రామానుజంగారే పరీక్షను ప్యాసయిరి? సహజ ప్రతిభాశీలురను పరీక్షల విజయముబట్టి పరీక్షించుట భావ్యముగాదు. రామానుజంగారి తరువాత విజయ రాఘవనుగారే గణితమునందు గొప్ప బుద్ధిశక్తులత జూపినటుల, శేషులయ్యరు ప్రభృతులేమి, హాగీ గారేమి దెలిపియున్నపుడు, అనవసరవివాదమును పురికొల్పుట భావ్యముగ దోషదు. ఇటులనే సంస్కృత భాషాపరిశోధనము విషయమై రామస్వామి మొదలియారుగా రాక్షసించి యుండిరి. సంస్కృత భాష ఎల్లభాషలకును తల్లియై బరగుచున్నది. హిందువుల విజ్ఞానమంతయు సంస్కృతము నందిమిడియున్నది. ఆధునికులకు దెలియని విశేషము లెన్నియో తరచిన కొలదియు బయల్పడుచున్నవి. అట్టిభాషపట్ల ఉపేక్ష జూపవలయునని కోరుట, ఆత్మహత్య దప్ప వేరుగాదు. విశ్వవిద్యాలయమున జేర్చుకొనుటకు విద్యార్థులపైనను విద్యను ముగించి డిప్లోమా కోరువారిపైనను, ఫీజు విధింపవలయు నని, డాక్టరు స్వామినాథనుగారు దెచ్చిన తీర్మానము మరియొక నాటికి నిలిపివేయబడెను. కాని ఈ తీర్మానము ననలే నిరాకరించుట శ్రేయస్కరము. లేనిపోనిబరువులను వీధవిద్యార్థులపైవైచి డబ్బు సంపాదించ నెంచుట గర్హ్యము. విశ్వవిద్యాలయమున బ్రవేశించుటకును, అక్కడినుండి వెడలిపోవుటకును గూడ లంచ మీయవలయుననుట, భారతవర్ష సాంప్రదాయములకు కేవల విరుద్ధము.

నానారాష్ట్రసంఘ నిర్ణయము

గ్రీసు బల్గేరియా తగాదాలో, నానారాష్ట్ర సంఘమువారు వెంటనే తమ నిర్ణయమును తెలుపుట సమంజసముగ నున్నది. ఉభయ సైనికులును తమతమ రాష్ట్రములలోనికిపోయి, విజృంభణ మాపివేయవలయునని, నానారాష్ట్రసంఘమువారు ఖండితముగ దెలిపిరి. ఉభయజాతులును నిజనందర్భముల సీ సంఘమునకు తెలియబరుపక తమలో తాము పోరాడుట దుస్సహమని, సూచించిరి. కాని, పెద్దజాతులవారు బలహీనులపై కురుటకును మానివైచినగాని, చిన్నజాతులవారు నిగ్రహము జూపజాలరు. ఎల్లరకు మార్గముజూపవలసిన ప్రధానజాతులు నిరంకుశముగ ప్రవర్తించుచుండు సంతరకు, ఇతరులును వారిమార్గముననే నడచెదరు. ఇకనయినను, ఇంగ్లండు, ఫ్రాన్సు, ఇటలీ మున్నగు ముఖ్య దేశములవారు కట్టుబాట్లకు లోనయి, న్యాయముగ ప్రవర్తించుట యవసరము. జాతుల హృదయము మారనంతవరకు, బాహ్యముగ నెన్ని ఏర్పాటుల జేసినను ప్రయోజనముండదు.

వడగళ్లవాన

సిహ, అక్టోబరు 26:— నేటి మధ్యాహ్న మొక అర గంటనే పిచుట వడగళ్లవాన గురిసెను. పడమటి వాతావరణము నగరిగిన అక్షిరపువరిశీతులచే వడగళ్ల వాన గురిసెను. (ఆ. ప్రె.)

అస్పృశ్యతానివారణకొరకు ఉపవాసము చేయుట
నాగపురం, అక్టోబరు 26:— ఈనెల 24-వ తేదీనుండి తులసీరామ్మగారి అనంతము ఉపవాసమును శ్రేయప్రారంభించెను. అస్పృశ్యత నివారణగావించుటకు హిందువులపై యారీతిని 2 త్రిడిచేయుటకు తులసీరామ్మగారు ఉపవాసములను చేయుచున్నారు. (ఆ. ప్రె.)

దక్షిణయిండియా వ్యయదారుల సహకారసంఘము

అర్ధసంవత్సర సామాన్యసమావేశము
బొంబాయి, అక్టోబరు 26:— మాటుంగాయందు ఆదివారం సాయంత్రమున దక్షిణయిండియా వ్యయదారుల సహకార సంఘముయొక్క మూడవ అర్ధసంవత్సర సామాన్యసంఘ సమావేశము జరిగెను. సంఘసభ్యులు సమావేశమునకు బెక్కుసభ్యులు హాజరైరి. సుమారు రూ 1000 ల వరకును అర్ధసంవత్సరములో వ్యాపారము జరిగెను. అమృతముపై నూటికి పదిరూపాయలు లాభమునచ్చెను. బొంబాయియందు గల దక్షిణయిండియా దేశస్థులచే నడపబడుచున్న దీ యొక్క సహకార సంఘమే. స్వార్థరహితులగు బృందముచే సహకారసంఘము నడుపబడుచున్నది. (ఆ. ప్రె.)

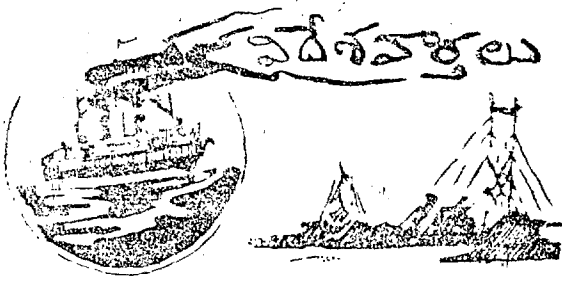
కలకత్తా, అక్టోబరు 27:— తెల్విడిరునకు సర్ జో ఫ్రీడిమాంటుమోరెన్సీగారు నిన్నటికి వచ్చిరి. (ఆ. ప్రె.)

స్టేటుకాన్సిలు సభ

మధ్యరాష్ట్ర సభ్యుల సామనేషను
నాగపురం, అక్టోబరు 26:— మధ్యరాష్ట్రమునందుండి స్టేటుకాన్సిలు ఎన్నికవర్తనునకు పోటీచేయు అభ్యర్థులపేర్లు అక్టోబరు 29-వ తేదీ మొదలు నవంబరు 2-వ తారీఖువరకును ప్రధానకార్యదర్శి తీసికొనును. నవంబరు 9-వ తేదీన సామనేషనులు పరిశీలించబడును. నవంబరు 20-వ తేదీన వోటులు వేయబడును. (ఆ. ప్రె.)

కీ॥ శే॥ సి. గోవింద పిల్లెగారు

తిరువేండ్రము, అక్టోబరు 27:— మహారాణి శిశింట్లు ఆంతరంగిక కార్యదర్శియై రాజనగరనందు సర్వాధికారియై పని సీ. గోవిందపిల్లె వి. ఎ. వి. ఎల్. గారు నిన్నరాత్రుతర మపదించిరి. పరిలోకప్రాప్తి వొందిన గోవిందపిల్లెగారు యిటీవలనే జిల్లామేజస్ట్రేటుపనిచేసి దివానుపేష్కారుపదవిని కడు సమర్థతతో నడపి పింఛను దీసికొనిరి. తనసంతరమాయన రాజనగరులో కొలువు చేయుచుండెను. చాలాకాలమునుండి కీ॥ శే॥ గోవిందపిల్లెగారు రస్యస్థముగ నున్నను అకస్మాత్తుగ వీరు మరణించిరి. (ఆ. ప్రె.)

బావలా హత్యనేరము

అపీలు ట్రికోనేయుట

నర్ జాఫ్ సైమన్ గారి వాదము

లండన్, అక్టోబరు 26:—మంటాజా వీగం అనునామె ఇండోనునుండిపోయిన నగలతో తిరిగి ఇండోనుకు వచ్చినచో ఇప్పుడు చెరసాలయందున్న నగల వానిని పిడిపించెదరని ప్రజలు అంత ఆతురతగ నుండుటకు కారణము. ఇందులో పాంసీ అను నాతడు ఒకడు ఈ నగలు తిరిగి ఇచ్చివేయవలెనని కోరువారి లో నొకరు ముఖ్యుడు. మంటాజా తిరిగివచ్చుటకు ఇష్టబడుచు నే యున్నదని పాంసీగారికి తెలియును. అందుచే ఆతనిని శిక్షించియుండరాదు. ఈ విషయమై జ్యూరీకి తిన్నగా సంగతులను పూర్తిగ చెబుపలేదు: మంటాజా తిరిగివచ్చునని ఆశించుచునే యున్నాడు. ఆమెను ఎత్తుకబోవుటకు ఏర్పాటుజేసినాడని సాక్ష్యమున్నచో ఆతనిని శిక్షించవలసినదే. బావాలా ఘోరహత్య లో జరిగిన దాణముల కాతడు బాధ్యుడని, సంబంధమున్నదని, ఆతని కార్యదర్శిని జంపినట్లున, ముగ్గురు డిట్రీఫు అధికారుల ఎడల దౌర్జన్యముజేసినని సాక్ష్యమున్నచే ఆతనిని శిక్షించ వలెను.

పాంసీగారు ఆ నేరము జరిగిన స్థలములో లేదని జ్యూ రీకి జెప్పవలసియున్నది. అట్లు జేయలేదు. ఈ విషయములో న్యాయమూర్తి తనభర్త్యులను నిర్వహించలేదు. స్థానికసంచల నము గద్దనందున అపీలును ఆంగీకరించవలెనని సైమన్ గారనిరి.

పాంసీకి సంబంధించిన విషయములను దన్నిగారే వాదించవలెనని డేకాడీను ప్రభువు నుడివెను.

మంటాజాను ఎత్తుకబోవుటకు జేసిన కుట్రలోపాంసీ అను నాతడు ఉన్నాడనుటకు సందేహములేదని డన్నీ గారనిరి. బావాలాను జంపువరకు అనగా ఆతని పైబడు నిమిషమువరకు పాండిగారు పాంసీగారిలో ఉత్తరప్రత్యుత్తరములను తంతి వార్తలద్వారా జరుపుచున్నట్లు సాక్ష్యమున్నదనిరి.

ఒకస్త్రీని బలాత్కారముగ గొంపోవుటకు కుట్రయొన్న దన్న వెంటనే దానితో సంబంధమున్నవానికి ఎవరో ఒకరు చనిపోవుట తప్పదని ఈహించుటకు పీలులేదనుటకు అనకాళ ములేదు. అట్టి సంగతి తెలియుననే అనుకొనవలెననిరి. జరిగిన ప్రకారమే కుట్రను ఆలోచించితిమేని బావాలా మున్నగు వారిని జంపువరకు కుట్రసాగెనని తెలిసినంతరకు ఆమెను నయ మునకో భయమునకో ఎత్తుకబోవుటకు నిశ్చయించిరిని జెప్పక తీరదనిరి.

న్యాయమూర్తులు రహస్యముగ ఒకరితోనొకరు సంప్ర తించుకొనిరి.

తీర్పును జెప్పుచు సర్వమును లిఖితపూర్వముగ చెలి పెడమని డేకాడీను ప్రభువు నుడివెను.

కిరసనాయిలుదేశము

పెక్కాసులో ప్రతి దినమును 5 లక్షల బారెలుల కిరసనాయిలు తీయబడెను.

1866 లో మొదట కిరసనాయిలు నూతి నొకడు కని పెట్టెను. ఇప్పుడు నూరుకంపెనీలు పనిచేయుచున్నవి. నూతుల లో లోతు 60 అడుగులు మొదట ఒక మైలువరకును గూడ నుండును. కెప్పుడు లూకసు అను నతడు బ్యూమాంటులో యాన్యచ్చికముగా ఒకచోట త్రవ్వ యంత్రమును పైకి తీసిన లోడనే నూరుడుగులయెత్తున కిరసనాయిలు నొత్తానావలె పొంగసాగెను. అటుండి యిప్పుడు గంటకు 8000 బారెలులు తీయుచున్నారు.

సోఫియా దురంతము-ముట్టి లేదు

సోఫియా అక్టో 26:—ముట్టిడి నాపుజేయవలెనని 9 జా ప్రకటించెను.

జర్మను మంత్రవర్గము

జాతీయపక్షపు మంత్రులు రాజనిచ్చుట

బెర్లిన్, అక్టో 26:—జాతీయపక్షమునకు జేందిన ము గ్గురు మంత్రులును నేటి సభనుండి మరలిరి. తక్కినవారు పరిస్థి తులను చర్చించిరి.

లోకర్నో టిల్లను పార్లమెంటులో ప్రవేశపెట్టుటకు తక్కిన మంత్రవర్గమువారు తమ పదవులలోనే యుండుటకు నిశ్చయించుకొనిరి. డిశంబరులోపుగ ప్రవేశపెట్టెదరు రాజీ నామా నిచ్చిన మంత్రుల కాఖిలను తక్కినవారు స్వీకరించెదరు.

మ సోలు త గ వు

అంతర్జాతీయ న్యాయస్థాన సమావేశము

తురుష్కు ప్రభుత్వమువారి లేఖ

హేగు అక్టో 26:—జినివా సభ తమరి నెంతమాత్రము బాధించబని ఫెటీజేగా రనిరి. అట్లు బాధించుటలులేయు అధి కారము తనకులేదనిరి. ఒకమారు ఒప్పుకొని మరల లేదని ప్రతి నిధులు అన్నచో ప్రభుత్వములమైతికి అవకాశమే యుండదని డగ్లస్ గా రనిరి.

తురుష్కుల యభిప్రాయము

హేగు, అక్టో 27:—మసోలు తగవునుగూర్చి చర్చించు విషయములన్నియు రాజకీయములకు సంబంధించినవి. అందుచే న్యాయకాస్త్రములను ప్రసర్తించజేసి సమర్థించుటకు పీలులేదు. పూర్వము కర్తవ్య ప్రభువు చెప్పినట్లుల జాతిసమితి సభవారి తీర్పుసలహాపండితేగాని అవశ్యము అవలంబించి తీరవలె ననుటకు పీలులేదని తురుష్కులు ప్రమాణముగ బల్కిరి. ఇదివరకే జాతి సమితిసభవారు అడిగిన ప్రశ్నకును వారికున్న అధికారమును గూర్చి తా మిచ్చిన ప్రత్యుత్తరమును జ్ఞాపకముజేయుచు సర్వ మును సవిస్తరముగ చెలియజేసిరి.

లండను మతాచార్యుడు

లండను మతసరువు కొరియాకు, కోలు, సింగపూరు, కొలంబోలకు పోనున్నారు.

సోవియటు రాయబారులు

న్యూయార్క్ అక్టో 27:—రాకొవిస్కీగారిని ప్యారిస్ లో సోవియటు రాయబారిగ నియమించుటకు ప్రభుత్వమువారు రంగీ కరించిరి. లండను రాయబారిగ క్రాసనగారు నియమింప బడెదరు.

68 ఏండ్ల స్త్రీ గర్భిణి యగుట

కొడుకు పుట్టెను

స్పెయిను దేశమున వల్లడోలిడు అనుగ్రామమున లోరెం జో అను స్త్రీకి నిపుడు 68 ఏండ్లున్నవి. ఆమె కిడివరకు 28 గురు కొడుకులు పుట్టిరి. కుమార్తెలు లేరు. 68 వ ఏట మరల నామె గర్భిణియై మరల కొడుకునే కనెను. సాధారణముగా 50 ఏండ్లు దాటినపిమ్మట స్త్రీలు గర్భిణు లగుట అపూర్వము. జనాభాలెక్కలనుబట్టి 3800 మంది స్త్రీలలో ఒక్కరిత వం తున 50 ఏండ్లు దాటిన పిమ్మట గూడ ప్రసవించునని యున్న దట.

ఫ్రెంచి ప్రభుత్వము

రాజీనామా నిచ్చుట

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

ప్యారిస్, అక్టో 27:—ఫ్రెంచి ప్రభుత్వము రాజీనామా నొసగెను.

ఉత్తర ఇరాకు క్రైస్తవులకు

సహాయము

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, అక్టో 27:—క్యాంటర్బరీ ప్రధాన మత గురువు స్టాన్లీ హ్యూస్ పాల్స్ హ్యూసిస్టు ప్రభువుగార్లు మున్నగువారు ఇరాకులో కరణుజొచ్చిన క్రైస్తవులకు 400 వేల పాసులు సహాయముజేయవలెనని విజ్ఞప్తిని ప్రకటించిరి.

ద్రాసుల పోరాటము

పరిస్థితులు అనుకూలముగ ఏర్పడుట

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

ప్యారిస్, అక్టో 27:—దమాస్కుస్ చుట్టును పదిరోజు లనుండి పరిస్థితులు పాడుగనున్నవి. ఆందోళనము ఎక్కువగు చున్నది. దొంగతనము హెచ్చిపోవుచున్నది. రైల్వేదారులను నరుకుటకు పదేపదే హాంషుమా ప్రదేశములో ప్రయత్నించిరి. ఇప్పుడున్న నేనలు చాలనని పరాసులే ఒప్పుకొనుచున్నారట. ప్రాంసునుండి సహాయ సైన్యమును బంపుడని కోరుటకు నిశ్చ యించిరిట. మరాకోనుండి సిరియాకు రెండు ఆర్మీదళములను బంపిరిని చెలియుచున్నయది.

అక్వీసు తగవు

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

ఒకేలియా, అక్టో 27:—స్పెనిక కా వ లి ద శ ము పై ఆక్వీసులు తిరుగబడుటచే కష్ట మేర్పడినది. కష్టా ప్యారిసు నాలుగుపటాలములతో ఏతెంచెను. ఆక్వీలు దీని నెదుర్కొనిరి. నేనలు కాల్చినవి. 12 గురు ఆక్వీలు చనిపోయిరి.

ఒక దేశీయ సైనికుడు చనిపోయెను. 7 గురికి బలముగ గాయములు తగిలెను. కష్టా ప్యారిసుకుగూడ స్వల్పముగ గాయములు తగిలెను. ఆక్వీసు నేనాని నాలుగు పటాలములతో పోరాటము జరుగు స్థలమున కేగిరి

అఖిలభారత వేదాంత మహాసభ

నర్ రవీంద్రనాథ టాగూరుగా రధ్యక్షుత

వహింతురు

కలకత్తా, అక్టో 27:—కలకత్తా వేదాంతసంఘమువారి యొక్కయు కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయము వారి యొక్క యు యాజమాన్యము క్రింద అఖిల భారత వేదాంతమహాసభ వచ్చే డిసెంబరు నెలలో కలకత్తాలో జరుగును. విశ్వవిద్యాలయ ప్రాధె సరులు చాలమందిగల కార్యనిర్వాహక సంఘమువారు ఏర్పా టులను చేసెదరు. నర్ రవీంద్రనాథ టాగూరుగా రధ్యక్షుత వహింతురు. హిందూదేశములో నాలుగు మూలల నుండియు పెక్కుమంది పండితులు వచ్చెదరని తోచుచున్నది. ఇప్పటికే చాల యువన్యాసములు కార్యదర్శికి వచ్చినవి. మహాసభ డిసెం బరు 19 తేదీ కనివారమునాడు ప్రారంభమగును. (ఆ. ప్రె.)

గురుద్వారాశాసనము

అచులులోబెట్టుటకు శిక్కుల భేదాభిప్రాయములు

రాజీప్రయత్నములు

అమృతసరు, అక్టోబరు 27:—సిక్కుశైలిలను విడుదల జేయనందులకు విచారించినను దొరతనము వారలను విడుదల చేయునని విశ్వసించుచుంటినని సర్దారు తారాసింగుగారు పత్రి కావిలేఖరితో చెప్పిరి. సిక్కుగురు ద్వారా ప్రబంధక కమిటి సభ్యులెల్లరును సిక్కుగురుద్వారాచట్టమును గొనసాగించవలయు నని దలంచుచుండిరి. కొందరు ముందుగను కొందరు ఖైదీల దొర తనము విడుదలజేసిన తరువాతను చట్టమును అమలునందు కొన సాగింపవలయునని దలంచుచున్నారు. రెండు పక్షములకును రాజీచేయుటకు ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి. (ఆ. ప్రె.)

మత కలహములు

అకోలా కొట్లాట

నాగపూరు, అక్టో 27:—మతకలహముల మూలమున అకోలాలో హిందూమహమ్మదీయులకు పోరాటము జరిగినట్లు తెలియుచున్నది. దర్గా దగ్గరగా మేళములతో శవమును గొని పోయినారని మహమ్మదీయ పొగురుబోతులు కొందరు శక్యత మునకు వచ్చి లాటిలతో శవము నడ్డగించిరి. ముగ్గురు హిందువుల కును ఒక మహమ్మదీయునికిని గాయములు తగిలెను. కొంత నేపటికి జమ్నా మసీదుదగ్గర మరెయొక కొట్లాట జరిగెను. కొంతమందికి గాయములు తగిలెను. పోలీసువారు సమయమున కు వచ్చి కొట్లాట నాపివేసిరి. కాని యింకను భయము గానే యున్నది. (ఆ. ప్రె.)

మదరాసు వార్తలు

స్టేటుకౌన్సిలు సభ

వేమవరపు రామదాసుపంతులు గారికి

యస్. శ్రీనివాసఅయ్యంగారు, చల్లా గురుస్వామిశెట్టిగారు, సి.గోపాలమినహగారు, బుర్రా సత్యనారాయణగారు, డాక్టరు పావనినాథంగారు, పప్పు సోమసుందరముగారు, లాడ్ గోవిందదాసుగారు మొదలగు ముఖ్యులు స్టేటుకౌన్సిలకు నామినేటు చేసియుండిరి.

ఆంధ్ర విద్యార్థిసంఘము:—ఈ సంఘమువారి యాజమాన్యమున తిరువళ్ళికి ఐదుపాదాసువద్ద ససంత బంగారాలో 80 వ లేదీ 5 గంటలకు సభ జరుగును. “విద్యార్థులకు పైనికాక్షిణ” గూర్చి చర్చజరుగును. ఎస్. సత్యమూర్తిగారు అధ్యక్షత వహించెదరు. ఆంధ్రేతర విద్యార్థులుగూడ పాల్గొనవచ్చును.

హిందూ శ్రీనమాజము:—హిందూ శ్రీనమాజ యొక్క వార్షిక సమావేశము ఈనెల 31 వ లేదీ 1 వ తేదీ తనివారమునాడు గోకేలో హాలునందు సాయంకాలము 4 గంటలకు జరుగును.

సంతకర్తరిపోగు చదువబడును. ఆసయమున కర్పిపోదరులు గానము సలుపుదురు. అందుకుగాను యావన్మంది శ్రీలు రా బ్రాధితులు.

సవరణ:—నిన్నటి (27-10-25) పత్రికలో ఆంధ్ర రాష్ట్రీయ మహాసభపూర్వతాత్పరమునందు, 7 వ పేజీ, 2 వ కాలము 2 వ పేరాయందు తీర్మానమును బలపరచినవారిలో “శ్రీ జయంతి వెంకటనారాయణ (జ్యోతిషత్రిక సంపాదకులు)” అనుటకు బదులు శ్రీ జయంతి వెంకటలక్ష్మీ నరసింహారావు గారు అని పొరబాటున తప్పబడినది. చదువరులు సవరించుకొన బ్రాధితులు. (ఆం. సం).

మదరాసు పీసుగూడ్సు మర్చెంటుస్

అసోసియేషన్ - మద్రాసు

విచారకరము మరణము

27-10-25 లేదీ మధ్యాహ్నము 2-30 గంటలకు శ్రీ యుతులు పూరా సుబ్బయ్య శ్రేష్ఠిగారు మదరాసులో వారి స్వగృహమునందు మరణించిరిని వినుటకు మిక్కిలి చింతిలుచున్నాము. వీరికి సుమారు రెండు మాసములనుండియు జ్వరము మున్నగు స్వల్ప అవరోగ్యకారణములచే స్వస్థత లేకయుండి శేటిదినము దివప్రాప్తి గలిగిరి. వీరు మదరాసు పీసుగూడ్సు మర్చెంటుస్ అసోసియేషనుకు కొంతకాలము అధ్యక్షులుగ నుండియుండిరి. వీరియందు వర్తకబృందమునకుం గల గౌరవనాచకముగ గిడ్డంగిది యీనాడు సాయంత్రం 4 గంటలనుండి మూయబడినది.

వీరు లోలదొల అనుమాలశెట్టి రంగయ్యశెట్టి వెంకటస్వామిశెట్టి కంపెనీలో గమస్తాగా ప్రవేశించి వారి గిడ్డంగి పనులయందు ప్రవృత్తులయి పనిచేసి తమ యోగ్యతచేత ఆగిడ్డంగి యందే భాగస్వాములయిరి. గుడ్డల వ్యాపారమునందు 45 సంవత్సరములుగ మంచి అనుభవము గలిగి వ్యాపారముననుడుపును కచ్చిరి. వీరు వైష్ణవసాంప్రదాయకులును, వినయసౌశీల్యులు గలవారగు యుండిరి. శ్రీమంతుడయ్యును సర్వజన సులభుడుగ నుండెను. కొంతము వీరియందు మూర్తిభవించి యుండెడిది. అనేక ధర్మకార్యములకు గుప్తముగ నెంత ధనమో వీరిచ్చియుండిరి. ఈ పట్టణ మధ్యముననున్న శ్రీ ఉడయవరల దేవాలయమునకు వీరు ధర్మకర్తలుగనుండి సుమారు యిరువది ముప్పదేల రూప్యములవరకు త్రవారికి కైంకర్యము చేసిరి. ఇట్టి వీరియకాల కురంగముచేత సంభవించిన దుఃఖములో మునిగియున్న వీరిపుత్రుడును అన్ని విధముల తండ్రికిం దీసిపోని గుణగణంబుల గలిగి యున్న వాడునగు శ్రీరాములుశెట్టివారికిని, వారి కుటుంబమునందలి యితరులకును మా సానుభూతిని తెలుపుచున్నాము.

(మానేజరు)

ఆక్రోణము వద్ద గుడ్సు రైలు క్రిందబడి యొక ముసలి వాడు చనిపోయెను.

తిన్న వెల్లి రైలుగండ్లు:—తిన్న వెల్లిచేరుకను రైలు మార్గమున చాలవోట్ల గండ్లుపడినవి. రైల్వనుండి జనులను మార్చుచున్నారు. తిరువేండ్రం ఎక్స్ ప్రెస్సునుకు బదులు నేడు వేరొకటి తిరిగివచ్చినది. రేపటిలో పున మార్గము సరిచేయబడును. (ఆ. ప్రె.)

మరణముల నివేదిక:—అక్టోబరు 24-వ తేదీలో అంతమయ్యే వారమునందు మరణసంఖ్య సానునకు వెయ్యిమంది కి 45. 7 చొ॥ నుండెను. అంతకు ముందువారము 43.6 చొ॥ నుండెను. స్త్రీలకుమువలన 2 రు, నితరజ్వరములవలన 51 రు చనిపోయిరి.

రాకపోకలు:—గొ॥ పానగలురాజుగారు, జి. ఎఫ్. పాడిసనుగారు, లేబరు కమిషనరు, డా॥ ఎ. లక్ష్మీపతిగారు తిరుపతినుండి నేడుదయము వచ్చిరి.

రెవ. ఫాదరు బెర్ట్రాండుగారు, ఎ. ఫుల్లెనుగారు నిన్న రాత్రి బోయిరి.

సి. జి. మాకేగారు, కోయంబతూరు జిల్లా జడ్జి, రెవ. మాకో ఘయలుగారు నిన్న రాత్రివసిరి. గ్రవర్నరుపంతులు నిన్న సాయంకాలము వచ్చిరి.

ట్రాములో జేబుదొంగతనము:—నిన్నను బీచి లైనుపై ఒక మార్వాడీ ట్రాము వెక్కుచుండగా గొప్ప జేబుదొంగతనము జరిగెను. ఒక దొంగ అతని జేబులో చేయి బెట్టి రూ 1100 విలువగల నోట్ల కట్టను తీసివైచెను. వెంటనే కేకవేయగా దొంగను వెంబడించిరి. వాడొక యింట దూరి నాగొననెంచెను గాని, వెంబడించినవారు చురుకుగ నుండుటచే త్వరలో రంగనాథంపిల్లె యనువానిచేత జక్కినా. వెంటనే వి డివిజను పోలీసునకు దొంగనప్పగించిరి. వీడిదివరకు చాల దొంగతనములు చేసినట్లు తెలిసెను. ఈమధ్యనే ఏడాదికితనుండి విడిచిపెట్టబడెను.

తేయాకు పంట పరిశోధన:—గొ॥ ఎఫ్. ఎ. స్టాకుడేలు గారు, సింహళప్రభుత్వ వ్యవసాయశాఖ డైరెక్టరు గారు, యిరువురు ప్లాంటరులు విల్కిన్సన్, హాఫ్సులు గార్ల వ్రో మదరాసు వచ్చిరి. రేపు కలకత్తా బోయెదరు. అస్సాము లో ఇండియన్ తేయాకు సంఘమువారు చేయుచున్న పరిశ్రమలను ములను, పరిశోధనకార్యములను జూచి వచ్చుటకై సింహళ ప్రభుత్వమువారు తన్ను బంపిరిని ఆయన పత్రికాప్రతినిధికి చెల్లెను. సింహళములో తేయాకు పరిశోధన సంస్థను ఏర్పరుచుటకు శాసనసభవారు అనుమతించిరి. వీరు కలకత్తా నుండి పూసాకు బోయి ఇండియన్ వ్యవసాయపరిశోధన సంస్థను చూతురు. అచటనుండి బొంబాయి పూనా వెల్లి తిరిగి మదరాసు వత్తురు. ఈ స్థలములలో కో ఆపరేటివు బ్యాంకులను, వ్యవసాయ సంస్థలను జూచి భారతదేశపరిస్థితులు గమనింతురు. మదరాసునుండి తెంకుళూరుకుబోయి అటనుండి కోయంబతూరు వ్యవసాయకళాశాలకు బోయెదరు. (ఆ. ప్రె.)

వెల్లింగుటను సీనిమా:—ఈ బయస్కోపునందు నాల్గు వారములనుండి “ఇ కోటు ది నెటు” అను అద్భుతమగు అపరాధపరిశోధక కథను న్యాయాయుక్తు పోలీసు కమిషనరుచే వ్రాయబడినది ప్రదర్శించుచున్నారు. ఒకదొంగలగుంపు జూదముకంపెనీ బెట్టి తద్వారా 20 మంది ధనవంతులగు యువకుల నాకర్షించి బందీ కృతులను జేయుట; 20 వ యువతి ప్రియుడు, వేరొక డిటెక్టివుతో గలసి, పోలీసువారి సహాయము గొని దొంగల సంకేతస్థలముల నెరుంగుట గత మూడు భాగములలో ప్రదర్శింప బడినది. దొంగలగుంపులో నొకముడుసలిగలడు. ఆమె విందులజేసి యువకుల నాకర్షించుచుండును. ఈదొంగల ప్రవర్తనము, వారిని గుర్రములపై పోలీసు వెంబడించుట, వారు పట్టించుకొనుట, మొదలగు దృశ్యములన్నియు విస్తృతముగొల్పుచున్నవి. ఈ వారమునందు జూపు నాలన భాగములో దొంగలు పట్టువడుట చూపబడును. పాశ్చాత్య దేశములలో జరుగు నాగరికదొంగతనములు ధనవంతుల భేషజములు, నిర్ధనుల బూటకములు, పోలీసుల తెలివి తేటలు మున్నగు సవి తెలిసికొనవలె నన్న ఈస్థిల్లు జూచితిరవలెను.

స్టేటుకౌన్సిలు ఎన్నికలు

అభ్యర్థుల నామినేషనులు

నవంబరులో జరుగవలసిన స్టేటుకౌన్సిలు ఎన్నికలకు అభ్యర్థులుగా నిలచువారి నామినేషను కారితములు నిన్నను తెల్పించబడెను.

మహమ్మదీయేతర నియోజకవర్గమునకు అభ్యర్థులు:

- (1) సర్ సి. శంకరనాయకు (స్వతంత్రుడు)
- (2) డి. బి. సర్ ఎస్. ఆర్. ఎం. అజ్ఞామతె చెట్టిగారు (స్వతంత్రుడు)

- (3) ఎం. కృష్ణస్వామిరెడ్డిగారు (జట్టిసు)
- (4) రా. సా. యు. రామారావుగారు (స్వరాజ్యపక్షము)
- (5) డా॥ డి. ఎస్. రామచంద్రారావుగారు (స్వరాజ్యపక్షము)
- (6) కే. వి. రంగస్వామి అయ్యంగారు (స్వరాజ్యపక్షము)
- (7) వి. రామదాసు పంతులుగారు (స్వరాజ్యపక్షము)

మహమ్మదీయ నియోజక వర్గము:

- (8) మహమ్మదు ముసానేటుగారు
- (9) సయ్యదు మహమ్మదు బాద్షాసాహెబు

యశోశేషులైన సి. యన్. రెడ్డి, యమ్. ప. గారు

మా పురమందలి టైలర్ హౌస్కూల్ ప్రధానోపాధ్యాయులగు రెడ్డిగారు నిన్న రాత్రి పరమేశ్వర సాన్నిధ్యమునకు జరిగిన వ్రాయుటకు శేఖని గడగడ వశంతుయన్నది. ఈసాధు శీలని వియోగమునకు నర్నాపుర మంతయు దుఃఖనాగరమున మునిగియున్నది. పుష్పమాలికలతో నింపబడిన శవముతో వందలకొలది విద్యార్థులు పురజనులు గోవిందనామ సంకీర్తనము గావించుచు రుద్రధూమికి జరిగి. బ్రాహ్మణులు వీరి శవమును మోయుట వీరియోగ్యత చెప్పకయే చెప్పచున్నది. దుఃఖనూచకముగ మాకుదర్శినికార్యాలయము టైలరుపాకశాల, మిషను హౌస్కూలు మొదలగున వన్నియు మూయబడినవి. రెడ్డిగారి యుద్దోగమున ప్రవేశించి నాల్గుమాసములైన నను నిండలేదు. ఈస్వల్పకాలములో విద్యార్థులయొక్కయు పురజనులయొక్కయు మన్ననలకు పాత్రులై విశేష జనానురాగమును వడసిరి. వీరి వయస్సు సుమారు 35 సంవత్సరములు. నిగర్వమాదామణి, శాంతమూర్తి, సరళస్వభావుడు, దాత. ఇట్టి మహనీయులు చిరకాలము జీవింపకపోవుట భారతదేశ చౌర్యాగ్యములలో నొకటి. అత్యంత శీతలదేశమున యింగ్లాండులో వీరు అయిదారు సంవత్సరములు నివసించినను వీరికి జబ్బుచేయక వున్న దేశములో డబ్బుతోన్యూమెనియా వలన వీరు ప్రాణమును పోగొట్టుకొనుట సంతాపకరము. ఇంతకును విధి దురతికమ జీయము. వీరి మట్టి యీ పాకు నర్నాపురములో నున్నది కాబోలు. వీరి బంధువు లిచ్చట లేకపోయినను, అద్దేపల్లి వెంకటరామన్ బారిష్టరుగారు, వస్తాదు వెంకటస్వామిగారు మొదలగు మిత్రులందరును వారము దినములనుంచి నిద్రాహారములు లేకుండ మనుష్యప్రయత్నముచే వీరికి జరుగవలసిన ఉపచార మంతయు చేసి మిత్రుల బుణము దీర్చుకొనిరి. రోగులపాలిటి కల్పవృక్ష మనదగిన మానీవిత అస్త్రంబు సర్దక, డిట్టకవి రాఘవరావు పంతులుగారు అత్యంత శ్రద్ధాగ్రక్తులతో రెడ్డిగారికి వైద్యోపచారముచేసి విఫలీకృతమనోరథులై నందుకు చాల వగచుచున్నారు.

రెడ్డిగారి కొక చిన్ని పుత్రికమాత్రము గలదు. దుఃఖనాగరమున మునిగియున్న వీరి కుటుంబమునకును, బంధుమిత్రులకును నర్నాపుర మహాజనులతరపున సహాన్యాసముల నందించుచున్నాను. పరమేశ్వరుడు రెడ్డిగారి యాత్మకు కాశ్వత బ్రహ్మ సందపపవి నొసంగు గాక.

నర్నాపురం } బొమ్మకంటి కృష్ణమూర్తి.
26-10-25.

కౌన్ థియేటరు

2253

28-10-25 బుధవారము నుండి 30-10-25 శుక్రవారమువరకు. ప్రతిదినము 2 ప్రవర్తనములు. 6-15, 9-30 గం॥ మదన్ థియేటరు లిమిటెడు

“ది వరల్డు అందు హిస్ వైస్”

అను నాటకమును చూపుదురు. ఆల్బర్టా బెన్స ముఖ్య పాత్రను ధరించును. 6 రోలు నిడివిగలది. మిక్కిలి చతురతగల బొమ్మలుగలవు. స్పెయిను దేశపుప్రేమ, రోము అనూయత, ప్రేమ మొదలగు వాటిని చూపు అద్భుత ఫిల్ములుగూడ గలవు

అదేర నేదోగిగంధమును పామును విచ్చేసియుండిరి. బాసర
లేలనాకొలము నందఱు ఎక్కువగా మెచ్చుకొనిరి.

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము

రాజమండ్రి సాయకుల వినతిపత్రము

రాజమండ్రి పరిషత్తులో 19-10-25 తేదీన న్యాయ

పతి సుబ్బారావుగారి అధ్యక్షతన జరిగిన బహిరంగసభ తీర్మానము ననుసరించి పురజులు యాదినవరతి గవర్నరుగారికి వారి మంత్రులకు విన్నవించుకొనుచున్నారు.

1922 సం॥ లో విశాఖపట్నం సభాసమయమున వెలింగుడును ప్రభుత్వగారు దెల్పినట్లుగా "ముఖ్యస్థాన నిర్ణయము ననుసరించియే నాతనవిశ్వవిద్యాలయ జయోపజయము లుండును" కావున విశ్వవిద్యాలయ స్థలమును అతిబాగితగా విచారించి నిర్ణయింపవలసి యున్నది. అన్ని స్థలములలోను ప్రాచీన పరిత్రాత్యక్తప్రాముఖ్యత గల రాజమండ్రిపరిషత్తును బాగుగ తయ్యున్నది. చాళుక్యరాజుల నాటనుండి, రెడ్డిరాజుల కాలము నందు, ఒరిస్సా గజపతిరాజు లేలుచున్నపుడు గూడ నిదియే ఆంధ్రసాహిత్యజ్ఞానమునకు, నాగరికతకు కేంద్రస్థానమై యుండెను. రాజరాజనరేంద్ర నన్నయ భట్టగారు కాలమునుండి గొప్పగొప్ప కవులకు పండితులకు ఉనికి పట్టయ్యెను. అటు పిమ్మటగూడ తన పూర్వ సాంప్రదాయమును విడచిపెట్టక ఆంధ్రుల సాంఘిక విజ్ఞానసాహిత్య కళాసంపదలకు కేంద్రస్థానమై వెలుగుచున్నది. వంగదేశ గౌరంగప్రభువు చైతన్యము రాజమండ్రిపరిషత్తును జూచినప్పుడు "విద్యానగరమని" ప్రశంసించి యుండెను. అదిగాక పవిత్రమగు గోదావరీనదీతీరమునం దుండుటచే మతవిజ్ఞానాభివృద్ధి కావశ్యమగు పవిత్ర వాతావరణము గలిగియున్నది.

ఈదినప పంఖ్యలపట్టి జూచిన రాజమండ్రిపరిషత్తు సర్కారులలో కల్గి విద్యకు కేంద్రస్థానమని తెలియగలదు.

మునిసిపాలిటీలు	1921 జనసంఖ్య	పాఠశాలలు	విద్యార్థులు
బరంపురం	32781	42	8044
విశాఖపట్నం	44711	57	6007
విజయనగరం	39299	56	5507
రాజమండ్రి	54401	101	7852
కాకినాడ	58848	66	5789
బెజవాడ	44159	59	4088
మచిలీపట్నం	43940	82	6626
గుంటూరు	47214	78	6779

రాజమండ్రిపరిషత్తు వాణిజ్యమునకు కేంద్రస్థానము. అనేక ఫ్యాక్టరీలు, మిల్లులుగలవు. 30 లక్షల పెట్టుబడిగల కర్మాటకు పేపరుమిల్లులు గలవు. ఎలక్ట్రిక్ కార్పొరేషను ఏర్పడినది. కొద్దికాలములో విద్యుద్దీపములు యేర్పడగలవు. ధనశక్త్యములో పెద్ద ఇంజనీరింగు వర్కు-ఫావులు కర్మాగారములు గలవు. అవి విశ్వవిద్యాలయమునకు సహాయకరముగ నుండును.

ఇంతకాలమునుండియు తెలుగుజిల్లాలలో కల్గి ప్రాముఖ్యతపొంది, డెల్టా ప్రాంతములం దనేక హైస్కూళ్లు గలిగి, విశ్వవిద్యాలయమునకు తగిన ఆరోగ్యవంతముగ విశాల ప్రదేశముగల రాజమండ్రిపరిషత్తు విశాఖపట్నం, బెజవాడలకన్న యెక్కువ అర్హతగలిగియున్నది. రాజమండ్రిపరిషత్తులో గత 50 ఏండ్లనుండియున్న అర్జునాలేటి సంస్కృతికముగ పనిచేయుచున్నది. అందుండి వెలువడినవారు గొప్ప గౌరవపదవుల గలిగియున్నారు. అట్టి రాజమండ్రిపరిషత్తునకు గల హక్కులను గమనింపక, కొందరు నూచించునట్లుగా నాల్గింటిలో నొక కేంద్రస్థానముగ నైన యుంచుకుంటు మహాపాతకమును. దెబ్బదియేండ్లక్రిందట తెలుగు జిల్లాలన్నింటికి గలిపి స్థాపింపబడవలసిన ప్రభుత్వవిశ్వవిద్యాలయ సచ్చట నిర్ణయించుట కెట్టికారణము లుండెనో నేడు విశ్వవిద్యాలయ ముఖ్యకేంద్రస్థానము స్థాపించుటకు గూడ నట్టికారణము లేయున్నవి. మున్నగు దత్తచండలకు ప్రత్యేకవిశ్వవిద్యాలయ మేర్పడునను విషయము గుర్తించియే ఈ కేంద్రస్థానమును నిర్ణయించుకొనవలసియున్నది. ప్రత్యేక సంఘమువారు డి॥ బి॥ ఎల్. ఎ. గోవిందరావును య్యగారితో అధ్యక్షతన 21-1-22 తేదీ రిపోర్టులో బెజవాడ, గుంటూరులలో అభివృద్ధిగాంచదగు మొదటిగ్రేడు లేక రెండవగ్రేడు కాలేజీలు లేనందున సదరుస్థలములు పనికిరావని దెల్పియుండిరి. రాజమండ్రిపరిషత్తును నిర్ణయించినచో కాననసభ్యులు యిది వరకు యీవిషయమై ఆలోచనలు చేసి విద్యాధికలు రాజనీతిజ్ఞుల ఆశయముల నీడేర్చునని మేము చెప్పి సాహసించుచున్నాము.

కావున ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ కార్యస్థానము రాజమండ్రిలో నేర్పరుచవలెనని మేము గోరుచున్నాము.

సంతకములు:- న్యాయపతి సుబ్బారావు రా. సా. మాది

రెడ్డి వెంకటరత్నం నాయుడు డి. బి. సి. వెంకటచలం ఎం. రంగయ్యనాయుడు పి.గోవిందరావు ఎం. అప్పారావు కె. వి. ఎస్. రామచంద్రరావు ఎం. వి. యోగానందరావు భమిడిపాటి సత్యనారాయణ పి. సుందర శివరావు, మీరు అక్రం ఆల్ఫి ఎస్. బాపనయ్య ఎ. శంకరరావు ఆర్. సుబ్బారావు.

*** **

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము

మహమ్మదీయుల భయము

సామర్లకోట, పిఠాపురం, పెద్దాపురం మహమ్మదీయులు 23 వారేదిన సయ్యదు సాలారు సామెలు పేషాదముగారి అధ్యక్షతన సభాసె యిట్లు తీరానించెరి.

(1) ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ స్కీములో మహమ్మదీయులకు ఉద్దాసాహిత్యాభివృద్ధికి తగిన అవకాశము లేనందున మహమ్మదీయుల ప్రత్యేకత అంతరించునని యీసభవారు భయపడుచున్నారు. కావున స్కీములో తగిన యేర్పాటు చేయవలెనని గోరుచున్నారు.

(2) మహమ్మదీయుల బాలురు చిన్నతనము నందే రెండో ప్రభావము, తెలుగు, ఇంగ్లీషు నేర్చుకొనవలసియుండుటచే, నిది వారి అభివృద్ధికి ప్రతిబంధకముగ నే యుండును.

(3) మహమ్మదీయుల బాలురు మాతృభాష ఉర్దూనుటచే నాల్గవపాఠము దిగువతరగతులవారు తెలుగులో బోధించు పాఠములను అర్థముచేసికొనజాలరు.

(4) ఈవిశ్వవిద్యాలయము మహమ్మదీయులకుగూడ ఉపయోగకరముగ నుండునట్టి మార్పులు చేయువరకు విల్లును అంగీకరింపరాదని ప్రభుత్వమువారిని తదితరులను యీసభవారుగోరుచున్నారు. ఈచట్టము ఆంధ్రుల వేరొక భావమును ఉద్దేశనవ్వపరచి తెలుగుభాషనే అభివృద్ధిచేయవలెననియు విచారించుచున్నారు.

(5) మిడిలుస్కూళ్లలో ఉర్దూ నేర్పటకు యేర్పాటులు చేయనిచో మహమ్మదీయులు సంత్సృష్టిపొందజాలరు.

(6) తెలుగున పాఠములు జెప్పటచే మిడిలుస్కూళ్ల మహమ్మదీయుల బాలురు విద్యాభివృద్ధికుగదు. అందుచే గుంటూరు, కడప, కర్నూలు నగరములలో మహమ్మదీయులకు ప్రత్యేకపాఠశాల లేర్పరచబడినవి.

(7) మహమ్మదీయుల ఆసక్త్యకతను బట్టి యాదినవ ముఖ్యస్థలములలో ప్రత్యేకమిడిలు, లేక హైస్కూళ్లను స్థాపించవలెనని ప్రభుత్వమువారిని యీసభవారుగోరు చున్నారు. బరంపురం, శ్రీకాకుళం, విజయనగరం, విశాఖపట్నం, కాకినాడ, రాజమండ్రి, అమలాపురం, ఏలూరు, బెజవాడ, బందరు, నెల్లూరు, కంబం, నంద్యాల, శిర్సాల, కోయలకుంట్ల, ఆదోని, బళ్లారి, హస్తేట్ల, అనంతపురం, తిరిగి, తాడిపత్రి, పెనుకొండ, ప్రొద్దుటూరు, రాయచోటి, జమ్మలమడుగు, కమటపురం, కడప.

(8) ప్రత్యేక స్కూళ్లు యేర్పడువరకు నాల్గవపాఠము వరకు మహమ్మదీయుల బాలురు పాఠములు ఇంగ్లీషునే బోధించుచుండవలెను.

(9) తెలుగు జిల్లాలలో మహమ్మదీయు లింకను వెనుకబడియుండుటచే వారికి సగముజీతముల వద్దతి తిరిగి యేర్పాటు చేయవలెను.

రాజమండ్రి

(స్వకీయవిలేఖరి)

కో ఆపరేషన్ బోర్డు

అక్టో 27:- రాజమండ్రి తాలూకా సహకారసంఘము తరపున చెన్నపురిరాజధాని గవర్నరుగారైన శ్రీ గొప్పెన్ ప్రభువువారు నవంబరు 26న తేదీని రాజమండ్రి విచ్చేయునప్పుడు సహకారవాదులెల్లరు హృదయపూర్వకస్వాగతం బిచ్చుటకు అంగీకరించినందున అందులకు తగిన యేర్పాటులు చేయునిమిత్తము ఒకమిటి నియమించుటకుగాను ది 25-10-25 తారీఖున సాయం కాలము ఐదుగంటలకు బ్రయినింగ్ కాలేజీ హాలులో నవాబ్ ఖాజా అహమదుల్లా ఖాన్ సాహేబ్ బహదూర్ గారి యాజమాన్యముక్రింద ఒకసభ జరిగెను. తగిన ఏర్పాటులు చేయుటకు ఒక కమిటీని ఏర్పాటుచేసిరి.

మునిసిపల్ యెన్నికలు

పోకల గోవిందరావు నాయుడుగారు 18 వ వార్డునకు వారి అభ్యర్థిత్యమును వదలికొనిరి. ఏలకో నాయుడుగారు మునిసిపల్ సంఘములో ప్రవేశించుటకు వ్రాసించియు మానుకొనిరి. మల్లారా గ్రంథి సత్తి రాజుగారిని 15 వ వార్డునుండి పోటీలేకుండగనే ఎన్నుకొనిరి.

స్వరాజ్యపక్షము: కాననసభ్యత్వము వదలుట

(మాంఛెస్టరుగార్డియన్)

ఈవారము వచ్చిన మాంఛెస్టరుగార్డియన్ పత్రిక యిట్లు వ్రాయుచున్నది.

భారతకాననసభలో నెల్లూళ్లక్రిందట రాజ్యాంగవిధానము మార్పుగోరుత్రిక్త విషయమున స్వరాజ్యయులు స్వతంత్రపక్షమువారు గలసి ప్రభుత్వమువారిని ఓడింపగలిగిరి. తరువాత జేయవచ్చు కార్యము ముఖ్యమైనది. ఆదేశో తెలియవచ్చెను. స్వ రా జ్య య స భ్యు ల ం చ రు రా జీ నామానిచ్చి రాజ్యాంగవిధానము 1929 వరకు లేవియుండక వెంటనే మార్పుచేసెను విషయమున తిరిగి ఎన్నికలు జరుపవలెనని. స్వరాజ్యపక్ష నూతన నాయకుడగు మోతీలాలు నెహ్రూగారు లేనపక్షమువారందరిని అందుల కొప్పించెను. కాని స్వతంత్రులు అట్లుకోరుటలో స్వరాజ్యయులతో నేకభవించినను రెండవ యెత్తు విషయమున వారితో సంగీకరింపరైరి. ఉభయ జాతీయ వాద పక్షములు ఏకీభవించినచో భారతీయ ప్రతిపక్షమునకు ఘనతగల్గి వైస్రాయిగారికి కష్టము లభింపవలెయుండును. ఏకీభావము లేకున్నచో స్వరాజ్య పక్ష నాయకుడు, తనవారిని నియోజకవర్గమునకు నమ్మకముగ నుండి ఓట్లుసంపాదించుడని హెచ్చరించుటమాత్రము చేయగల్గును. ఆనమ్మకము నిలచి తిరిగి స్వరాజ్యయులే యెన్నుకొనబడినను వారి ఎత్తులు కొనసాగుట కష్టమే.

నేషను

నేషను పత్రిక యిట్లు వ్రాయుచున్నది:- స్కీములో భారతకాననసభయందు ప్రతిపక్షమువారు స్వాతంత్ర్యసాధనమునకు వేరొకమెట్టును త్వరగ సద్ధింప జేయవలెనని తీర్మానము గావించి విజయము గాంచిరి. పిమ్మట స్వరాజ్యపక్ష నాయకు లేమి జేయనున్నారు? స్వరాజ్యయులు, స్వతంత్ర్యసభ్యులు గలసి సభ్యత్వమునకు రాజీనిచ్చి "1929 సం॥ లో పున రాజ్యాంగవిధానము మార్పుచేసెను" విషయముపై ప్రజాభిప్రాయములను దెలుపు నడువంతరపు యెన్నిక జరుపవలెనని దలంచిరి. స్వరాజ్యపక్ష నాయకుడు పండిత మోతీలాలు నెహ్రూ లేనపక్షమువారా అనుమతిని బడసెను. కాని స్వతంత్రు లందు కంగీకరింపలేదు. స్వతంత్రులందరు అంగీకరింపనివి స్వరాజ్యయులు రాజీనీయ సవరణములేదని నెహ్రూగారు దలంచిరి. ఎట్లయినను యీయెత్తుమువలన విలువ యుండు నట్లు దోచదు. భారతీయులందరు రాష్ట్రములందు కేంద్ర ప్రభుత్వము నందుగూడ స్వాతంత్ర్యము గోరుచున్నారనుట చేతమంతకు యెకరు తిరిగి యెన్నిక జరిగినచో యిప్పుడున్న సభ్యులే యెన్నుకొనబడుదురుకాని వారికి ప్రభుత్వమువారికి గల సంబంధమేమియు వూరదు. ఇంతలో లేబరుపక్ష మహాసభవారు మామూలుగా ప్రతియేడునుండు ఇండియా స్వాతంత్ర్యమున కనుకూలతీర్మాన శ్చి గావించిరి. 2924 సం॥ లేబరు ప్రభుత్వమువారి చర్యను గమనింపకయే బార్లిమెన్టుబోగారు యీ తీర్మానమును ప్రతిపాదించిరి.

ఇటాలియను వైమానికుని సంచారము

వేంకాకు నగరమునుండి రంగూను జేరెను

రంగూను, అక్టోబరు 27:- చక్కనిగాలి వీచుచుండ నేటి ఉయమున 10 గంటలకు వేంకాకునుండి యిటాలియను వైమానికులను డి. పిండోగారు రంగూనువెళ్లుటకు బయలుదేరిరి. రంగూనులో మధ్యాహ్నము 2 గంటల 8 నిమిషములకు మాంకేయంధు వైమానికుడుదిగెను. ఇటలీదేశపు కాన్పులు వైమానికుని సన్మానించెను. వైమానికుడు పరివారసహితముగ రంగూను రానున్నాడని యిదివరకే దెలియుటచే ప్రేక్షకులు గుమిగూడిరి. వైమానికుడు, ఇంజనీరు సుఖముగానుండిరి. చక్కనిగాలియందు విమానములో నవ్వుటచే ప్రయాణికుండు విశేషములు లేవని డిపిండోగారుదెలిపిరి. రేపు 6 గంటలకు వీరు ఆకయాబునకు ప్రయాణమయ్యెదరు. అచట వలసిన వంటసరకులను దీసికొని తిన్న గాలక త్రాకుబోయెదరు. రేపు చేకటిపడుసమయమునకు విమానము కలకత్తాచేరును. (అ. ప్రె.)

'హిందీ విద్యార్థి మహాజనసభ'

కోరుకొండ

ఈ సభ రాజమండ్రి తాలూకా కోరుకొండ గ్రామమున శ్రీలక్ష్మీవ్యవసాయసంస్థానహిందీపాఠశాల భవనమున ది 18-10-25 నెల 25 తేదీ సాయంకాలము నాల్గంటలకు సమావేశమయినది. మొదట దైవప్రార్థనలు జరిగినపిమ్మట విద్యార్థుల తరపున మార్గపురి నరసింహాచార్యులు 'గారు లేచి, యీ సభకు అధ్యక్షత వహింపసమర్థులు హిందీభాషాభిమానులను అనుకొన్నట్లు వెంకట్రామయ్య గారిని అధ్యక్షులుగా యెన్నుకొనుట యుక్తమని తమ ఆభిప్రాయమును తెలిపిరి. అది ఆత్యంత జగన్నాథాచార్యులు గారు బలపరచిరి. విద్యార్థులెల్లరు సేకగ్రీవముగా సంగీకరించిరి. అంత అధ్యక్షులు లేచి, హిందీభాష దాని ఆవశ్యకతనుగూర్చి విపులముగా చర్చింపుచు యీగ్రామమున 2 సం॥ రమలనుండి తెలికిచెల్ల కందాళ గోపాలాచార్యులుగారిచే ధర్మార్థముగా హిందీప్రచారము చేయబడుచున్నదనియుయితవరకు నీపాఠశాలయందు ప్రావేశిక, రాష్ట్రభాష, ప్రచారక పరీక్షలకుచువు విద్యార్థులుగల రనియు, యీగ్రామమున యికముందు ఇంతకన్న సభిక్తముగ ప్రచారము జరుగగలదనియు, ఇత్యాది అనేకవిషయముల డెలుపుచు తమ అధ్యక్షోపన్యాసమును ముగించినపిమ్మట చక్రవర్తుల నరసింహాచార్యులు గారి క్రిందివిధముగ హిందీభాషయందు మాట్లాడిరి. దానిని మార్గపురి నరసింహాచార్యులు గారిచే తెనుగున అనువాదము గావించబడినది. మహాశయలారా! సేను తమఅందరియెదుటను మాట్లాడవలసి వచ్చినది. తప్పులున్న తమింపవలెనని ప్రార్థన!

హిందూదేశమున అనేక భాషలు వ్యవహరింప బడుచుండినను హిందీభాషయే రాష్ట్రభాషగా అంగీకరింపకలేదు. హిందుస్థాని హిందీ ఉర్దూ, మొదలగు భాషలన్నియు కొంచెమింపుమించుగా ఒక్కటియే. అర్థము మనము హిందువుల మగుటచేతను, మనభాష హిందూస్థాని అగుటచేతను, మనదేశమునకు గూడ హిందూస్థానముని పేరుకల్గినది. మనదేశమందు అధికసంఖ్యాకజనము హిందీభాషనే వ్యవహరించుచున్నారు. అదిగాక పుత్రర హిందూస్థానమందు తులసిదాసు సూరదాసు కబీరుదాసు మొదలగు మహాభక్త కవులెందరో తమభక్తి జ్ఞాన, వైరాగ్యములను హిందీగ్రంథములందు వెదజల్లి ప్రజలకు జ్ఞానమార్గదర్శకులైరి. ఇదిగాక సరకాది అనేక వైద్యగ్రంథములను కొందరు హిందీభాషయందు వ్రాసి ప్రజలకు ఆరోగ్యవృద్ధులను రోగములను నాశమొనర్చు చికిత్సలును తెలిపి ప్రజల కుపకారమొనర్చిరి.

ఇదిగాక మన ఆంధ్రభాషయందు మనమెన్నడు నెరుగని జ్యోతిశ్శాస్త్రములు హిందీభాషయందు గలవు. ఇదిగాక గాంధీ ల జ ప తి రాయ ప్రభృతులు హిందీ భాషయే రాష్ట్రభాషగా నుండుటయుక్తమని బోధించుచున్నారు. ఇట్టి అనేకకారణముల చేతను మనకు హిందీభాషపతనావస్థకమై యున్నది. అట్టి హిందీభాషను దేశభిమానులను, శాంతస్వభావులను అనుకొని తెలికిచెల్ల కందాళ గోపాలాచార్యులు గారు ప్రచారముచేయుచు, విద్యార్థులనందరిని పరీక్షలయందు ఉత్తీర్ణుల గావించియుండిరి. వారి యుపకారమెన్నటికిని మరువబాలనియె యున్నది. వారివిద్యకు ప్రతిగా మా విద్యార్థులెట్టి మూల్యవస్తువు నొసంగినను అర్హమైయుండజాలదు. కాని ఉత్సాహముతో యెల్లరు విద్యార్థులము వారికొక అభినందనపత్రమును, సువర్ణపతకమును, రెండు హిందీకబ్బిణుండువులును, వారికిపురస్కారముగా నీయవలెననిమి. అనిచెప్పి, అభినందనపత్రమునుచదివి సువర్ణపతకమును, పుస్తకములను వారికొసంగిరి. అంత సభ్యులెల్లరు కరతాళధ్వనుల గావించిరి. అంత గోపాలాచార్యులు గారు లేచి, హిందీభాషయందు యీ క్రిందివిధముగ సుపన్యసింపిరి. అది మా॥ నరసింహాచార్యులుగారు తెనుగున అనువాదము చేసిరి.

ఓ సోదరులారా!

తాము నాకీపురస్కారము నొసగి, నాపురుషార్థమునకు భంగమొనర్చితిరి. సేనిది స్వీకరించుటచే నావిద్యాదానఫలమునకు భంగమేమాయని తోచుచున్నది. తామెల్లరు పుత్రసహాయతో నొసంగిన దీనిని స్వీకరింపకుండిన తమకెట్టి యుత్సాహభంగముగ నోయని స్వీకరింపవలసి వచ్చినది. అనిచెప్పి, కొంత హిందీ భాషాభివృద్ధిని గూర్చి డెలుపుచు తమ యుపన్యాసమును ముగించిరి. అనంతరము మా॥ నరసింహాచార్యులు గారు లేచి, యీపాఠశాల విద్యార్థులు హిందీభాషతో పాటు, స్వదేశప్రస్తుములను గూడ ధరించవలయుననియు, దానివలన అనేక పుష్కరములు

టా వ ర్సు ఫి లి ప్పు గారు

వీరు పోలీసు డిప్యూటీ ఇన్ స్పెక్టరు జెనరలుగా సెలవుమీద ఇంగ్లాండు వెళ్లి యిప్పుడే తిరిగి వచ్చిరి. ఇప్పుడు మదరాసు పోలీసుకమిషనరుగా నియమింపబడిరి.

గలవనియు డెలుపుచు ముగించిరి. అంత సాయంకాలము 6 గంటలు కావచ్చినది. సభాధ్యక్షులు అంతిమోపన్యాసము జెప్పిన పిమ్మట జయజయధ్వనులతో సభ ముగిసెను.

చక్రవర్తుల నరసింహాచార్యులు,
కోరుకొండ.

రామచంద్రపురం కో-ఆపరేటివు బ్యాంకు

18-10-25 తేదీని రామచంద్రపురం కో ఆపరేటివు సెంట్రలు బ్యాంకు మహాజనసభ ము॥రా॥శ్రీ జ్యోత్సుల రామచంద్రరావు పంతులుగారి ఆధిపత్యమున జరిగినది. గ్రామసంఘములనుంచి దాదాపు 50 మంది ప్రతినిధులు సభకు హాజరైరి. బ్యాంకులో యిదివరకు జరిగిన మహాజనసభలలో యింతమంది ప్రతినిధుల సమావేశము యిదివరకు జరిగియుండలేదు. అధ్యక్షుల తాభీదులు సంఘములలో మంచియుద్వేగన గావించినది. సంఘసభ్యులు బ్యాంకువ్యవహారములలో పాల్గొనుటకు మంచి యుత్సాహము పురికొల్పిరి.

బ్యాంకు 6 వ సంవత్సరనివేదిక సభ్యులకు నివేదించిరి. 99 గరు వ్యక్తిభాగస్వాములు, 85 సంఘ భాగస్వాములు కలరు. రు 54,310 పేరు ధనమున్నది. 6,814 రిజర్వుఫండు కలదు. 1,42,249 రూ. డిపోజిట్లు వచ్చినవి. బ్యాంకు నికర లాభము 8,677 రు వాటాదారులకు 100 కి 9 రూ. డివిడెండు పంచిపెట్టుటకు అంగీకరింపబడినది. 750 రు కార్యదర్శిగారికి పారితోషికము నిర్దేశించిరి. సముదాయపు నిధి 260 రు కేటాయింపిరి. గృహనిర్మాణము నిమిత్తము వెయ్యి రూపాయలు నిలువజేసిరి. బ్యాంకు వ్యవహారములు సర్వవిధముల అభివృద్ధికరముగా నున్నది. అధ్యక్షుల కార్యదీక్ష, కార్యదర్శిగారి నిరంతరకృషి, యితర సభ్యుల సానుభూతి బ్యాంకు దినదినాభివృద్ధికి ముఖ్యకారణము. ఇంకను బ్యాంకు అచిరకాలములో పురోభివృద్ధి గాంచు అవకాశము లున్నవి.

బ్యాంకుపేరు ధనము చాలకుండుటచే సంఘ పేరు ధనము హెచ్చుగ బ్యాంకులో నుంచుట విషయమై అధ్యక్షులు సభ్యులకు తెలియపరచిరి. సంఘపేరుధనములో సగము నకు తక్కువ గాకుండ బ్యాంకులో వాటాలు కొనుటకు అంగీకరింపబడినది. వ్యక్తిభాగస్వాముల వద్దనుంచిగూడ వాటాలు వృద్ధిచేయుటకు సమ్మతించిరి. ప్రభుత్వమువారు సహకారసంఘములవృద్ధిపన్ను విధించుటవిషయమై కావించిన నూచలను మహాజనసభవారు తమఅసమ్మతిని తెలియపరచిరి. పిదప బ్యాంకు డైరెక్టర్లు యెన్నుకొబడిరి.

(స్వకీయవిలేఖరి)

పాలమూరు

ప్రాథమికపాఠశాలను తీసివేయునూచనలు

సుమారు 40 సంవత్సరములకు బూర్వమునుండియు బోర్డువారియధీనములోనున్న ప్రాథమికపాఠశాలను, పురజనులు పాఠశాలభవనము కట్టిఇప్పునికొరణమున ఈఅక్టోబరు నెలాఖరులోగా భవనము కట్టింపగలమని పురజనులు సమ్మతిపడిన గాని నవంబరు నెలలో బడి ఇతరగ్రామాదులకు ట్రాన్స్ ఫరు చేయబడునని శ్రీతణుకు తాలూకాబోర్డు వారు గ్రామస్థులకు వ్రాయుటయు వారు వైవిధానమును గ్రామములో దండోరా మూలమున తెలుపు జేయుటయు, విషాదమగుచున్నది. ఈగ్రామము బహు ఇరుకుగలది. గ్రామము చెలువలను, గ్రామము మధ్యను కాళీనదులులేవు. చెరువుప్రక్కలను బొత్తిగాకాళీకను పింపదు. ఈకారణమువల్లనే, ఇంతఅభివృద్ధిలోనున్నది. ఒకప్పుడు వర్షావృత్తిలో బోయరు సెకండరీస్కూలుగా మార్పు చేయబడినదియు, నగు ఈ పాఠశాలకు భవనములేకుండి అద్దెయింటిలో నుంపబడినది. అప్పటికంటె ఇప్పుడు జనసంఖ్య హెచ్చినది. కాళీనదులు గూడ పట్టాలు ఇవ్వబడినవి. స్థలముచాలకున్నది. ఏకారణముచేత బోర్డువారు పైయట్లు వ్రాసిరో గాని పాఠశాలభవనము కట్టించునంతటి విశాల ప్రదేశము ఈ గ్రామములో చిక్కదు. పాఠశాల భవనము కట్టించిన గాని పాఠశాల యుంచబడదని వ్రాయించు బోర్డువారు దీనికే భవనము లేనప్పుడు ఆడ పిల్లబడి ఎట్లు స్థాపించిరో మిగుల శోచనీయము గనుక విశాలమును కాళీనదు దొరకేవరకు పాఠశాలభవనము కోరక పాఠశాలను ప్రస్తుతము ఎత్తి వేయక మామూలు మేరకు అద్దె ఇంటిలోనేయుండునట్లు యేర్పాటు చేయించుటకు పురజనుల తరపున కోరుచున్నాడను.

పురవాసి

చేబ్రోలు యూనియనుబోర్డు ఎన్నికలు

గుంటూరు జిల్లా చేబ్రోలు యూనియను బోర్డు ప్రెసిడెంటు ఎన్నిక ది 22 వ తేది సగలు 12 గంటలకు జరుగుటకు యూనియను ఆఫీసువద్ద యూనియను మొదట్లు 15 మందికి 14 మంది హాజరయిరి. ఎలక్షనుమామటకు గ్రామస్థుల ముఖ్యమయినవారు చాలామంది విచ్చేసిరి.

చేబ్రోలు విద్యాపరిషత్తు మధ్యమపాఠశాలకార్యదర్శిగారున్ను, సహకార పరపతిసంఘాధ్యక్షులున్ను, ధర్మచైతన్యశాల స్థాపకులయిన మ-రా-రా దేవిరాజు మరహరిరావు పంతులుగారిని ఏకగ్రీవముగా హాజరయిన సభ్యులందరు ప్రెసిడెంటుగా ఎన్నుకొనిరి. ఇతర సంస్థలతోపాటు యూనియనుబోర్డు పరిపాలనకూడా వీరి యాజమాన్యముక్రింద ప్రజాహితముగాను జయప్రదముగాను జరుగునని నమ్ముచున్నాము.

సంకాకోటయ్య, యూనియనుబోర్డుమొదలరు.

అనంతపురం, జిల్లాబోర్డు సందేశ విమర్శనము

ఈ గ్రామమున 1916 వ సం॥ న పురపాలక సంఘము పుట్టి న ల గాయ తు (పురజనసంఘము) పు రో శృ ణ్ణి కొ ర కై ప ని సే యు చు న్న ది. పౌ రు ల క్షిప్ర పరిశీలుల పైవారి కప్పడప్పుడు దెలిపి వానిని న్యాయపథమున పరిష్కరించుటలో పనిచేయుచుండుటే యీ ప్రజాసంఘముఖ్యాదర్శమై యిదివరకును నిజకార్యక్రమముల నిరాశూటముగ జరుగజేయుచు సజీవమై సుపీరియర్ యున్నది. ప్రకృతము నలుగురి అభికారవర్తనతోను, 15 గురు కార్యనిర్వాహక సభ్యులతోను అనేక తదితరమెంబర్లతోను నెలయును, దినదినాభివృద్ధి గాంచుచున్నది.

గత ఆగస్టుమాసమున నీసంఘమువా కే క గ్రీ వ ము గ ప్రజాక్షేమ సౌకర్యాదిసందర్భముల అయిదు ముఖ్యములగు తీర్మానములు (19-8-25 వ తేది "జెయిర్ యెక్స్ ప్రె" నందును, "పినాకిని" యందును ప్రచురింపజేసెను) గా విం చి వానిప్రతుల "సంతకం యూనియన్, అనంతపురం జిల్లాబోర్డు" లవారికి బంపిరి.

యూనియన్ వారి రొక సభయందు మా తీర్మానవిషయ విమర్శన చర్చలచేసి, కొంతవరకు తృప్తికరములగు ప్రత్యుత్తరముల నిచ్చిరి గాని, కార్యాచరణమిత్ర మింతవర కేదియు లేదు. "అనంతపురం జిల్లాబోర్డువారు" యూనియన్ ప్రత్యుత్తరప్రతి నొకదాని నీసంఘమునకు బంపుచు మరియు నిట్లు చెప్పిరి.

"ఈసంఘము రెజిస్టర్ చేయబడకున్న కారణమున, నిక మీద వీరి తీర్మానముల మేము సరకునేయమని యిందువల్ల తెలియజేయడమైనది."

అట్లుయిన, యిట్టి యభ్యంతర మిదివరకెన్నడును కలుగ కుండుటేలే! రెజిస్టర్ చేసినచో, రెజిస్ట్రేషన్ కార్యము లిప్పటి కన్న పెక్కుడు సేయవచ్చునో? అనేకమారు లనేకసందర్భముల యం దీసంస్థపు ప్రయత్నములు ప్రాయశ్చికారములన సఫలీకృతములు గావించబడినవని గత లేఖాప్రమాణములు చెప్పక నూచించుచున్నవి. ఇంతకును ప్రజలకును, జనాంగాభిప్రాయముల వెల్లడించు, వారి సంస్థకును, యెట్టి ఘనతరభేదముండునో తెలియననరా? ప్రజాక్షేమ చింతనోద్యోగనిరతిం గాలము గడుపు, యీసంస్థ రెజిస్ట్రేషన్ చేయబడకున్న కేమి ప్రమాదమా? రెజిస్ట్రేషన్ జేసినకేగాని, జనుల దీనాలాపముల దృఢీకరించి తీరవలెనను నిబంధన యెవ్వరునైన గలదా? జనులకోరిక, పై కారణమాత్రము చేతనే నిరసనీయుము కానేరదు కదా? బహిరంగ పరపబడినపుడు, పరిశీలుల నిజశీలుల నిష్పక్షపాతబుద్ధిసరసి, ప్రజాక్షేమాగ్రము సుసాధ్య, యుక్త, విధానమున ప్రతిక్రియ కియ్యకొనుట యధికారుల తీరనిది కానేరదా?

మ॥ రా॥ శ్రీ తిమ్మారెడ్డిగారికి బ్రత్యుత్తరమిచ్చుచు "సత్తి అదనపుదళము"ను కిరీకక్రింద 1-10-25 వ తేది "హిందూ పత్రి"యందు, తాము వ్రాసిన గొప్ప వ్యాసమున, జిల్లాబోర్డు దృఢీకరింప ది॥ బి॥ పి॥ కేశవమిశ్రగారే యిట్లు వ్రాయుచు న్నారు:— "నేనును, శ్రీనివాసరావుగారును, ప్రజాసభ్యక విషయములలో పనిచేయుట కొక ప్రజాసంఘము నేర్పరచిరి. అపుడు "ఇల్లర్బర్ని వివాద" వుత్తీత్రతతో విజృంభించుచుండెను. అని వ్రాసియుండిరి. దీని కెంతయు సంతసమె. కాని, అపు డీసాపై రెజిస్ట్రేషన్ జేయబడియుండనేమా మేము దయచే దెలిసికొనగలమా? ఈజిల్లాముందే, రెజిస్ట్రేషన్ కాబడని కనిపింప పనిచేయుచుండుట లేనా?

ప్రజలకును, బాధ్యతాయత కార్యనిర్వాహకాధికార వర్ణములకును, భేదాభిప్రాయము లెన్నియున్నను యిన్నియును ప్రయత్నపూర్వకముగ రూపుమాపుట కిట్టి "ప్రజాసభ" లిది ముఖ్యములని నొక్కి వక్కాణింపవగు. వెండియు స్థానికస్వపరిపాలనా సంఘముల సృజించుచు, బోషించుచు, అధికార బాధ్యతాదుల గరిగించుచున్నది జనాంగమె. అయ్యవి మనుటయు జనసామాన్యమున కయ్యె. అయినచో జనుల న్యాయపరిశీలన, సకలసౌకర్యాదులు కోరుట కెంతయు కర్తవ్యమో?

టి. కృష్ణరావు.

ప్రజాసంఘ గౌరవ సహాయకార్యదర్శి.

దేవీభక్త కే. పి. రామచంద్ర రావుగారు

అద్భుతమగు మహిమ

వీరు ప్రస్తుతం తిరువల్లిక్కేణిలో కెలెటుహోటల్ పక్కను చెంగలాయమొదలి వీధిలో వొలగప్పపెట్టి సందులో 19 సంవత్సరములున్నాడు. వీరు ఆంధ్రరాష్ట్రమున చాలమందికి గ్రహవాధలను వ్యాధులను దేవీతీర్థప్రసాదరక్షలవలన నివారణచేసిన ఆంధ్రప్రదేశ్ లో చదివినది. నాభార్యకు పిశాచపీడ యుండుడచే నాభార్యను వీరిసన్నిధికి గొనిపోయిరి. దేవీకటాక్షుని పంతులుగారు నాభార్యకు పిశాచబాధను పూర్తిగా తొలగించిరి. నాకృతజ్ఞతను వెల్లడించుటకే యీవిషయమును వ్రాసికొంటిని. చిత్రం చవలెను.

కాం. రామానుజాచార్యులు

4, ప్యారిష్ వేంకటాచలయ్యపేటి, జార్జిటౌను, మద్రాసు

శ్రీధన్వంతరి జయంతి

పోలాకి - గంజాంజిల్లా

ఇచ్చటివా రుత్సాహశక్తి సంపన్నులై యేటేట గాన వభలును మహిళాసభలు మున్నగువానిని జరుపుచుందురు. ఆశ్వియుజ కృష్ణ ౧3 తేదీనాడు బ్రహ్మశ్రీ దార్లపూడి లక్ష్మీనారాయణశర్మగారు శ్రీ ధన్వంతరిపూజ సమావేశమార్చనము స్వస్తి వాచనము మున్నగువానితో జరిపించి యానాటి సాయంకాలము ఆయుర్వేద వైద్యమండలి పక్షమున జిల్లాకార్యదర్శులగు బ్రహ్మశ్రీ వైద్యశాస్త్రీ ఈశ్వర సత్యనారాయణశర్మగారి యధ్యక్షత క్రింద నొకసభ నేర్పరిచిరి. సమీపగ్రామవాసులు గూడ ననేకులు విచ్చేసిరి. అధ్యక్షులు ఆయుర్వేద ప్రశస్తిని గూర్చియు ఆరోగ్యరక్షణము గూర్చియు మృదుమధురమును లాభకరమునగు సుపన్యాసము చే సభ్యుల మనోరంజనము గావించిరి. దేశాస్థానిమానముగల యీ గ్రామవాసుల సదుద్యమములను శ్రీధన్వంతరి తోడగుచుండు గాక.

జలుమూరు } పాలవెల్లి కృష్ణమూర్తిశర్మ
20-10-25 } వైద్యవిద్యార్థి

ప్రకటన

కార్పొరేషను పశువుల శాలలు, సెంట్రల్ గ్రాం డిపౌ మొదలగువాటికి ఒక ముఖ్య సూపరిన్ టెన్ డెంటు కావలెను. సదరు ఉద్యోగమునకై దరఖాస్తులు ఈదిగువ విలాసమునకు పంపుకొనవలెను.

సదరు ఉద్యోగమునకు నెల 1-కి జీతము రూ॥ 75—5 (సం॥ రమునకు) —రూ॥ 175 వరకు రూ॥ 30 లు పైకి అలవెన్యుతో నహా యియ్యబడును. మద్రాసు వెటిరినరి కాలేజి గ్రాడ్యుయేట్ గా నుండి, కొంత స్టాకు, స్టోర్సు అనుభవము గలిగియుండిన ఆధికృత యియ్యబడును.

అచ్చు దరఖాస్తు ఫారములు చెన్నపురి, కార్పొరేషను, ఆరోగ్యశాఖాధికారికి వ్రాసిన పంపబడును. దరఖాస్తులు కమీషనరుగారికి 16-11-1925 వ తేదిలోగా చేరునట్లు పంపుకొనవలెను.

చెన్నపురి కార్పొరేషను, } జె. వెంకటనారాయణ,
26-10-1925. } కమీషనరు.

"హెన్ మాస్టర్స్ వాయిస్" గ్రామఫోనులు

ధర రూ 75 అంతకు హెచ్చుగరలలో గలవు. తెలుగు, అరవము, సంస్కృతము, కన్నడము, హిందూస్తాని మొదలగు భాషలలోను, ఇతరభాషలలోను రికార్డులు ఎప్పుడును మావద్ద సిద్ధముగా నున్నవి. వ్రాసిన క్యాటలాగు ఇనాముగా పంపబడును.

Homer & Co,
175, Broadway, Madras.

ఒక రాజయొక్క
ధన మింతకు మించిన
మంచి ఆహారమును
కొనజాలదు

అందు లోక క్యాటలాగును మించిన హితమును ఆహారమొకటిలేదు గనుక. కరీమవలి ఆఫీసులకు దాదాపు కలంగజేయుటలోను, కండక్టర్స్ నియ్యటలో ఇది మాంసమును, అన్నమును మించును. ప్రతిపురుషుడును, స్త్రీయును, బిడ్డయును క్రమముగ దీనిని నేవించవలయును. ఎదుగుచున్న బిడ్డలకును పక్ష్యపుష్టిలకును దీనిని ముఖ్యముగ వైద్యులు ఇచ్చుదురు. తయారుచేయుట సులభము—త్వరలో జీర్ణము చేసికొనవచ్చును—దేహమునకు ఎక్కు యుష్ణము నీయదు.

Quaker Oats

క్యాటలాగు చేతితో తాకబడుటలేదు

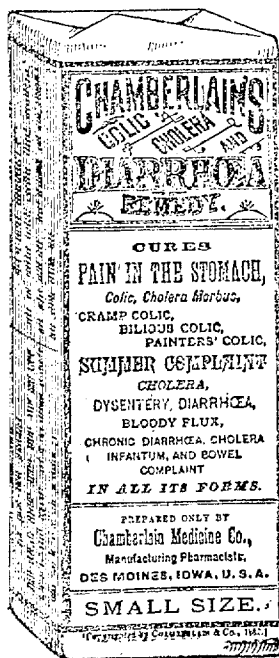
తెనాలి

(స్వకీయవిలేఖరి)

తెనాలి తాలూకాబోర్డు

అక్టోబరు 25 - తెనాలి తాలూకాబోర్డు వైస్ ప్రెసిడెంటుగారు ఖాళీ అయినందున, మరల యెన్నికలు జరిగినవి. శ్రీ యంత చవలవాడ ఉమామహేశ్వరరావుగారు యెన్నికొనబడిరి. దరిమిలా, బోర్డు ప్రెసిడెంటుగారు శ్రీయంత కొంపరాజు రామయ్యగారు తమ పదవికి రాజీనామా యిచ్చి సందున వైస్ ప్రెసిడెంటుగారు బోర్డు వ్యవహారములు ఛార్జీ పుచ్చుకొని, పనులు నిర్వహించుచుండిరి. ఇంతలో గుంటూరు డిస్ట్రిక్టుబోర్డు ప్రెసిడెంటుగారు పేరకలహాడి గ్రామమునకు యిచ్చుకొని, శ్రీయంత మారలపాటి రత్నయ్యగారిని తాత్కాలికపు ప్రెసిడెంటుగా నియమించిరి. జిల్లాబోర్డు ప్రెసిడెంటుగారి పుత్రువును చేతబూని, తాలూకాబోర్డు వ్యవహారములు ఛార్జీ పుచ్చుకొనుటకు వచ్చిరి. లోక్ బోర్డువల్ల చట్టముల న ను స రించి, తాను బోర్డు వ్యవహారములనుమారుటకు తననవాడననియు పెంపరకీ ప్రెసిడెంటును ఛార్జీ యివ్వక వైస్ ప్రెసిడెంటు నిరాకరించిరి. ఇరుపార్టీల సంఘర్షణలన ప్రజాశాంతికి భంగము కలుగునను భయముచే, పోలీసువారు తాలూకాబోర్డు ఆఫీసుపీఠి కాపలా కాయము, యావిషయము మేజిస్ట్రేటు గారికి రిపోర్టుపంపిరి. మేజిస్ట్రేటుగారు కొంత విచారణను జరిపిరి. ఇంతలో ఉమామహేశ్వరరావుగారు గుంటూరు డిస్ట్రిక్టు మున్సిల్స్ కోర్టులో పెంపరకీ ప్రెసిడెంటు తాలూకాబోర్డు ఆఫీసు ఛార్జీ పుచ్చుకొనుటకు అధికారము లేదని నిర్ణయించు కున్ను; వారు దేవిధముగాను బోర్డు పనులు చలాయించకుండా నుండులాగున యింజంక్షన్ నిమిత్తమున్న దావా తెచ్చిరి.

పెంపరకీ ప్రెసిడెంటుగారుకూడ క్రొత్త తాలూకా బోర్డు ఆఫీసును స్థాపించి క్రొత్త సిబ్బందిని యేర్పాటుచేసు కొనిరి. పోస్టాఫీసువారు యెవరికిని తపాలా నివ్వలేదు. తాలూ కావారు షెక్కులకు సొమ్ము యిచ్చుట మానిరి. పనులన్నియు స్తబ్ధించియుండెను. ఇంతలో దావా తెచ్చిన కొద్దికోజు లకు, వైస్ ప్రెసిడెంటుగారే తాలూకాబోర్డు పనులను చూచు టకు అర్హులనియు, పెంపరకీ ప్రెసిడెంటుకు యేర్పాటుచేయు టకు జిల్లాబోర్డు ప్రెసిడెంటుకు అధికారము లేదనియు గవర్న మెంటు శ్రేక్టరీగారు పుత్రర్హు పంపిరట. అందుపైన, పాత తాలూకాబోర్డుకు తపాలా బ్యూజుచేయుట ప్రారంభ మాయెను. ఇంతలో వైన తెలుపబడిన పుత్రర్హు ఆములు ఆపుచల చేయబడినదియు, వైస్ ప్రెసిడెంటుగారు పనులు చూచుటకు కీలులేదనియు మంత్రిగారు తిరిగి పుత్రర్హు నిచ్చి రట. మరల తపాలా ఆగిపోయెను. పాతకాలల పుష్కారముల కును, గుహస్తాలకున్న జీతములు యిచ్చువారు లేరు. మున్నగు కోర్టు దావాయున్న పర్యవసానము లేలేదు. ఒక గవర్న మెంటు ఆఫీసులో నుంచి రెండు పుత్రర్హులు వచ్చుట ఆశ్చర్య ముగా నున్నది. ఈపోరాటము ప్రజల మనస్సులలో స్థానిక వింధ్యయరిన హాస్యాస్పదముగా నున్నది. మంత్రిగారు యంతకా లము రగుచర్య తీసుకొని, సరియైన పుత్రర్హు నీయకుండుట ంసతగా నున్నది. వెంటనే తగుచర్య తీసుకొని తాలూకాబోర్డు పరిపాలనను క్రమముగా జరుగునటుల చేయ గౌరవనీయులైన మంత్రిగారిని గోరెవను.

చేంబరేను

జూలనోప్సి, అతిసార నివారిణి

ఇది చాల ముఖ్యము ఆహారము శీర్షము కాకపో తుటలనను, దురు నీరును త్రాగుటచేతను లేక గాలి, శీతోష్ణ శి తి తటాలు మని మారుటల నను పై వ్యాధులువచ్చును. ప్ర తియింటను, ప్రతిప్రయాణికుని సంనినందును, నెలపులకు బయ టి పూరికిపోవువారి ప్రతిపెట్టె యందును తప్పక చేంబరేను జూలనోప్సి, అతిసార నివారిణి యుండవలెను. గృహమునందు ప్రయాణములందు అకస్మాత్తు గా గలుగు వ్యాధులకు వాడతగి

దివ్యావధము. ప్రతివోటను విక్రయమునకు దొరకును.

వాతావరణస్థితి

1925 సం॥ అక్టోబరు 28-వ తేదీ బుధవారము

ముఖ్యజిల్లాలు	గత 24 గంటలలో అత్యధికోష్ణము	గత 24 గంటలలో అత్యల్పోష్ణము	గత 24 గంటలలో వర్షము	అక్టోబరు నెల 1-వ తేదీనుండి వర్షము	సాధారణముగ సంవత్సరమునకు పొందే వర్షము.
గోపాలపురం	88.8	72.0	...	26.65	44.72
విశాఖపట్టణము	85.5	76.1	...	10.72	87.09
కాకినాడ	86.5	73.6	...	13.71	89.09
మచిలీపట్టణము	86.2	75.1	...	11.52	41.59
కర్నూలు	88.7	76.6	...	6.30	26.01
బళ్లారి	...	67.6	...	3.24	20.51
కడప	88.7	70.4	...	5.40	81.28
నెల్లూరు	87.1	72.8	...	7.51	87.98
మద్రాసు	86.3	75.8	...	13.43	50.74
కడపూరు	81.0	74.2	0.72	6.18	52.94
నీలము	90.6	71.0	...	1.44	89.80
కోయంబుత్తూరు	88.7	70.6	0.02	4.09	22.29
తిరుచునాపల్లి	91.0	74.8	...	4.04	88.18
నాగపట్టణము	80.5	72.3	1.30	11.16	54.98
మధుర	87.0	72.9	0.02	5.23	88.59
పాంబక్	85.6	74.7	0.68	7.46	87.00
తిరునల్వేలి	...	...	0.76	11.35	29.34
తిరువేండ్రము	82.0	72.7	2.02	11.90	64.51
కొచ్చిన్	85.5	74.0	0.01	9.26	114.51
కాలికట్టు	88.8	73.7	...	7.56	117.16
మంగళూరు	86.7	75.2	...	10.11	125.68
తెంగుళూరు	84.8	62.7	...	1.59	85.17
మెర్కాగ	74.6	61.8	...	7.12	125.46
కొడెకనాల్	...	...	...	...	62.18

సర్కారులు:—ఆకాశము నిర్మలముగ నున్నది. తేచా మేఘములు పలచగ నున్నవి. గోపాలపురంలో పగటివేడిమి 2 1/2 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

దక్కన్:—మేఘములు లేవనే చెప్పవచ్చును. శీతోష్ణ స్థితి మాయముగ నున్నది.

కర్నాటకము:—కడపూరులో 0.72 ఇంచు, మేఘ ములు విస్తారముగ నున్నవి. కడపూరులో పగటివేడిమి 1 1/2 డిగ్రీలు తక్కువ.

రాజధాని తూర్పు దక్షిణములందు చినుకులు ఒకమోస్తరుగ బడవచ్చును.

యస్. ఆర్. హెచ్ సావూరు

వాతావరణశాస్త్రజ్ఞుడు.

పరిషయన్ సింధుశాఖలో తుపాను

కరాచీ, అక్టోబరు 27:—డెహరాద్దుండి కరాచీ “డె యలీ గజె”కు వచ్చిన నమ్మక మైనవార్త:—అక్టోబరు మొద టి తేదీనాడును రెండవ తేదీ తెల్లవారు జామునను వచ్చిన తు పానువలన పెక్కు భవనములును గుడిసెలును కొట్టుకొనిపోయి నవి. ముత్యపుచిప్పలను తీయు వాకాడజము కొంతవరకు కొట్టు కొనిపోయినది. కొంత ప్రాణనష్టముగూడ జరిగినది. ఎంత జననష్టమైనదియు నిజము తెలియలేదు. (అ. ప్రె.)

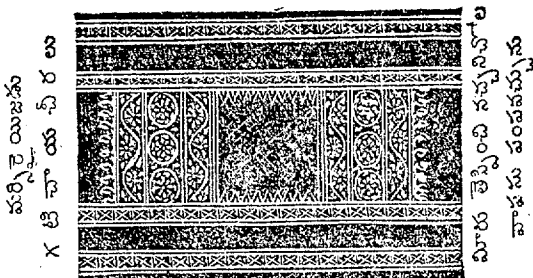
రైల్వే గండి

మధుర, అక్టో 27:—నేడు 6 గంటలకు స్టాండియస్ రైల్వేలో గండ్లకొండ నుండి టిస్సె వెల్లెలమధ్య గండి వర్షపాతము, సామాన్యము మనస్సులను యావలీనుండి ఆలకు కేరవేయవలసి వచ్చుచున్నది. రెండు రోజులలో బండ్లు సరాసరిగా నడవ వచ్చును. (అ. ప్రె.)

కలకత్తాలో జ్యూటుమిల్లు సమ్మె

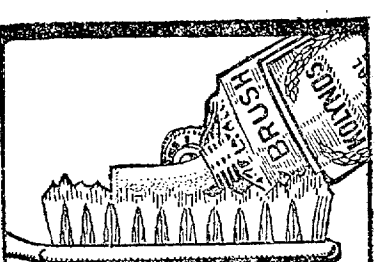
కలకత్తా, అక్టో 27:—తాలీ జ్యూటుమిల్లులో 800 మంది నిన్నటిదినమున సమ్మెకట్టిరి. ఎక్కువచేయబడినబోనసు నీయలేదని స్పృహదారులు చెప్పుచున్నారు. (అ. ప్రె.)

సాగనైన చీరలు

ఇప్పటికాలానుకు తనన మంచి నమోనాలలో నల్లు పచ్చ, కాశీ-కల్లరులలో సరిగగిర శట్టికది కొంగుకు సరిగపట్టే నేగినది వెల రూ. 14, సరిగలేనిది వెల రూ. 12. యిదిగాక తెంగళూరు లేవన్ చీరలు, రవికలు మావస్త మంచి మేల్ నది గాను, వెల సరసంగాను దొరుకును. పార్శ్వంలో పోటోలు సహితం వేళిన మా కాటలాగు పంపబడును. ఒకతూరి మావస్త కొనిన మీరు మరల యితెగవస్త కొనవలరు.

వోలేటి వెంకటసుబయ్యశెట్టి, శ్రీకృష్ణాహాలు పోస్టు తెంగళూరు శిట్టి.

1/2 అంగళ్ళు కొలిసాను చాలును. ఇది మీగడవలె మృదువుగానుండుటచే దంతములకు మెటుగును గలిగించును. మత్తమునలెనుండు కాంతిని గోకివేయ లేక గీరలు పడవీయరు. వ్యాధికి మా లకారణమైనట్టి నోటియందుండు లక్షల కొలది పురుగులను చంపి, దంతములు చెడి. పడిపోకుండ చేయును.

KOLYNOS
(డెంటల్ క్రిమ్)

ఆయుర్వేదశాస్త్రీ, అష్టావధాని 1676
కందుకూరి మేకటసుబ్బరావు యం. డి. యె. గారి

కామమృతము

ఒక టేమాత్ర! 1 గంటకే గుణము!!

ఈయావధము శుక్రధాతుబలమునకే నిర్మింపబడినది. రాత్రిపూట నొకమాత్ర: దీనికొనిన ఎంతబలహీనమైన శుక్రమై నను వెంటనే సంసారసుఖము నీయగలరు. 5 దినములు పుచ్చు కొనిన మూత్రములోఁ గలిసి గాని మూత్రమునకు ముందు వెనుకలఁగాని నిద్రలోఁగాని పోయెడి శుక్రనష్టము శ్రమముగా నివారణ యగును. మధ్య సపుంసకులు, నరముల బలము తగ్గిన వారు ఈమాత్రలనే పైకి పూతగాగూడ నుపయోగించిన విక్రీలి శక్తి వంతులు కాగలరు. అనేకులకు వాడి దృష్టాంతము చూచిన యావధము. మీయొత్తములు రహస్యముగా నుంపఁ బడును. 20 మాత్రల సీసా రు. 2-0-0 అమృతాశ్రమము, నెం. 1, ఏలూరు, కృష్ణాజిల్లా.

రైలువేసెను - కడపజిల్లాలో సభ్యులకు మనవి

రైలువేసే బోర్డువారు యర్రగంటపాడు నుండి ప్రాద్దుటూరు మార్గమున నంద్యాలవరకు (మీటరు ౧౭) రైలును నిర్మించుటకు ఎట్టి మేటలును తయారుచేసి యుండిరి. అట్టిరేణు మన జిల్లాబోర్డువారు రైలువేసేమన కొన్ని సంవత్సరములు మాత్రం రైలువల్ల నమూనాపరచి డబ్బును నిలువయుంచెరి. తరువాత రైలువే బోర్డువారు రాబడి రానేరదని యెట్టి మేటలు రద్దుపరచెరి. వనూలుపరచిన రైలువే కిక్కురువ్వయపరచుటకై కడపజిల్లా బోర్డు అధ్యక్షులగు రాయబహదూరు టి. యం. నరసింహాచార్యులవారు జిల్లాలోని ముఖ్యమందులపైని కాజువేలను నిర్మించుటకు అనుజ్ఞ నియ్యవలసినదిగా ప్రభుత్వమువారిని కోరినందున ప్రభుత్వమువారు పరిష్కార దయచేయించినట్లు తెలియమన్నది. కడపజిల్లాలోని ముఖ్యపట్టణమని ప్రసిద్ధిగాంచినదియైన రైలుమునకు ధనికులకు వాసిగాంచినదియైన చెన్నపురి రాజధానిలో క్లెటికి నీలిమందు వర్తకమునకు ప్రసిద్ధిగాంచివు తరహింపాఫా నమునకలయెగుమతిచేయు పట్టణమగు ప్రాద్దుటూరు పురమునకు రైలుసౌకర్యము లేక యీ ప్రాంత ప్రజలు కష్టపడుచున్నారు. యీపట్టణమునకు రైలువేయను అగు యర్రగంట పట్టణమునకు 1 1/2 మైలుదూరము. రైలుకాల్పు కల పెన్న అనునదియున్న 1/2 మైలు చిన్నవంక అను నదియున్న దాటివెళ్లవలసినదిగా యున్నది. మాపురమునంచి వేయమకు ధాన్యమునుచేర్చుటకు బాదకు 2 రూపుములు సెలవు. అగుచున్నది. ఇట్టిస్థలము చేత రైలుసౌకర్యమును ధాన్యమును చాలానష్టముగా వుంటున్నది. సమయమందులపైని బోర్డువారు కాజువేలను నిర్మించిన ప్రజలకు సౌఖ్యముగను వర్తకము వృద్ధిగావుటయేగాక రైలుసౌకర్యము లెల్ల లాభదాయకముగా నుండును. జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షులు పై నందులకు కృతజ్ఞతలను నిర్మించుటకు బోర్డులో తీర్మానమును ప్రశ్నపెట్టగా అట్టి తీర్మానమును సభ్యులు దూరదృష్టిని గమనించక త్రోసివైచి యున్నారు.

సభ్యులలో కొందరు విల్లేజ్ ముఖ్యగ్రామములకు క్రొత్త రోడ్డును నిర్మించుటకు రైలువేసెను డబ్బును న్యయపరచవలసి నదిగ తీర్మానములు ప్రవేశపెట్టినట్లు తెలియమన్నది. జిల్లామంత్రి ప్రకృతము వుండురోడ్డునే సమర్థతగా మరమ్మతుచేయుట కీచాలినంత ద్రవ్యమును జిల్లాబోర్డునందుగాని తాలూకా బోర్డులందుగాని నిలువలేకయున్నదా! బోర్డులు బీదనీలిలో యుండియు తిక్కి రైలువేసెను డబ్బుతో క్రొత్తరోడ్డును నిర్మించినంత మాత్రముననే నామమాత్రముననే వుండునాని ముందు పిటిమరమ్మతులకు ద్రవ్యములేక రోడ్డును స్థితి పాలయిపోవుట యేగాక యిట్టిరోడ్డుల ప్రజల కేమాత్రము సౌఖ్యదాయముగా నుండవలదు. మామిటలగు మెట్టుపల్లె కొండాకెడిగారు మోటారుబస్సుల సౌకర్యమునకై కాజువేలను నిర్మించుటకన్న రైలు ద్రవ్యమును రీఫండుచేయవలసినదిగా సలహానొసగుచు ఆంధ్రప్రదేశ్ ముఖ్యమంత్రి ప్రకటించియున్నారు. మామిటలు ప్రజల సుఖమును గమనింపలేరి. వారు ప్రకటించినమేరకు మోటారు బస్సుల సౌకర్యమునకు మాత్రమే కాజువేలను నిర్మించుటలేదు. ప్రజల సౌఖ్యమునకు వాణిజ్యాభివృద్ధికొరకు రైలుమేటలకొరకై కాజువేలను నిర్మించుటయే ముఖ్యమనిమామిట్రము గమనించ వేకుచున్నాను. కిక్కురమున వనూలుపరచిన ద్రవ్యమును రైలుకు రీఫండుచేయుటకన్న ప్రజల సుఖమునకై వినియోగించిన ఏలాటి సద్వదాయకము గలగదని మనవిచేయుచున్నాను. కాజువేలను నిర్మించుటకుగూర్చి తిరిగిపునరాలోచనకు యీ 21 వ తేదీన జిల్లాబోర్డునందు తీర్మానము రానున్నదిగాన జిల్లా బోర్డు సభ్యులగు ఓ మహాశయులారా బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణే తర ద్వేషమును మీమనసునందుంచుకొని కక్షసాధించక దూర మూలించి ప్రజలయొక్క కష్టములను సుఖింపచేయుటకై రైలుసౌకర్యము వాణిజ్యాభివృద్ధికొరకై ప్రాద్దుటూరును సమీపముననుండు పెన్ననదిపైన కాజువేలను నిర్మింపవలయుటకు కార్యక్రమ తీర్మానమును ప్యానుచేయించెదరని మనవిచేయుచున్నాను.

మండేల గోవిందు
ప్రాద్దుటూరు, 21-10-25.

ఆంధ్రనైషధ సారము నెల రు 0-12-0
శ్రీనాథునివైష్ణవము ననుసరించి వచనరూపమున వ్రాయబడినది
సుగుణము నెల రు 0-8-0
మనోహరము చక్కని నవల
పాండరిక మాహాత్యము
పొందురంగమాహాత్యాంతర్యము నెల ,, 0-8-0
గ్రంథముల శిల్పము 1-8-0 | పొట్టు చాట్టిలు ప్రత్యేకము.
జిల్లాలో గూర్జనారాయణ, ఈమని, గుంటూరుజిల్లా.

యాదవ

ఒక హిందీవల్లిక

దీనిని కృతజ్ఞతతో నందుకొంటిమి. ఇందలిభాషసంస్కృత పదబాహుళ్యమును కలిగి మనోహరముగా నున్నది. ఇది ముఖ్యముగా యాదవులనబడు(గొల్లలు)సంఘమువారికి చెందినది గాన ఆ సంఘమునుగూర్చిన విషయములు మెచ్చుగానందును. సాలించడా మాడు రూపాయిలు. మనిఆర్యుల పంపవలె నని వ్యవస్థాపకుడు ప్రకటించెను. కృష్ణావ్రమిమొదలు పత్రికాబియ్య ప్రారంభ మగును. రెండవ సంపుటము రెండవసంచిక మాకార్యా ఆయుమును చేరివది. ఇది గోరకుపురమున ప్రకటింపబడుచున్నది. పలయూర వ్యవస్థాపక యాదవ కార్యాలయ గోరకపురదలని వ్రాశువలెను.

దుమ్మగూడెము

ఈగ్రామమున ది 17-10-25 మధ్యాహ్నము 8 1/2 గంటల కు సి. ఎం. ఎస్. వారి పాఠశాలలో శ్రీమజ్జన విసోదినీ నాటక సమాజమువారి ఏకాదశవార్షికోత్సవ మహాసభ ము|| రా|| శ్రీ మాధిరెడ్డి రంగారావు నాయుడుగారి అధ్యక్షత క్రింద మహావైభవముగా జరుపబడినది. కొందరు పురప్రముఖులు, నాటక ప్రదర్శనమును గూర్చియు, రూపక సంగీతము, నటకున కుండ వలసిన సాహిత్యసంపత్తి, పాత్రపోషణ, భావప్రకటన మొదలగు విషయములంగూర్చి ప్రసంగించి వీరు ప్రదర్శించు నాటకముల గొనియాడుట, సామాజికల సుగుణసంపత్తి ప్రకటనార్హమని సెలవిచ్చిరి. సర్వేశ్వరుడే సమాజముల కాయురాలో నైశ్వర్యముల నిచ్చి అభివృద్ధి నొసంగు గాక!

నాటకాభిమాని.

రీడింగు ప్రభు ఆరోగ్యము

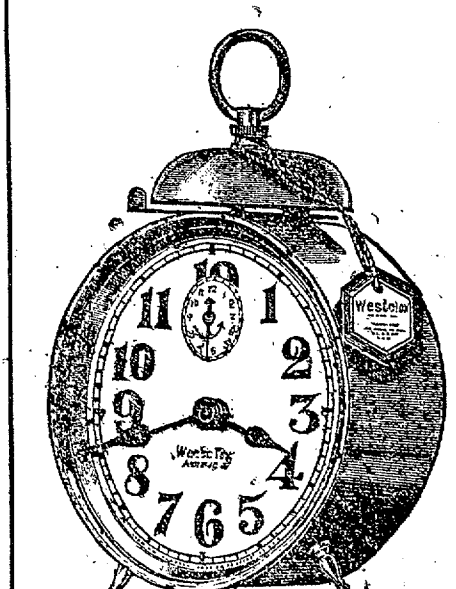
కలకత్తా, ఆక్టోబరు 27:— సంతృప్తికరమున ఆరోగ్య శ్రీతియందు రీడింగు ప్రభు గలచని తెల్విడియందుండి నేటి ఉదయమున వైద్యులు ప్రకటించిరి. (అ. ప్రె.)

ఆశ్చర్యకరమైన పుస్తకము!!

మీ వ్యాపారము, మీ సంపాదన మంచి ఫలముబడి మొదలగునవి మీరు వ్రాయు ఉత్తరములచే వృద్ధిపొందవలెను. Banerjee's Mail Order Letters and Methods మీకు అద్భుతమైన రహస్యములను తెలుపును. జయప్రదమైన భావములను, మీ వ్యాపారము వృద్ధిచేయు పద్ధతి మొదలగునవి మీకు నేర్పును. ప్రతి 1 కి రు 3-0-0. వి.పి. ఖర్చు ప్రత్యేకము.

పుస్తకదానములందు దొరకును లేక Industry Book Dept, 12, Keshub Bhaban Shambazar, Calcutta

గుడ్ మార్నింగ్ అలారం టైమ్స్ పీసు

యన్నె
టెడ్ నేట్స్
ఆఫ్ అమెరి
కాలోనున్న
వెస్టు క్లాస్సు
లిగ్ బెస్ క
ర్యాగారము
నందు యిది
తయారుచే
యబడినది.
చూచుటకు
చాల అంద
ముగానుండు
ను. మిక్కిలి
గట్టిగా త
యారు చేయ
బడినది.

తెల్లని డయలు, అరేబియా సంఖ్యలు, 6 1/2" అం. ఎత్తుగలవి. అలారము అవసరములేకపోయిన తిప్పివేయవచ్చును; ఒక సంవత్సరం పూర్తి పత్రముతో సహా సరఫరాచేయబడును. ధర 1 కి రు 6-12-0 లు మాత్రమే. కాదరు అండ్ యూనైట్ బ్రదర్సు, 1888 సం||ల నుండి గడియారముల వ్యాపారము చేయువారు. గవర్న మెంటు, రైల్వే సప్లైయర్లు, రిటన్ బహారు, మదరాసు. Khader & Yousuf Bros. Govt. & Rly Suppliers, MADRAS

చెన్నపురి బజారుధరలు

1925-వ సం|| అక్టోబరు 28-వ తేదీ బుధవారము

1. ధాన్యములు			
చనయలు బా 1-కి రు 80 0 0 మొదలు 42 0 0 వరకు			
ఓయ్యముబస్తాలు	మొదలు	వరకు	
తునుమ తెనాలివి ,, ప 48 గలవి రు	14 0 0	15 0 0	
సెల్లారవి ,, డిటా ,,	15 8 0	16 0 0	
డిక్కి ,, డిటా ,,	16 0 0	17 0 0	
రాగులు రా. 164 బస్తా 1-కి ,,	8 12 0	9 0 0	
సువ్వులు ,,	20 0 0	24 0 0	
2. ధాన్యము పప్పులు			
కందులు బస్తా 1-కి రు 205 ,,	12 8 0	18 0 0	
ననగలు ,, డిటా ,,	12 8 0	18 0 0	
తెసలు ,, డిటా ,,	13 8 0	14 8 0	
మినుములు ,, డిటా ,,	15 4 0	16 8 0	
జులము ,, ర 164 ,,	8 8 0	9 0 0	
3. నూనెవస్తువులు			
నువ్వులనూనె బా 1-కి ,,	150 0 0	152 0 0	
నెయ్యము 1-కి ,,	14 0 0	25 0 0	
కొండాపురంపేరు నెనగపప్పుబా1-కి ,,	58 0 0	59 0 0	
ఇతరప్రదేశము ,,	54 0 0	56 0 0	
వేరు నెనగనూనెగానుగబా1-కి రు 120 మి.కా.నూనె	112 0 0		
అముదము బా 1-కి ,,	115 0 0	116 0 0	
4. చిల్లరవస్తువులు			
చాయపసుపు బా 1-కి ,,	90 0 0		
కూరపసుపు ,,	40 0 0	45 0 0	
మిరపకాయలు(గుంటూరు)బా1-కి ,,	100 0 0	110 0 0	
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమందు ములుగు 1-కి రు	45,50		
కాళహా సిపాయకట్టు ,,	50,55		
చెల్లము బా 1-కి ,,	40 0 0	60 0 0	
చింతపండు బా 1-కి ,,	60 0 0	80 0 0	
5. ఇనుము			
వట్టారకం బా 1-కి ,,	28 0 0	33 0 0	
చవరం ,,	28 0 0	36 0 0	
రవుండు ,,	88 0 0	45 0 0	
6. లోహములు			
నెండి 100 తులంకకు ,,	72 0 0	75 8 0	
బంగారము, తులము 1-కి ,,	21 4 0	21 8 0	
సవరము 1-కి ,,	18 5 8		
ఇత్తడి బా 1-కి ,,	256 0 0	260 0 0	
రాగి డిటా ,,	280 0 0	281 0 0	
అస్కాచక్కెర 226 పా గలవి ,,	27 6 0	27 10 0	
7. దూది			
బోండావస్తుబాదన 1-కి ,,	800 0 0		
పల్నాడు దూది ,,	215 0 0		
8. నూలు			
కోయల్ పట్టి నెం 10 1/2 పెట్టె 1-కి ,,	7 0 0		
మమర నెం 12 1/2 పెట్టె 1-కి ,,	5 4 0		
పుల్లూరు యెనుగ నెం 8 1/2 పెట్టె 1-కి ,,	7 4 0		
మూరయెనుగ నెం 20 ,,	9 8 0		
వద్దాకా నెం 24 1/2 ,,	9 12 0		
14 1/2 క్విలక్ పత్తి ,,	7 4 0		
నెం 20 పెట్టి సింహం యాటె ,,	9 4 0		
నెం 22 ,, ,,	9 12 7		
నెం 12 1/2 పెట్టి సర్కుసు ,,	8 0 0		
నెం 14 1/2 ,, ,,	8 4 0		
నెం 12 1/2 అలైపు ,,	7 2 0		
నెం 22 1/2 రంగునిలావ ,,	9 8 0		
నెం 14 1/2 రాధాకృష్ణుడు ,,	7 4 0		
బుద్ధ			
హృదయతంత్రుల జలింపజేయు కరుణారస ప్రవాహము. తే! ప్రేమస్వరూపిణీయేయగు యశోధర ఆత్మనిశ్వాసము, స్వాస్థ్యత్యాగము, క్షామ్యములు !! వసినభావములు. ప్రేమాపాపములు, వియోగ వ్యధ మనోహరమును హిందీగీతములు. త్రివర్ణ చిత్రపటముతో ప్రతి ౧ కి ౧-౦-౦, డజను ౧౦-౦-౦ లు. కోటంరాజు సత్యనారాయణ, 2876 గాంధీపేట-గుంటూరు			

లోకమయహరకస్తూరిమాత్రలు

594

విజ్ఞాపన

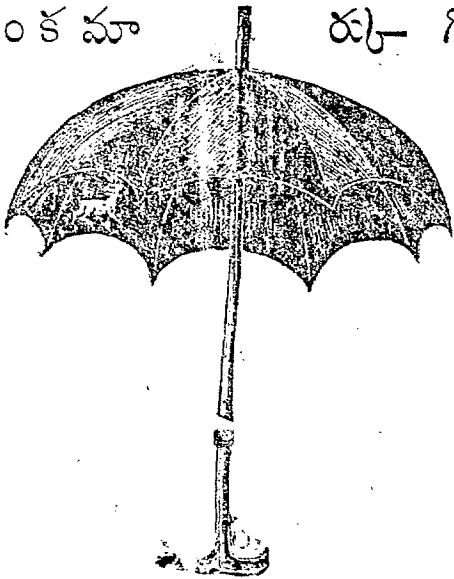
వహాబాగా 25 సం॥ల నుండి నేనీ లోకమయహరకస్తూరి తమకు తెలిసియుండవచ్చును. ప్రతి సం॥రము లక్షలకొలది కుటుంబములు ఇప్పుడూ వాటితో ఆదరించుచున్నా. ఇండియావారుమాత్రమే గాక బర్మా, సిలీస్, మలయానేటు, ఫిజియన్లు, ఇంగ్లాండు మొదలగు విదేశములందును వారుగూడ వాటి నేహము చేసియున్నారు. సాధారణముగా వైద్యులందరూ నన్ను ఆదరించుచున్నారు. సమయము వచ్చి నప్పుడునన్ను మరచుటలేదు. నాపేరు (లోకమయహర కస్తూరిమాత్రలు) చంటిపిల్లలు, బాలెంతలు, పడుచు వారు, ముసలివారు, వారు పీఠనశేల సమస్త మానవకోటియు నన్ను ప్రేమించుచున్నారు. సమస్తశత్రుములు, సకలజ్వరములు, మాంద్యము, శీతవాతము, ప్రక్కలయ్యాడు, ఆకలిలేకుండుట, మలబద్ధము, జీర్ణించిన భేదములు, కడుపునొప్పి, జలుబు, దగ్ధ (శ్వాసకాసము, పల్లనొప్పి, నడుమునొప్పి, ఇక్షుప్తాయెంబా, ప్లేగు, జ్వరములు మొదలగు వ్యాధులకు, ఇతరవ్యాధులకు అనుసానపత్రికలో నున్న ప్రకారము వాడిన తప్పక గుణముగను. నలు దిక్కులనుండి నన్ను గుఱించి పంపిన యోగ్యతాపత్రికలు వేసకువేలు గలవు. ఒకదాని నాతో నేహము చేసిన వారు మరెప్పుడు నన్ను మరచరు.

800 మాత్రలుగల బుడ్డి 1-కి ధర 0-4-0. పోస్టుఖర్చు చేరు. 6 బుడ్డ వెల పోస్టుఖర్చుతో రూ. 1-8-0. 12 బుడ్డు రూ. 2-18-0. 25 బుడ్డు రూ. 5-8-0. కావలసినవారు ఈ దిగువవిలాసమునకు వ్రాయుడు.

ఆయుర్వేదవైద్య పాఠ్యపు వెంకటాచల పండితులు, శ్రీ సీతారాఘవ వైద్యశాల, మైసూరు.

అసలు జింక మా రుగొడుగులు.

గట్టి సరకు సరియైన వెల సమ్మత మైనది.

తక్కువ రకము గొడుగుల కొని మోసపోకుడు.

మా ప్రాచీనమగు నమ్మక ముగల జింకమార్కు మారి యు బెల్మా (బుట్ట) మార్కు గొడుగుల చూచి కొని తప్పి పొందుడు.

జింక మార్కు బెల్మా మార్కు గొడుగులే ప్రపంచమున ప్రసిద్ధి చెందినవి.

ఇబ్రహీం కలీం అందు నన్ను

౯0 సం॥ కాలముగ గొడుగుల వ్యాపారస్థులు, నెం 251, 252 చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

కుష్ఠమునకు చికిత్స యినాముగా చేయబడును

(ప్రత్యేకమైన పద్ధతముండవలెను)

తెల్లకుష్ఠము తప్పక కుదురునని ప్రజలకు రూపించుటకును, దాని అత్యద్భుత గుణములు రూపొందించుటకును ఈ అమోఘమైన ఔషధము ఇనాముగా నమానా పొట్లములు పంపబడును. ఒక అంగుళం ధృలమునందు అద్భుతమైన గుణము ఒకపొట్లముచే గలుగును. తక్షణమే వ్రాయుడు మీరు వి. పి. ఖర్చుల నిమిత్తమై 0-8-0 చెల్లించవలసి యుండును.

PANDIT KRIPARAM

Specialist in Leprosy

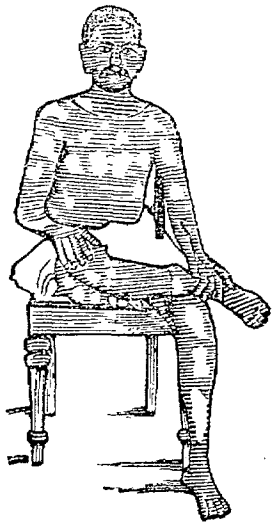
8, Nandibagan Lane,

Silkbia, Howrah.

ఔషధము పాడుకు మునుపు

(ఈ త్రేరములు ఆంగ్ల భాషలోనే వ్రాయవలెను.)

ఔషధమువాడిన పిమ్మట

నా తండ్రి

నేను తాంబీగారికి పంపిన తండ్రినిగూర్చియు పత్రికా విలేఖరితో నేను మాట్లాడిన విషయములనుగూర్చియు స్పష్టముగా తెలియజేయ జూచుచున్నాను. నేను విలేఖరితో చెప్పినట్లుగా నా తండ్రి మాయద్దరికిని మాత్రము సంబంధించినది. కాని నేను తండ్రినినట్లుగా నా విలేఖరి ప్రకటించియుండుటచేత దానికి ప్రాముఖ్యత కలిగెను. నా యొక్క స్నేహితుని కొక్కనికి గొప్ప యధ్యక్షము పట్టినదని నేను తెలిచినప్పుడు వాని నభినందించుచు ప్రయివేలుగా సందేశము సంతకము నాకు హక్కుగలదని యిప్పటికిని చెప్పుచున్నాను. ఒక స్నేహితుడు మరెవరికని అభినందించునప్పుడు కార్యనిర్వాహక సంఘసభ్యత్వము లేక మంత్రిపదవియూ ఏన్నుకొనబడిన పదవియూ నియోజింపబడిన పదవియూ యను విచక్షణ అచ్చట లేనేలేదు. రాజకీయ విరోధులు సయితము కష్టము వచ్చినప్పుడెట్లు ఓదార్పుకొందుతో అట్లే లాభము కలిగివచ్చుడు ఒకరినొకరు అభినందించుకొందురు. ఎన్నికల సమయమందు ఓడిపోయినవారు గెలిచినవారి సభి నందించుచు కరస్పర్శలు గావించునప్పుడు తమ రాజకీయమత మును విడిచిపెట్టి ప్రత్యర్థులనుతమను స్వీకరించినట్లు అర్థము. రాదు. శాసన సభలను ముట్టుకొనుటకైనను అంగీకరింపజాలని గాంధీ మహాత్ముడు పట్టుటగారు భారత శాసనసభాసభ్యుడుగా నెన్నుకొనబడినపుడు అభినందింపలేదా? తాంబీగారు చెందియున్న రాష్ట్రీయ స్వరాజ్యవాదులకు నేను నాయకుడను కాను గావున నా తండ్రికి అభికారమునకు సంబంధించిన అర్థ మేమియునులేదు. జేనరలు స్వరాజ్యపార్టీ ఎగ్జిక్యూటివు కమిటీ సభ్యుడనుగామాడ నేను తండ్రినంపలేదు. కావున నాగపూర్ ఎగ్జిక్యూటివు కమిటీవారు నా తండ్రిని విచారణలోనికి తీసికొన రనుట స్పష్టము.

పత్రికావిలేఖరితో మాట్లాడుట

తాంబీగారు హోంమెంబరు క ద వి సంగీకరించుటకు పూర్వము తప్పక స్వరాజ్యపక్ష సభ్యత్వమునకు రాజీనామా నిచ్చియుండునను యుద్దేశ్యముతోనే నేను తాంబీగారికి తండ్రి నంపియుంటిని పత్రికావిలేఖరితో నేను స్పష్టముగా చెప్పి యుంటిని. స్వరాజ్యపార్టీ కమిటీతో సంప్రదింపక పొవుటలోను తన సభ్యత్వమునకు రాజీనామా నీయకపోవుటలోను తాంబీ గారు గొప్పతప్పిండును నేనెప్పుడూ తన నా స్పష్టమైన అర్థ

ప్రపంచమందు అంతటను మంచిస్వాగతము "కామశాస్త్రమునకు" గలదు. ఆరోగ్యము, విశ్వరమ్యము, అభివృద్ధి మొదలగు వాటినిగూర్చించి ఫలహా యిచ్చు గ్రంథము. 150 పుటలు గలది. వివరణ లేకున్న ఒకటిని తెప్పించుకొనుడు. ఇది ఉచితముగా తపాల్ ఖర్చులేక పంపబడును. కావలసిన వారు ఈదిగువ విలాసమునకు వ్రాయుడు.

ఆతంకన్గిహా ఔషధశాల,
26, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

సం॥ము 1-కి రూ 10,000 ను గడించుట ఎట్లు?

By Manufacturing Hair Oils

పరిశ్రమమునందు 40 సం॥కముల అనుభవముగల ఫార్మ్యులా స్పెషలిస్టు ప్రజలచేతఅమోదింపబడిన హాసనతలనూనెలు తయారు చేయుటనుగూర్చించి విపులముగా కులభక్షై లలో ఆంగ్ల భాష యందు వ్రాసియున్నారు. బొంబాయి ప్రయత్నముచేయబడిన 16 ఫార్మ్యులాలుగలవు. ప్రతి 1కి వి.పి.ఖర్చులుగాక రూ 4 లు

Industry Book Dept.,

12, Keshub Bhavan, Shambazar Calcutta.

రత్న పురుష తేహ్యం

కుక్షనస్థమును పొగొట్టి బలముగలుగజేయు అద్భుతతేహ్యం. ఏకారణముచే సంభవించిన కుక్షనస్థమైనను పొరదొలు నని అనేకులు కొనియాడినారు. మేహమువల్ల వచ్చినదగ్గ, మూత్రోగములకూడా తగ్గును. డబ్బీ రు 8-4-0.

(క్రవ్యాధి)

1963

అశీర్వమునుపొగొట్టి అన్నమరుగునట్లు చేయుటయే గాక మంచిజర్రాగ్ని కలుగజేయును. కులం 1 కి రూ 1-0-0. పట్టాభిరామ వైద్యశాల గోదావరిజిల్లా(రామవరం)

ఆయుర్వేదాషధ రత్నాకరమ్

అపూర్వ అత్యద్భుతగ్రంథము

కొద్దిరోజులవరకు కుల 8-0-0.

2046

శ్రీపాద కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి

క్రిష్ణాలోకం అంబు నీయర్ దార్జును, బెంగాల్.

ప్రాయము నప్పుడు తెలియజేయుచున్నది. తాంబూలమునకు
కావ్యం రాహిత్య తీర్మానమును గావించినంత మాత్రమున ప్ర
యోజనము లేదని నా సంకల్పమును దలపినను, తాంబూలము తన
చర్యలను విశ్వాసరాహిత్యమైన ఓటవకు పాత్రుడయినా
డని అప్పుడే తెలుపలేదా? కావున స్వరాజ్యపాత్రిలో నాకుగల
విధి యందు నేను ప్రమత్తుడనై యున్నానని
గాని పాత్రినిబంధనలు నేను బాగుగా గ్రహింపలేదనిగాని పా
త్రిలో కార్యనిర్వాహకునిగా నాపనికి కొరతగలిగిన దనిగాని
తెలియన్నటివలనను చెప్పుటకు వలనపడదు.

పటేలుగారు

నేను మాట్లాడునప్పుడు భారతశాసనసభాభ్యుత్థు డను
పటేలుగారినిగూర్చి మాట్లాడిన విషయములపై కొందరినున్న
లలో గలిగిన పొరబాటు అభిప్రాయములను తొలగింపవలెను.
పాత్రినిబంధనలనుగూర్చి తెలుపునపుడు పటేలుగారు భారతశా
సనసభాభ్యుత్థుడనని నంగీకరించుటయు రెండును ఒకటేనని
చెప్పినా నన్నుమాట కేవల మబద్ధము. అన్యాయము. నేను వారి
ద్వరినిగూర్చి కలిపిచెప్పిన దేమనగా భారతశాసనసభాభ్యుత్థుడు
గా పటేలుగా లేమి చేయుదురో నాగపూరు కార్యనిర్వాహ
క సంఘసభ్యుడుగా తాంబూలము అదియే చేయగలరని. ఒకే
పక్షమునకు చెందినవాడట్టి పవిత్రమైన కోర్కెను తెలియజే
యుటలో తప్పేమైనను కలదాయని అడుగుచున్నాను. నిబంధ
నలను తాంబూల ఆపదని నంగీకరించుటను అభ్యంతరము
లేదనిగాని ఒకవేళ యున్నట్లయిన స్క్రినుకమిటీలో నుండుటకు
పండిత నెహ్రూగారివలెనే ఎగ్జిక్యూటివు కమిటీనుండి తాంబీ
గారుమాడ ప్రత్యేకకాంక్షను పొందరనిగాని ఒక్కక్షణము అను
కొండము. అట్టిసమయములందు తాంబీగారినిగూర్చి నేను చెప్పి
నమాటలు తాంబీగారిని నేను స్వయముగా ఎరిగియుండుటవలన
చెప్పినమాటలైయుండును. కాని నేను స్వప్రకారముగా తెలియజేయు
నది ఏమనగా తాంబీగారిచర్య రైతులను తప్పెనను ఆయనను
గూర్చి నాయభిప్రాయము మారదు. స్వంతాభిప్రాయము లందు
కొనుటకు పాత్రినిబంధనల నిర్బంధములేదు గావున రాజీనామా
నీనుకుండ ఉద్యోగము నంగీకరించుటను ఖండించుచు అప్పుడే
నాయభిప్రాయమును తెలియజేయుటలో నేను తప్పుజేయుట
లేదని భావించుచున్నాను. ఈ నాయభిప్రాయమును తెలియ
జేయుటలో తాంబీగారి పరిపాలనలను ఆయన రాష్ట్రమునకు
మొత్తముమీద కలుగగల ఫలితములే నామనస్సందంబున.
కాని పటేలుగారినిగూర్చి ఉరక పోలికకొరకు చెప్పియుం
టని.

తాంబీ, పండిత నెహ్రూలు

స్క్రిన్ కమిటీ సభ్యత్వమును పండిత నెహ్రూగారి రంగీ
కరించుట వాతో తాంబీగారు హోంమెంబరుపదవి నంగీకరించు
టను పోల్చిచూడవలసియున్నది. పత్రికావిలేజరితో నేను మా
ట్లాడినవిషయమునుగూర్చి డెయిలీమెయిలులో చూడగా బాం
బాయికి తంజియేయి అసోసియేటిడు ప్రెస్సుచూనావిలేజరికి నేను
స్వయముగా వ్రాసియుచ్చినదానికి భిన్నముగా కనబడుచున్నది.
నేను వ్రాసియుచ్చిన విషయమంతయు బాంబాయికి తంజియేయి
జడెనట. కాని యేకారణముచేతనే పత్రికలలో గనబడకపో
వుటచేత వివర్ణములకు విమర్శించుటకు వీలైనదికాదు. ఆ వ్రాసి
యుచ్చినకాగితము నావద్ద నున్నది. దానిలో "బహుశః, తాంబీ
గారు తా నుద్యోగముంగీకరించుట" అనియున్నది. డెయిలీమెయి
లునానితో మాట్లాడినదంతయు వాగ్రూపముననే యున్నది.
కావున ఆతడు పత్రికకు తెలియజేసిన విషయములలో కొంచె
ముతారతమ్య ముండిన నుండవచ్చును. కాని పోయిటువంటి
"బహుశః, తాంబీగారిని తలచియుండవచ్చును" అనుమాటలు
మిగుల ముఖ్యములు. నిశ్చయముగా స్క్రినుకమిటీలో పండిత
నెహ్రూగారి సభ్యత్వమునకును గవర్నరు జేరలు కాన్సిలలో
తాంబీగారి సభ్యత్వమునకును భేదమును కనిపెట్టలేంత మొద్దు
నని నన్నెవరును నిందింపజాలరు.

శిక్షణ

శిక్షణవిధానము నననరించి తాంబీగారిపై తీసికొన
దలచినచర్యలపై నాయభిప్రాయములో మరికొన్ని మార్పులం
సములు గలవు. పండిత నెహ్రూగారు
లేనిపోని హడావుడిలను తమకే యశ్యామమును కలుగజేసి
కొనుచున్నారని భయపడుచున్నాను. డిగ్రీ, సిప్లలో ము
ఖ్యాంశములను వదిలి అముఖ్యములైన కొన్నివిషయములందు
పట్టుబట్టినందుకు పాత్రిలోనికొంతమంది సభ్యులతో పోరాటము
కలిగిన దని ఆయనకు తెలియును. ఆయన నాయకత్వమునకు
అనుచరులు ఆమోదింపబడుచున్నారు. కాని ఆయన ముందుగాని
కంటే మరికొంత ముందుకొన్ని ముందనలసిన దనియు స్వరాజ్య
పాత్రి కార్యక్రమమును దీర్ఘముగా విచారింపవలసినదనియు
కొరుచున్నాడు.

పండిత నెహ్రూగారు

జయకరుగారిని నన్నును ఖండించి తన నాయకత్వమును
శివరముకొనవలెనను గొందరిలో పండిత నెహ్రూగారు
కొన్నివిషయములను గ్రహింపలేదు. తాంబీగారి ఉద్యోగ

స్వీకరణమును రోగచిహ్నమునుగా నెరిగి దానికి తగు చికిత్స
నరయవలె ననుటయే ముఖ్యవిషయము. నాయభిప్రాయములో
మధ్యరాష్ట్ర శాసనసభలో కాంతిపరిశీతులు లేకపోవుటయే
రోగము. మధ్యరాష్ట్ర స్వరాజ్యవాదులభక్తివిషయములు అగౌర
వింపబడినది. శాసనసభావిధానవిషయమున రాష్ట్రీయస్వాతంత్ర్యమును
గోరినవారి హక్కు గుర్తింపబడలేదు. శాసనసభలో
నుండి వివిధాభిప్రాయములవారము తమకునుగూర్చి తెలుపు
రా నకుండ అధికారముచేత ఆణిచివేయబడిరి. ఇందువలన
మధ్యరాష్ట్ర స్వరాజ్యవాదులు స్వరాజ్యపాత్రి జే న ర లు
నెక్రిటరీయొక్కగాని నాయకునియొక్కగాని అభిప్రాయములు
శ్రేష్ఠమైనవని తలచిచిరకాదు. ఒకప్పుడు కొంత సందు వదలి
నను అది బహుశః విషయములచే వదలబడెను. కాని రాష్ట్రీయ
విషయము లాలోచించి కాదు.

నిబంధనలు

స్వరాజ్యపాత్రి వారి సభలోగాని ఎగ్జిక్యూటివుకమిటీలో
గాని అసెంబ్లీస్వరాజ్యపాత్రిలోగాని అంగీకరింపబడిన నిబంధనలే
స్వరాజ్యపాత్రి వారి స్థానినిబంధనలు. కాని, పరిశీతుల ననుస
రించి పాత్రిపనులను నిబంధనలు సరిపోవుటకు ఎల్లప్పుడును
కొంతకొంత కనబడుచుండునని పండితునికి తెలిసియుండువలె
ను. పటేలుగారి శాసనసభాభ్యుత్థులయు, పండిత నెహ్రూగారి
స్క్రినుకమిటీ సభ్యత్వమును నిబంధనలకు భిన్నమని నేనెన్నడును
అని యుండలేదు. కాని పోయిన రెండుసంవత్సరములలో నిబం
ధనలలో జరిగినమార్పులన కొన్ని విషయములు సాధ్యమైనవని
తెలిసికొనజాలని మార్పులను పండితుడు తుమింపవలెను. పండిత
నెహ్రూగారుగాని పటేలుగారుగాని నిబంధనలకు భిన్నముగా
ప్రవర్తించిరా యనిగాక ఏవము జరిగినను ప్రతిఘటన విధాన
మున కేమియు భంగము జరుగలేదా యనునది ప్రశ్నయైయున్న
ది. పిమ్మట ఉద్యోగముల నంగీకరించు విషయము రాష్ట్రీయల
వారికే వదలివేయబడదా యనునది. కేంద్రస్థానముండి ఉత్త
రపులేనిది మధ్యరాష్ట్ర స్వరాజ్యవాదులు తాము నిశ్చయించు
కొన జాలరని చెప్పుట వారు నమ్మజాలరు. నిర్బంధము నిరోధ
ములకే దారితీయును గదా.

మార్పుల తీవ్రత

పరస్పర సహకారమే మేలు

ముఖ్యస్థానమున జరుగుచున్న మార్పులయొక్క ఉద్దేశ్య
మేమో సామాన్యులు తెలుసుకొనజాలనున్నారు. ప్రతిఘటన
మును పరమమునకు అర్థమే కనబడుట లేదు. శాసనసభలో
ఒకప్పుడు మనము తీర్మానమును ప్రతిపాదించుటకే వీలు లేని
సమయ ముండెను. అది వీలైన పిమ్మట కమిటీలలో సభ్యులు
గా నుండుటకు వీలుండెను. తరువాత ఎన్నుకొనబడిన స్థానము
లైన కమిటీలలో అంగీకరింప వచ్చునను మార్పు చేయబ డె ను.
పిమ్మట నామినేటెడు స్థానములు గూడ ఎగ్జిక్యూటివు వారి
ప్రత్యేక కాంక్ష నుతో అంగీకరింపవచ్చునని మార్పుచేయబడెను.
ఇవన్నియు సంపూర్ణ ప్రతిఘటన విధానమునకు భిన్న ము లు
గానా. పటేలుగారు అగ్గతపదవి నంగీకరించుట నిబంధనలకు
విరుద్ధముకాదు. కాని అది ప్రతిష్ఠంభము కలిగింపగల ప్రతిఘట
నము కాదు. పటేలుగారిప్పుడు సభలో గల్లంతులు జరుగకుండ
వ్యవహారమును నడపవలసియున్నారకాని యిదివరలో ఏదో విష
ముగా సరే ప్రెడెంట్ కే వెలుగారిని హోంమిస్ట్రీ సభను విచార
సార్లు నిలుపు చేయుటయే స్వరాజ్య పాత్రి విధానము. ఇట్లు
జరుగ మాడవని చెప్పువారలలో నేనొకడనే. అయినను పాత్రి
నిబంధనలలో ఒక్కసారి మాధ్యము జేయుటకప్పుడైతే మొదలు
పెట్టికో ఆప్పుడే ప్రతిఘటన వ ప ద ము ను ప ర స్ప ర
సహకారముగా మార్చిన బాగుండెడిది.

ఉత్పరక్షణ చిల్లను ఆమోదించుటలో మనము ప్రభు
త్వమువారికి సాయపడితిమి. అప్పుడు మనము ప్రతిఘటనవిధా
నమువలంబింపలేదు. కాని జాతికది క్షేమకరమని తలంచి అట్లు
చేసితిమి. పండిత నెహ్రూగారు దీనిని ప్రతిఘటనమనియే అనెన
రేమో తెలుసుకొన గోరుచున్నాను. వారుచేసినదియు మనము
చేసినదియు అంతయును సహేతుకమే. కాని నెహ్రూగారు
దానికి సరియైన పేరు నివ్వలేదని నేను పోరాడుచున్నాను.
మనకార్యక్రమమున కొకసరియైన పేరులేదుగావుననే మనకార్య
క్రమములో మార్పులన్నియు వ్యవయపూర్వముగా జరుగుట
లేదు. మనలను జూచిమనకే భయమునుచున్నది. ఇందువలననే
ఒకరు ఉద్యోగ మంగీకరించినపుడు కొందరు అభినందించు
టయు కొందరు నిరసిం చుట యు తటస్థించు
చున్నది. మనమేదో యొక సాధు నేర్పరచుచు నే
యున్నాము గాని అదిమనకుగాని యితరులకుగాని సంతృప్తిక
నుగలేదు. స్వరాజ్యపాత్రిలో మొదటినుండియు చేరుటకు నిరా
కరించుచున్న మదనమోహనమాలవ్యాసాలా లజపత్రాయీగార్లు
స్వరాజ్యపాత్రి విధానమును ఖండించుచు మాధ్యస్థ పండితుని
చెప్పుటలో తృప్తియులేదు. దాని తీవ్రత మనకు కష్టముకలిగి

గించినను నిజమగునా కాదా యని దీర్ఘము గా విచారింప
వలసియున్నది.

ముగింపు

శిక్షగరవుటయందు నెహ్రూగారికి మిక్కిలియిష్టము
గావున వారెట్టిచర్యనైనను దీసుకొనవచ్చును. దానికి మేము
దరము సాయపడెదము. కాని అందువలన కలుగునందేమముల
నతడణచివేయజాలడు. తప్పుజేసినవారిని శిక్షించు ఆతురతుగా
పండితుడు హితోపదేశ మొనరించుచున్నాడు. అధికారమును
చలాయించునప్పుడు వెనుక నెత్తిబలమున్నగాని సంతృప్తిలేదు
కాబోలు. కాబట్టి చర్యదీసుకొనుటకు ముందుగా ఒక సంఘ
ములో సభ్యుడైనవాడు తనయభిప్రాయములు సంఘమువారికి
గిట్టినప్పుడు సంఘమునుండి తొలగిపోయి బహిరంగముగా పత్రి
కలలో ఖండించవలెనని నాకును జయకరుగారికిని పండిత
నెహ్రూగారు హితబోధనొనరించుచున్నారు. గయకాంగ్రెసు
తీర్మానములో తామంగీకరింపక స్వరాజ్యపక్షమును స్థాపించి
నప్పుడు నెహ్రూగారిట్లే యొనర్చిరా? కాంగ్రెసునుండి రాజీ
నామాపెట్టలేదే! మీరు మిక్కిలి ప్రతి స్వరాజ్యసభ్యుడును
మున్నందు కాంగ్రెసుసభ్యుడైయుండవలెనని నొక్కి చెప్పినే.
కాంగ్రెసునుఖండించినప్పుడు అతడు బహిష్కార వాదులతర
పున ఖండించిన మాట వాస్తవమే. అయినను అది కాంగ్రెసు ఖండించే. ఇప్పుడు విలేజరులతో
మేము మాట్లాడిన విషయములలో స్వరాజ్య పక్షమును గూర్చి
కొన్ని ఖండన లున్నంతమాత్రమున జయకరు గారి ని న న్ను
స్వరాజ్యపక్షమునుండి తొలగవలసినదని నెహ్రూ గా ర డు గు
చున్నారు. ఎగ్జిక్యూటివు కమిటీవారుగాని పాత్రి వారుగాని ఏమి
చర్య దీసుకొన్నను జయకరుగారును నేనును క్షరించుటకు సం
సిద్ధులముగా నున్నాము. అయినను ఇంతలో నిది సమాప్తము
కాలేదు (మహారాట్ర)

మాన సోల్లాసి నీ మాత్రలు

30 మాత్రలు 0-10-0 (పది అణాలు)

వెలగులభము! (పోస్టుఖర్చులప్రత్యేకము) గుణమధికము!
కరీరములో ఉస్థాధిక్యముచే కలిగెడి వైత్యకాకల
కీమాత్రలు దివ్యావృత్తము. అక్షరము, అరుచి, ఆవులింతలు,
అగ్నిమాంద్యము, అదిదాహము, ఎక్కిళ్లు, సర్వాంగముల
యందు బలక్షయము, పిక్కులు, పార్శ్వములు, శిరస్సు,
చేళ్లు, అనులు మొదలగువానియందు గలిగెడి నొప్పులను
బోగొట్టి దేహమును మంచి ఆరోగ్యమునకు దెచ్చును.
ఈమాత్రలు మేహవాతనొప్పులను వెంటనే మాన్పును.
ఇందు అనేక ఓషధులు చేరినవి. అనుభవముగల ఔషధ
మగుటచేతను పరమహంసక్రియ యని చెప్పవచ్చును.
ఒక్కసారి వాడిచూచిన నిజము తెలియగలదు.

చిరునామా:—

(1078)

ఆయుర్వేద వైద్యనిలయం,

పోస్టు నిడుమోలు, ఎలకుర్రు, కృష్ణాజిల్లా

దేహమునందు ఎల్లచోట్ల
యందును అనావశ్యములైన
రోములను శీఘ్రములో
యెత్తివేయును. ధర ఖర్చి 1 కి 0-8-0. 3 బుట్ల వొకటేసారి
కొనేవారికి తపాలుఖర్చులు యినాము. 2

అమరావతి యేజన్సీ,

పార్కుటవును, మద్రాసు.

జర్నలు ఎ లక్ష్మి కు దీ పము

జర్నలులో క్రొత్తగా కనిపెట్ట
బడినది. సగరములందు స్వగృహము
లందుండి భోగము లనుభవింపగోరు
ప్రతివారు కొనవచ్చును. కేరీలు
ఒల్లపై నుంచుకొనవచ్చును. గదులలో
దీప మెక్కడనున్నను, పక్కపై
పరుండి దానికి సంబంధించిన తీగకు
తగిలియుండే మీటునొక్కి వెలిగించవచ్చును. ఆర్పవచ్చును.
గదిలోనుంచి సూర్యుని యింట్లోకి తెప్పించినట్లే అద్భుతమైన
కాంతినిచ్చును. గాలిలోమాడ వెలుగును. సభలలో పెట్టిన అనే
మల నాకరించును. 2284
అనుకరించు రు 6-0-0. తగ్గింపుధర రు 3-8-0.
దీపము అండు కంపెనీ, సావలకారుపేట, మద్రాసు

అమృతాంజనము

చక్కనిదబ్బితో నహా సీసా 1-కి ర్వు 0-10-0; డజన్ 1-కి ర్వు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది
అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుళెట్టి వీధి, మద్రాసు లేక, బొంబాయి

రామమోహనఫార్మసీ, బెజవాడ.

1298

సమస్త ఆయుర్వేదావధములు సరసమైనధరలకు విక్రయింపబడును. కోరువారికి క్యాటలాగు ఉచితము.

అభ్రకభిక్షము

అమృతమైన మందు సక్రమముగా 300 పుటములు వేయబడినది. శ్రీ మత్కాలరాజావారి సంస్థానమున స్వీకృతమైన గ్రంథమునై తయారుచేయబడినది.

దాని ఉపయోగమును గురించి స్వల్పధరకు విక్రయమునకుగూడ పెట్టివాము. మూత్రవ్యాధులలో బాగా పనిచేయును. డయ రిటిస్ లనే బహుమూత్రవ్యాధిని పోగొట్టి, మూత్రములోనుండే తీసివదాగమును తీసివేయును. వేడిని, దగ్గును, తుయిలోగ మును బోగొట్టును. కఫరోగము లన్నిటియందు చాలా మంచిది. జ్వరమోగములందు గూడ ఉపయోగించుకోవచ్చును. గొప్పగొప్పవారు మెచ్చియున్నారు. అనుపానవిశేషములచే నన్నివ్యాధులను గుదుర్చును. ఒకసారి వాకిమాచండి మీశే తెలుస్తుంది. ఉపయోగించువిధము మందుతో పంపబడును. ఎక్కువగా కొనేవారికి ప్రత్యేకపు రేట్లు. తులం 1 కి 5-0-0.

అడ్రసు:— మేనేజరు, ఆర్డరసాయనశాల, ముక్త్యాల(కృష్ణాజిల్లా), 12

మీ వెంట్రుకలను వెంచుడు.

మీయొక్క శరీరమును ఎటుల పోషించుచుంటిరో అటులనే మీరు మీ వెంట్రుకల విషయములో గూడ ప్రస్తుతశాస్త్రీయమైన పరిశోధన ననుసరించి పోషింపవలెను.

కామినియా నూనె

(రిజిస్టరు)

కామినియా నూనె ప్రసిద్ధి కెక్కిన వస్తువులచే శాస్త్రీయముగా తయారుచేయబడినది. ఇది శిరోజములు పెంచుటకు గాను మంచివస్తువు. ఇది వెంట్రుకలయొక్క మొదళ్లకు కావలసిన సహాయమును చేయుచు పోషించుచుండును. దానిని ఉపయోగించినయెడల యిదివరలో రాలిపోవుచున్న వెంట్రుకలను రాలిపోకుండ కాపాడును, చుండు మొదలగు వానిని తలలో కలుగ నియ్యకుండ కాపాడుటయే గాక, వెంట్రుకలను పట్టువలె, నవ్వుచు గాను, అందముగాను పెంచును. అంతియే గాక ఇది చర్మమును శుభ్రముగా నుంచి మెదడునకు చల్లదనమును కలిగించి శుఖము నిచ్చును. ఇన్ని మంచిగుణములు కలిగిన యీ కామినియా నూనె స్త్రీలకు, పురుషులకు, పిల్లలకు రసనాదము. దానియొక్క ఆధిక్యమునకుగాను, చెన్నపురి ప్రవర్తనములోను, డిస్టామా ఆఫ్ మెరిట్స్ చెన్నపురిలోను, అలహాబాదు ప్రవర్తనములోను బంగారు పతకములను బహు

వతిగా నొసంగిరి. ఒక బుడ్డి ధర 1-0-0. ఖర్చులు 0-6-0 ఎక్స్ట్రా. 3 బుడ్డి ధర 2-10-0. ఖర్చులు 0-12-0 ఎక్స్ట్రా. వై కామినియా నూనె ప్రతిన రక్తనివృద్ధి, పట్టణములయందును, పల్లెలలోను విక్రయింపబడును. శేషన్న సోల్ యేజెంట్సు: ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండ్ కెమికల్ కంపెనీ 155 బామ్బాయి, బొంబాయి అని వ్రాసిన

మీకు ఏ సువాసన ద్రవ్యము లేక అత్తరు కావలసియున్న

[బడయగలరు.

ఆటోమిట్ బహారుకు వ్రాయుడు.

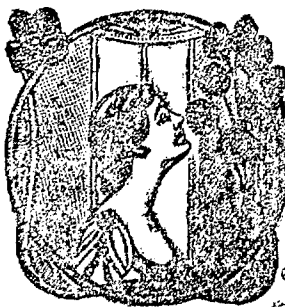
ఆటోమిట్ బహారు అత్తరు. లన్నిటిలోను ఉత్కృష్టమైనది.

ఇది సువాసనద్రవ్యముగాను, అత్తరుగాను గూడ ఉపయోగపడును.

కొన్ని చుక్కలను మీ చేతి గుహలుమీద చల్లినయెడల కమనీయమైన సువాసన అన్నిదశలను వ్యాపింపును. ఇది దీనియొక్క ఆధిక్యమునకు కలకత్తా ప్రవర్తనములో బంగారుపతకమును బడసెను.

1/2 అవున్సు బుడ్డి ధర ర్వు 2-0-0 | 1 డ్రాం బుడ్డి ధర ర్వు 0-12-0
1/2 అవున్సు బుడ్డి ధర ర్వు 1-4-0 | వి. పి. ఖర్చులు ప్రత్యేకము 0-6-0

సోల్ యేజెంట్సు:— ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండ్ కెమికల్ కంపెనీ, 155 బామ్బాయి, బొంబాయి.

(3299) ముందుగా ఆర్డర్లు వంపువారికి "మల్లెపత్తెలు" అను చిన్న పాత్రము వుచితముగా పంపబడును.

అయిదవ రత్నము! వ్రీయదర్శిని శ్వేతలో వెలువడును!

(చరిత్రాత్మక నవలా రాజము)

సాంఘి, నైతిక, చరిత్రాత్మక విషయక ప్రియదర్శి నము. ఆంధ్రులచన సుధారస ప్రియదర్శనము వివిధ సుమధుక వర్ణనాచాతురి ప్రియదర్శనము పరసముగైలి మృదువధుక భాషణములు-స్మారకయాహ్లాద కరవర్ణనలు-దేశభక్త ప్రపూరి తము-నిర్భూషిత విషయ ప్రము-తాత్రీరస పాషితము-ప్రేమైక భూషితము-శృంగారభాషితము -చిత్రపత శోభితము. సుమారు 200 పుటలు గ్లాజాకాగితములపై ముద్రింపించి క్యాలికోలైండు చేయబడినది.

మధ్య గమనింపు:—అర్డరిస్తువారు ఈ పత్రిక నుచూరించవలెను.

వెల చందాదార్లకు రు 1-0-0, యితరులకు 1-8-0, సాదా ప్రతి యితరులకు 1-0-0 (పోస్టేజీవేడు.)

ఇతర పాత్రముల విప్లుకు సేదేనాయము.

వలయువారు:—యం. రామ సుబ్బయ్యశ్రేష్ఠి, (పెసి డెంటు, శ్రీబాలభారతీ గ్రంథనిలయము చాగల మట్టి (కర్నూలు జిల్లా).

పటములు పెద్దతిరుపతి

అలుమేలు మంగాపురం

శ్రీ వెంకటేశ్వర్లు పెద్దపైజా 0-8-0, మధ్యరకం 0-4 0, చిన్నపైజా 0-2-0. శ్రీ పద్మావతి తాయార్లు 0-2-0,

శ్రీరాములు మున్నగు విష్ణుశ్రేత్ర పటములున్నూ తిరువణ్ణామలై, కాళిహస్తి, మధుర, శివశ్రేత్ర పటములున్నూ దొరకును.

శ్రీ చందనం బొమ్మలు

వెంకటేశ్వర్లు ర్వు 3-0-0 మొదలు 7-0-0 వరకు అలమేలుమంగతాయార్లు 3-0-0 ,, 7-0-0 ,,

శ్రీరాములు లక్ష్మణస్వామి 5-0-0 ,, 8-0-0 ,, సీతమ్మవార్లు

శ్రీ గణపతి (వినాయకలు) 3-0-0 ,, 6-0-0 ,, శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యస్వామి 3-0-0 ,, 5-0-0 ,,

అన్ని రకముల విగ్రహములు పైకెట్టప్రకారం దొరకును. నర్తకులకు కమిషన్ యివ్వబడును.

తుళిశివాలలు రుద్రాక్షిపూసలు, తామరపూసలు, నంక నపురాళ్లు (సానరాళ్లు) దొరకును. విశేషములుకోరువారు అణా బిళ్ల పోస్టేజీపంపినవారికి వినరములు వ్రాయబడును. శ్రీ వెంకటేశ్వర్లువారి చందనప్రసాదములుగూడ పంపబడును.

యం. యన్. చారి అండు కంపెనీ, బుక్సెల్లర్లు, కమిషన్ వీజెట్టు, తిరుపతి.

రాజమోహన హేరాయలు

మంచి సువాసన, తలకు రుచుటకు శ్రేష్ఠమయినది, మెదడుకు చల్లదనమును కలిగించి వెంట్రుకలను నల్లబరిచి శుద్ధి పోషించును. సీసా రు 1-0-0 వి. పి. చార్జి 4-5 3

పి. జి. పి. అంకుశో, ఆరూర్వదసమాజం పెరిచేపి, నెల్లూరుజిల్లా